

P.Kotubiks un I.Varks

Vēsturiskā apgānīšanās *vai*

pagānisma
ieviešana
kristietībā,
kas
norisinājās
tumšajos
laikos

Jūsu rokās atrodas tikpat kā 100 gadus vecs pētījums par pirmo baznīcu, baznīcu tradīciju, sakramentu un reliģisko svētku rašanos.

Šī ir liela uzdrīkstēšanās no mūsu puses piedāvāt latviešu lasītājam šādā rakursā pasniegtu materiālu, jo ļoti liela kristiešu daļa arī šodien ir saistīta seno tradīciju, reliģisko ceremoniju, nepārbaudītu dogmu un rituālu jūgā.

Šī grāmata nav paredzēta nominālam kristietim, kuram nav Kristus liecības sevī, jo var izsaukt kritisku attieksmi un pat nolaupīt ticību, ja šī ticība atbalstās uz baznīcas rituālo kalpošanu un ārējām reliģiskajām formām. Savukārt, ja tavas ticības pamats ir saikne ar Dzīvo Kristu tevī, tā kļūst par neatsveramu ieroci cīņai ar farizejiskumu, liekulību un reliģisko izrādīšanos.

izdevējs latviešu valodā

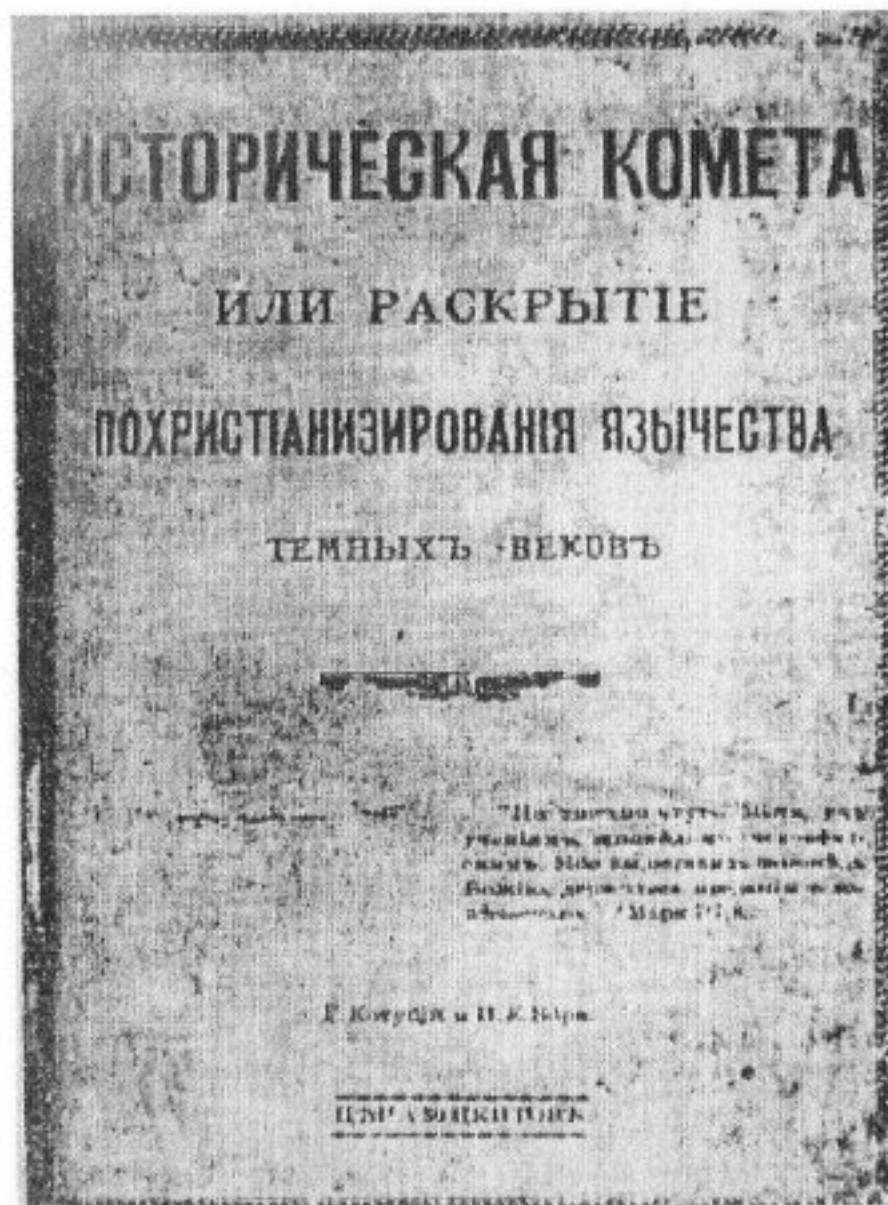

Viņa Vārds Manī kristīgās atmodas resursi www.vvm.lv

Vēsturiskā apgānīšanās

*vai pagānisma ieviešana
kristietībā, kas norisinājās
tumšajos laikos*

P.Kotubiks un I.Varks

Tulkojums no krievu valodas: Sarmīte Gailīte (ziedojušs
Dieva valstības darbam)

Korekcija: Miervaldis Zeltiņš

ISBN 978-9984-857-73-2

Izdevis Viņa Vārds Manī, 2012

Saturs

PRIEKŠVārds LATVIEŠU IZDEVUMAM	5
IEVADS	7
Eiropas tautu izcelšanās	11
Kristiešu rašanās	15
Kristietības un pagānisma samaisīšana	19
Kristietības ienākšana Eiropā	26
Romiešu un grieķu dievu apsardzība	27
Daži romiešu un grieķu dievi - mūsdienu kristietības aizstāvji	27
EKUMĒNISKĀS PADOMES (KONCILI)	29
PAGĀNISKO SVĒTKU IEVAZĀŠANA KRISTIETĪBĀ	33
Jaunā gada sākuma izmaiņš	33
Tā Kunga apgraizīšana	39
Dieva atklāšanās dienas priekšvakars	40
Dieva atklāšanās diena (Jēzus kristīšana)	40
Trīs svētie	41
Dievišķā šķīstīšana	42
Svētīšana	42
Gavēņa nedēļa	43
Lielais gavēnis	44
Godināšanas	45
Ziedu nedēļa	46
Svētki ēzelim	47
Lielā piektdiena	48
Pashā – Lielā diena	49
Lieldienu cūka	52
Olu krāsošana	53
Tā Kunga debesbraukšana	55
Vasarsvētki – „svētā nedēļa”	55
Visu svēto nedēļa	56
Sv.Sakramenta (Euharistijas) diena	57
Jāņa Kristītāja dzimšanas diena - Jāņi	59

Pētera un Pāvila dienas	60
Pravieša Elijas – „Iljas” diena	60
Tā Kunga pārvēršanās diena	61
Jaunavas Marijas miršanas diena	61
Jāņa Kristītāja galvas nociršana	62
Jēzus mātes Marijas dzimšanas diena	63
Krusta paaugstināšana	63
Jaunavas Marijas plīvura svētki	64
Erceņģeļa Mihaela svētki	65
Jaunavas Marijas baznīcā ievešanas svētki	65
Nevainīgās ieņemšanas svētki	66
Nikolaja - likiešu bīskapa svētki	66
Kristus dzimšanas diena (Ziemassvētki)	68
Ziemassvētku eglīte	72
BAZNĪCA UN TĀS ATTĪSTĪBA	73
Klosteru rašanās	74
Altāris – upurēšanas vieta	75
Baznīcas piederumi	76
Baznīcu ceremoniju iesākums	83
Augšāmcelšanās	90
Mūki un mūķenes	91
Kādes mūķenes dzīve	92
Iemesta pazemes cietumā	100
Kā es tiku brīva	103
Grēksūdze	107
Rakstu mācītāji, farizeji un saduķeji	114
BĪBELE - DIEVA LIECĪBAS NESĒJA	117
“Starptautiskie Bībeles pētnieki” vai roselīti	117
Kā un kas apkopoja Bībeli un Jaunās Derības grāmatas	121
Bībele	124

Priekšvārds

Jūsu rokās atrodas tuvu 100 gadiem vecs pētījums par pirmo baznīcu, baznīcu tradīciju, sakramentu un reliģisko svētku rašanos.

Šī ir liela uzdrīkstēšanās no mūsu puses piedāvāt latviešu lasītājam šādā rakursā pasniegtu materiālu, jo ļoti liela kristiešu daļa nav brīvi Kristū. Daudzi arī šodien ir saistīti seno tradīciju, reliģisko ceremoniju, nepārbaudītu dogmu un rituālu jūgā. Daudz kas no visa tā ir pārņemts no senatnes; tāpat mēs arī šodien radām jaunas, mūsdienīgas pielūgsmes rituālu formas, kas var kļūt nedzīvas un nomācošas, ja iztrūkst dzīvā saikne ar Svēto Garu. Šajā grāmatā dabiski un detalizēti ir parādītas mūsu kristietības pagāniskās saknes, kas nāk no pagātnes dziļumiem. Kaut kad, iespējams, tiks sagatavota publikācija par mūsdienu kristietības ieciklošanos jaunā laikmeta tradīcijās un mūsdienīgajiem rituāliem, kas pārņem Dieva tautu, bet, lai to izdarītu maksimāli precīzi, ir vajadzīgs neitrāls, absolūti nepiesaistīts kristīgais skatupunkts.

Šī grāmata nav paredzēta nominālam kristietim, kuram nav Kristus liecības sevī, jo var izsaukt kritisku attieksmi pret visu patiesi dievišķo un pat nolaupīt ticību, ja šī ticība atbalstās uz baznīcas rituālo kalpošanu un ārējām reliģiskajām formām.

Savukārt, ja tavas ticības pamats ir dzīvā saikne ar Dzīvo Kristu tevī, tā kļūst par neatsveramu ieroci cīņai ar farizejiskumu, liekulību un reliģisko izrādīšanos. Lai Tas Kungs tev uz to palīdz!

Tā kā mūsu rīcībā nonākušais grāmatas oriģināla eksemplārs bija slikti saglabājies, iespējamās maznozīmīgas izmaiņas. Daži pāvestu, metropolītu un bīskapu senie vārdi ir piedzīvojuši izmaiņas (piem. pāvests Ļevs- Lauva u.c.). Tomēr tas neattiecas uz pasniegtā vārda dziļāko jēgu un saturu.

Miervaldis Zeltniš, izdevējs

levads

Ir daudz tādu dievbijīgu ļaužu, kas aiz lielas mīlestības uzzināt ko vairāk jautā: „*Kā šīs pasaules notikumi no pasaules iesākuma līdz vēlākajām dienām spēja ietekmēt toreiz dzīvojošās un turpmākās cilvēku paaudzes?*” Visi, kuriem ir radušies šādi jautājumi, acīmredzot jau daudz ko zina, un, zinot patiesību par cilvēku sabiedrības attīstību, viņiem ir pozitīva dzīves uztvere. Bet kādiem citiem acīmredzot nav tik attīstīts prāts, jo tie pat nevēlas uzzināt patiesību ne par pagātnes, ne tagadnes notikumiem. Tādiem ir diezgan garlaicīga dzīve. Viņi domā, ka apgrūtinošas reliģiskās ceremonijas eksistē no paša cilvēces iesākuma un ka cilvēkiem agrāk nekad nav bijusi pašizteikšanās brīvība.

Droši vien viņi tā domā tādēļ, ka tie ilgu laiku neredz nekādas izmaiņas, jo viss, šķiet, ir kārtībā. Politiskās un reliģiskās varas gadsimtu gaitā praktiski nemainās vai mainās ļoti reti, bet cilvēka dzīve paiet ātri. Tomēr cilvēki, savas īsās dzīves laikā neredzot izmaiņas, kļūdās, kad tie domā, ka viss viņu dzīvē norit pēc nemainīga, gadsimtos apgūta scenārija un kā agrāk, tā arī tagad viss norit bez pārmaiņām. Lūk, piemēram, kukainis, kas saucas *viendienīte*. Tas dzīvo tikai vienu vasaras dienu. Ja tas varētu domāt kā cilvēks, viņam liktos, ka uz pasaules nav

ne rudens, ne ziemas, bet vienmēr eksistē viena vienīga vasara. Lūk, kādēļ cilvēki nevēlas pētīt, kas ir noticis tūkstoš gadus atpakaļ. Viņi ātri pierod pie esošā lietu stāvokļa un pazaudē interesi apcerēt pagātni. Saduroties ar objektīvu informāciju, tie nocietina savas sirdis un aizstāvoties jautā: „*Kā tad lai tagad zina, kas jau sen ir bijis?*”

Uz tādu jautājumu, var būt tikai viena pasaulē atzīta atbilde. Visas tautas atzīst, ka katrs labs vectēvs savam mazdēlam var pastāstīt daudz ko tādu, ko mūsdienās vairs ar savām acīm nevar redzēt. Agrāk, kad reti kurš mācēja rakstīt, tēvi bērniem pārstāstīja, kā noritēja dzīve pirms plūdiem Noa laikā. Bet pēc plūdiem nākošajā paaudzē jau parādījās cilvēki, kas prata rakstīt tā, ka tie varēja pierakstīt ādas rullīšos vai grāmatās visu, kas bija atcerēšanās vērts. Šajos laikos, kā tas ir redzams no Bībeles, ķēniņiem bija savi rakstveži un vēsturnieki (*Ezras 4:15, 2.Sam.20:24 un 1. Laiku 18:15.*). Šie rakstu mācītāji un vēsturnieki pierakstīja to, kas ikdienā notika uz zemes. Tādas vēsturiskas grāmatas bieži pārlasīja ķēniņi (*Ezras 6:1-4*). Laikmetu hronisti bija tik precīzi, ka vēlākās paaudzes varēja precīzi izlasīt par to, kas noticis daudzus gadus pirms viņu nākšanas pasaulē. Piemēram, kurš no tiem, kuri dzimuši pēc 1. Pasaules kara, zinās pār to, kāda bija dzīve pirms kara? Tie, kuri lasīs vēsturi, ļoti labi zinās, kādu cari valdīja pirms 1. Pasaules kara. Bet tie, kuri krita 1. Pasaules karā, vairs nav starp tās paaudzes dzīvajiem, kuri piedzima pēc 1. Pasaules kara. Lūk, kādēļ tautai vajag iepazīties ne tikai ar to, kas ir tagad, bet arī ar to, kas bija agrāk un no kā radās tas, kas ir tagad. Tas ir jāuzzina kaut vai tādēļ, lai katrs zinātu, kādēļ dzīve ir kļuvusi nevis labāka, bet sliktāka. Kad mēs nezinām, no kurienes nāk mūsu nelai mes, mēs sakām: „*Tas ir Dieva prāts!*” Bet visbiežāk vaina ir jāmeklē tur, ka mēs nezinām, kādus rituālus un nolikumus mēs pildām un kas ir to autors. Vai šie rituāli ir no Dieva vai no cilvēkiem? Un kad šie rituāli tika sākti pildīt? Lai uzzinātu, no

kurienes un kad pasaulē parādījās visdažādākie rituāli, mums ir jāķeras pie pagājušo laiku izpētes. Šajā grāmatā mēs gribam lasītājus iepazīstināt ar pagātnes reliģiskās vides attīstību notikumu secībā. Mēs vēlamies, lai visi patiesie un godīgie cilvēki uzzina patiesību, jo pats Kristus mūs uz to aicina. Viņš teica: „Jūs iepazīsit Patiesību, un Patiesība darīs jūs brīvus”.

Autori

Piezīme

Lai saīsinātu tekstu, mēs katra citāta beigās nepieminēsim vēsturisko grāmatu un tās autora vārdu. Katrs, kurš vēlēšies, varēs viegli atrast šo vēsturisko materiālu, kurā atrodas šie vai citi citāti. Mēs tās iezīmēsim ar atšķirības zīmēm vai zvaigznītēm visas mūsu grāmatas garumā. Attiecīgajās vietās mēs norādīsim vēsturnieka vārdu vai šīs grāmatas nosaukumu. Tā katrs lasītājs varēs uzzināt par jebkuru vēsturisko notikumu, uz kuru mēs atsaucāmies. Sekojiet zemāk minētajām zīmēm

Izmantotā literatūra:

Dzīve svētajiem – Protopopova

Kohaņikovs „Pareizticīgo kalendārs 1917.g.”

Petrogradas Akadēmiskā vārdnīca un Ārzemju vārdnīca

Krievu vēstures stāsti – Šaškovs

I. C.E. Little's Classical Dict.

* *Brewer's Historical Note Book*

Hestings Religious Encyclopedia

** *Hyden's Book of Dates*

B. Encyclopedia Britannica

Herzog Schaf Religions Ens.

C.C. Curiosity of Popular Custom

*** *Harper's Book of Facts*

HT. Hislop's Two Babylons

NH. Nation's History

Ewald's Time Register

Catholic Encyclopedia

*Bet tie Mani velti cienī, mācīdami tādas mācības,
kas ir cilvēku pavēles. Jo, Dieva bausli atmetuši,
jūs turat cilvēku likumus. (Marka 7:7,8)*

Eiropas tautu izcelšanās

Cilvēku tautības cēlās no Noasa dēliem: Šema, Hama un Jafeta. Jafeta cilts apmetās Āzijā, un no viņa cēlās Ķīnas un Japānas tautas. Hama cilts apmetās Āfrikā, Ēģiptē, bet Šema cilts neizvēlējās zemi, kur viņi varētu pastāvēti dzīvot; viņi uz zemes palika kā piedzīvotāji. Pēc vairākiem simtiem gadu Šema ciltī piedzima Ābrams, kuru Dievs svētīja un no viņa izveidoja varenu izraēliešu tautu. Kad izraēlieši savairojās, tie tika sadalīti divpadsmit ciltīs, kuras piedzima no Ābrama mazdēla Jēkaba divpadsmit dēliem. Dievs ar šīm divpadsmit ciltīm noslēdza Derību un mantojumā tiem deva visu Palestīnas zemi, kur viņi nodibināja savu ķēniņvalsti. Viņu vislabākie ķēniņi bija Dāvids un Sālamans. Šo divu ķēniņu dzīves laikā viss Izraēls dzīvoja labklājībā, bet, kad par ķēniņu kļuva Sālamana dēls Rehabeāms, tauta kļuva tik apspiesta, ka tā sadalījās divās ķēniņvalstīs, kas sevi dēvēja par Izraēla tautām (1. Ķēn. 11, 12).

726. gadā pirms Kristus dzimšanas asīriešu ķēniņš desmit izraēliešu ziemeļu ciltis saņēma gūstā. Tā tie sāka ceļot no vienas zemes uz otru. Kad Mazāzijā strauji palielinājās iedzīvotāju skaists, šīs desmit ciltis šķērsoja Vidusjūru un tālāk apmetās Eiropā, jo Eiropa līdz tam laikam vēl nebija apdzīvota. Vēlāk ar šo izraēliešu cilšu piejaukumu sāka veidoties eiropeiskās valstis: Zviedrija, Norvēģija, Francija, Spānija, Portugāle, Vācija, Austrija, Holande, Dānija, Lielbritānija, Itālija, visas Krievijas

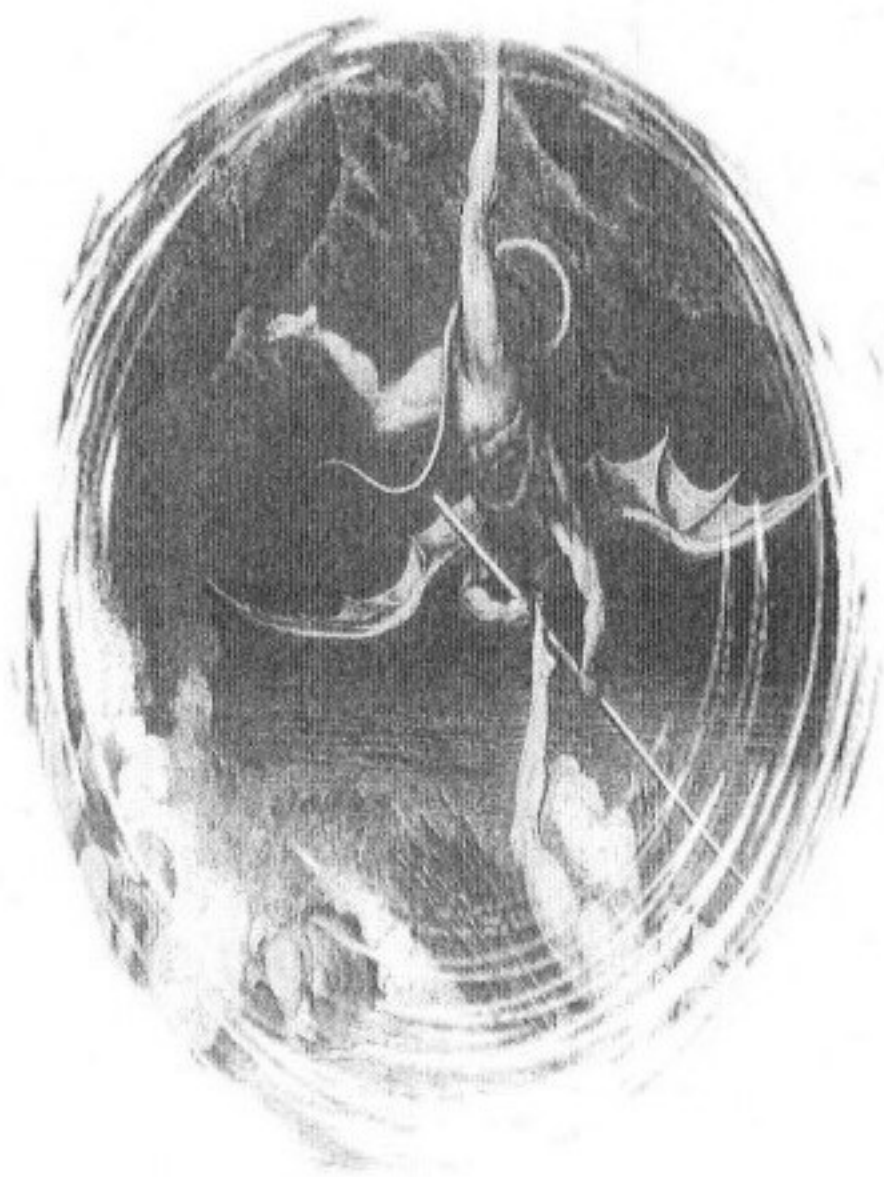
slāvu tautas un citas Eiropas slāvu zemes, pat Ungārija, kura kā pēdējā pievienojās Eiropai 899.g. pirms Kr. un ar Arpada viltību iekaroja **Morāvijas** valsti. Tā Eiropā iemitinājās desmit izraēliešu ciltis. Tāpat arī slāvi ir sajaukušies ar desmit izraēliešu ciltīm. Vārds „slāvi” ir cēlies no vārda „jaukais”, jo šī tauta bija ļoti drošsirdīga, un tādēļ šo tautu nosauca par „jaukto tautu,” bet vēlāk šis nosaukums tā arī viņiem palika - „slāvi”. Slāvi nodarbojās ar zvejniecību un medībām, tādēļ tie apmetās pie Karpatu kalniem un Donavas, Dņepras un Volgas upēm. Slāvi palika brīvi tik ilgi, kamēr 862. gadā pirms Kr. Rjurikovs nodibināja valsti un caur to paverdzināja slāvu tautas. Nosaukums „Rusa” nāk no upju Rus, Rusa un Rosa nosaukumiem, kas atrodas starp Novgorodu un Kijevu, kur arī radās Rjurikova valsts.

988. g. p. Kr. cars Vladimirs pieņēma grieķu ticības rituālus, kas nemaz nebija līdzīgi pirmo kristiešu patiesajai ticībai. Tas pavisam paverdzināja slāvu tautas. „Grieķi,” - saka Pareizticīgo kalendārs 1917. g. 126. lpp, - „pēc savas ticības bija elkdievību pielūdzēji”. Šo grieķu un romiešu elkdievību ekumēniskajā koncilā kristianizēja imperators Konstantīns. Tieši šo kristianizēto pagānu ticību no pagāniskās Grieķijas pieņēma Rusa (Krievija). Un tā no šī laika slāvu tautas tika pakļautas ķēniņam un viņa bīskapu pagāniskās kristianizēšanas ietekmei. Lai gan pagānu svētki tika nosaukti kāda kristiešu mocekļa vārdā, kristīgā vārda piesaukšana jau nevar izmainīt pagānisko svētku faktisko būtību. Tāpat jūs nevarat izmainīt zirga dabu pret auna dabu tikai ar to, ka jūs zirgu nosauksiet par aunu. Lai vai kādā vārdā jūs to nosauksiet, zirgs ir un paliks zirgs. Tāpat arī pagānu ticības rituāli, lai gan ekumēniskajā koncilā pārdēvēti kristīgos vārdos, tik un tā paliek pilni ar pagāniskās darbības dabu. Jēzus nāca tautu atbrīvot tieši no šīs ekumēniskās iedarbības. Kristus evaņģēlija pielietojuma pētnieki ir konstatējuši, ka līdz ekumēniskajiem konciliem (līdz 325. gadam pēc Kristus) tauta dzīvoja pilnīgā brīvībā. Bet no šī laika evaņģēliskā brīvība tika

pazaudēta. Kristus liecības izbālēšanu paaudžu gaitā centās kompensēt, to sasaistot ar ticību pagāniskajiem rituāliem. Šoreiz tauta tika piespiesta ticēt ar varu, tikai diemžēl, pagāniskajiem rituāliem. Grieķija un Krievija pagānu rituālu iesaistīšanas kristietībā dēļ tika radikāli pārveidotas grieķu katoļu reliģijas ietekmē, kamēr pārējās lielās Eiropas valstīs nonāca Romas katoļu apspiešanas jūgā, kas būtībā bija tāda pati ticība pagāniskajiem rituāliem. Ir skaidrs, ka pareizticība Krievijā balstījās uz patriarha rituāliem tāpat kā itāļi un spāņi uz pāvesta rituāliem. Reiz tomēr pienāks laiks, kad Tas Kungs atcerēsies par Savu tautu, par desmit Izraēla izkaisītajām ciltīm, tās atbrīvos no eiropiskajiem pagānu rituāliem un to pievedīs pie evaņģēliskās brīvības. Par to Tas Kungs caur pravieti saka šādus vārdus:

„Tā saka Dievs Tas Kungs: Es celšos pret šiem ganiem, Es atprasīšu Savas avis no viņu rokas un izbeigšu viņu gana amatu, lai tie negana paši sevi. Es atrašu Savas avis viņu mutei, lai tās nav viņiem vairāk par barību. Tādēļ redzi, nāks dienas, tā saka Tas Kungs, tad nesacīs vairs: tik tiešām, ka Tas Kungs dzīvo, kas izveda Izraēla bērnus no Ēģiptes zemes! -bet sacīs: tik tiešām, ka Tas Kungs dzīvo, kas pārveda Izraēla nama dzimumu no ziemeļu zemes (Eiropa ir ziemeļu zeme) un visām zemēm, kur Es tos biju izkaisījis, atpakaļ mājās, lai tie atkal dzīvo savā zemē!” (Ecehiēla 34:10; Jeremijas 23:7-8)

Lūk, tā Dievs savāks kopā visu tautu, un tad viens otram vairs nepārmetīs: „Tu – pareizticīgais, bet tu - Romas katoļi!” Jo tad visa šī ar pagānismu sajaukusies ticība pazudīs un visai tautai, kas ticēs Kristum, būs tikai viena ticība, kristīgā vai Jahves ticība, kā ir rakstīts: „Lai jums ir ticība Dievam” (Marka 11:23. Salīdzini Jesajas 65:15).

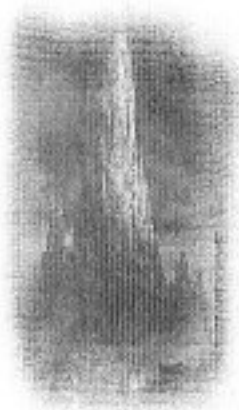
Kristiešu rašanās

Kristietība pasaulē radās kā sekas Kristus evaņģēlija iedarbībai. Bet Kristus Savus sekotājus nenosauca par kristiešiem. Viņš ticīgajiem pasniedza Tēva vārdu, un šim Tēva vārdam vajadzēja apsargāt Kristus sekotājus, kā teikts Jāņa 17:6. Pēc Kristus uzbraukšanas Debesīs neviens no Viņa sekotājiem vēl netika saukts par kristieti. Šis nosaukums radās apmēram desmit gadus pēc tam, kad Kristus tika paņemts debesīs, kā tas redzams Apustuļu d. 11:26. Šo vārdu pielietoja Kristus pretinieki, lai apkaunotu tos, kas ticēja Jēzum. Bet iznāca tieši otrādi. Apustuļi nolēma nenoraidīt vārdu „kristietis”, bet ar prieku pieņemt Kristus vārdā pārmetumus un ciešanas, kā tas sacīts 1. Pētera 4:14-16. Apustuļu laikos un 300 gadus uz priekšu kristieši vēl necēla baznīcas un tempļus. Kristietības sākumā kristiešu kopumu apdzīvotā vietā sauca par baznīcu. Tādas kristiešu baznīcas [draudzes] vai ticīgo kopienas bija Efezā, Smirnā, Pergamā un Tiatīrā (Atkl. 1:11). Katrā baznīcā [draudzē] vai kopienā visi viens pret otru bija vienādi, visi viens otru sauca par brāļiem un māsām. Paši ticīgie izvēlējās savus „prezbiterus” vai „vecajus”. Šie „vecaji” uzraudzīja kārtību jauno ticīgo starpā, rādot tiem savu personīgo piemēru. Bet līdz ar kopienu vairošanos parādījās bīskapi, jo vajadzēja daudz lemt

par ekonomiskajiem un saimnieciskajiem jautājumiem. Šie bīskapi neiejaucās garīgajā kārtībā, tiem tikai vajadzēja sekot draudzes locekļu pārtikas sadalei un gādāt par atraitnēm un bāriņiem, kā tas ir redzams Ap. d. 6:2-6. Tad divpadsmit apustuļi, sasaucot mācekļu kopsapulci, teica: „*Nav pareizi, ka mēs, kalpodami pie galda, atstājam novārtā Dieva vārdu. Tāpēc, brāļi, izredziet no sava vidus septiņus vīrus, kam laba slava, Svētā Gara un gudrības pilnus, kam mēs varētu šo pienākumu uzticēt; bet mēs gribam arī turpmāk Dievu lūgt un kalpot ar vārdu.*” Dieva Vārds saka tālāk: „*Šie vārdi patika visai draudzei, un viņi izredzēja Stefanu, vīru, ticības un Svētā Gara pilnu, un Filipu, Prohoru, Nikanoru, Timonu, Parmenu un Nikolaļu, Antiohijas prosēlitu, un veda tos apustuļu priekšā; tie, Dievu pielūgdami, uzlika viņiem rokas.*” Tāpat šie presbiteri arī saucās bīskapi. Grieķiskie vārdi „presbiteris” un „bīskaps” ir tikpat kā sinonīmi: grieķiski presbiteris ir „kalpotājs,” bet bīskaps nozīmē „aizbildnis”. Visiem kristiešiem pirmos trīs simts gadus pēc Kristus dievkalpojumi sastāvēja no Evaņģēliju lasīšanas, Psalmu dziedāšanas un Svēto Rakstu skaidrošanas, kā to bija nolīcis apustulis, sakot: „*Kā tad nu būs, brāļi? Kad jūs sanākat kopā, katram ir kaut kas, vai psalms, vai mācība, vai atklāsmē, vai mēles, vai mēļu izskaidrošana, viss lai notiek celšanai*”. Tāpat arī kristiešiem bija Svētais vakarēdiens. Tas saucās „mīlestības mielasts.” Pēc katras sapulces tiem bija kopējais mīlestības vakars vai mielasts. Sākumā kristiešiem viss bija kopējs (Ap. d. 2:44-47, 1. Kor. 11:20-21). Kristus mācība pirmām kārtām vērsās uz nabagiem un cietējiem. „*Nāciet šurp pie Manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi, Es jūs gribu atvieglināt*” – Kristus teica. Mateja ev. Kristus Jāņa mācekļiem teica: „*Akli redz, tizli iet, spitālīgi top šķīsti, kurli dzird, miroņi ceļas augšām un nabagiem tiek sludināta prieka vēsts*” (Mat. 11:5, 28-30). Bagātie nepieņēma to, ko darīja Kristus, īpaši to, ka Kristus noliedza stiprāko kundzību un cilvēka varu pār cilvēku. „*Jūs zināt, ka tie, ko par tautu valdniekiem tur, tie tās ap-*

spiež, un viņu lielie kungi tām dara pāri. Bet tā lai nav jūsu starpā; bet, ja kas no jums grib tapt liels, tas lai ir jūsu sulainis” (Marka 10:42,43). Pirmie kristieši šo Kristus mācību ļoti labi saprata, tādēļ tie novērsās no romiešu dzīves ar visu tās kārtību un visu tās valsts varu. Kristieši nevēlējās dievišķo godu dot Romas imperatoram, tie negribēja piedalīties pagānu dievkalpojumos. Un kad Romas imperators uzzināja, ka Kristus mācība liek slavu dot tikai un vienīgi vienīgajam ebreju Dievam Jahvem un ka paši kristieši par savu vienīgo ķēniņu uzskata tikai Kristu (ebr. HaMashiah), viņš ļoti noskaitās uz kristiešiem. Bet tolaik kristietība jau bija izplatījusies starp ļoti daudziem cilvēkiem, tā ka iznīcināt visus kristiešus vairs nebija iespējams. Tādēļ imperators Konstantīns nolēma ar viltu panākt, ka visi viņa impērijas iedzīvotāji piekrīt būt par kristiešiem. Jā, pat imperators Konstantīns 313. gadā paziņoja, ka viņš tic Jēzum. 325. g. pirms Kristus Konstantīns sasauca visus Romas impērijas bīskapus un teica: „Jūs zināt, ka kristieši mūsu impērijā ir stipri savairojušies, bet šīs mācības piekritēji pieņem par ķēniņu tikai Mesiju Jēzu Kristu, tie neatzīst zemes ķēniņus. Jā, un par garīgo tēvu viņi nevienu nesauc, viņi saka, ka tiem ir tikai viens garīgais Tēvs, Tas, kurš ir Debesīs. Ziniet, ja visas tautas Romas impērijā pieņems šo mācību, tad kritīs visa jūsu reliģiozā vara, kurā jūs esat ielikti par bīskapiem un tēviem, bet tāpat arī kritīs valsts vara, kurā es, Konstantīns, esmu ielikts par imperatoru. Ir palicis tikai viens vienīgs veids, kā mēs varētu noturēt varu savās rokās: paziņojot, ka visi romiešu pagānu reliģijas bīskapi un pats romiešu imperators Konstantīns esam nolēmuši kļūt par kristiešiem. Tā mēs varēsim iefiltrēties starp kristiešiem, bet tad gan jums, bīskapiem, ir jāpalīdz imperatoram un visiem mums būs jāstrādā kopā, lai kristīgo mācību nomainītu ar pagānisko mācību Romas impērijas labā” (Reformācijas notikums, 124. lpp.)

Kristietības un pagānisma samašanās

So viltību imperators Konstantīns sekmīgi īstenoja. 325. gadā pirms Kristus viņš Nicā sasauca pirmo Ekumēnisko sapulci un uz šo sapulci uzaicināja visus savus 318 bīskapus. Kad kristieši izdzirdēja, ka imperators sasauca koncilu, viņi jautāja: „Kādēļ tiek sasaukta sapulce?” Kad imperators paziņoja, ka sapulce tiek sasaukta, lai apliecinātu ticību un Kristus mācību, visi kristieši pacēla savas balsis, paziņojot imperatoram Konstantīnam: „*Vai tad tagad ir jāapliecina ticība Kristum, kad tā jau vairāk nekā 300 gadus izplatās pa mūsu zemi?* Nē, šīs pasaules imperatoriem nav jāapliecina Kristus ticība. Kristus pats apliecināja Savu ticību un kristīgo mācību, kad izlēja Savas Asinis par Evaņģēlija mācību. Un pats Izraēla Dievs apliecināja kristīgo mācību, kad no Debesīm nāca balss: „*Šis ir Mans mīļais Dēls, pie kura Man ir labs prāts, Klausiet Viņu*”. Un vēlreiz pats Izraēla Dievs Jahve apliecināja Savu ticību Kristum, kad Viņu uzmodināja no miroņiem.” Tā runāja kristieši, bet imperators viņu balsīs neieklausījās un pavēlēja paklusām nogalināt visus tos, kuri pretojās koncilam un ziņoja saviem kristiešu draugiem, ka šis koncila sapulces ir sasauktas, lai sajauktu, bet nevis lai apliecinātu un nostiprinātu Kristus mācību. Diemžēl imperators Konstantīns savā viltībā apsteidza

kristiešus un sasauca sapulci, kurā viņš pats izstrādāja visiem kristiešiem saistošus valsts likumus un akceptētus dievkalpojumu rituālus. Visu to panāca Konstantīns, viltīgi pasludinādamis sevi ne tikai par parastu mirstīgo, bet pat teica, ka rīkojas uz saņemtas vīzijas pamata. Kāds patiesībā bija Konstantīns kā kristietis, ir redzams no viņa dzīves. Konstantīns apgalvoja, ka esot sācis ticēt Kristum 313. gadā pēc Kristus. 325. gadā viņš uzstādīja valsts likumus kristiešiem, bet visu šo gadu gaitā netika kristījies. Viņš nokristījās tikai 337. gadā pēc Kristus. Viņš tika kristīts tikai divas dienas pirms nāves. Tas notika tā: kad Romas bīskapi uzzināja, ka imperators Konstantīns ir saslimis uz nāvi, viņi savā starpā sarunājās: „*Visas tauta labi zina, ka pats imperators ir arī sevi pakļāvis rituāliem, kuri kristiešiem un visai baznīcai ir obligāti jāizpilda. Un ja tagad imperators Konstantīns nomirs, visa tauta var uzzināt, ka viņš nav tas, kas ir noticējis Kristum, jo viņš tautai pasniedza baznīcas rituālus, ko pats nepilda. Viņš nevar nomirt nenokristījies. Tad visa tauta skaidri zinās, ka viņš ir apmānījis kristiešu tautu. Tādēļ iesim un kaut vai pirms nāves Konstantīnu nokristīsim*”. Tas nenotika pēc viņa sirdsprāta, bet bīskapu vajadzības spiesti. Un tā viņš tika nokristīts tikai divas dienas pirms savas nāves, gandrīz jau miris (skatīt Pareizticīgo kalendāru no 1917. gada, 150. lpp.)

Pēc Konstantīna nāves Romas impērija ar visu valsts varas spēku spieda izpildīt baznīcas rituālus. Līdz pat šim laikam visiem varas piemānītajiem kristiešiem visi noteiktie baznīcas rituāli ir daudz svarīgāki par pašu Kristus iestādīto mācību. Valsts vara Krievijā visus ticīgos piespieda iet uz baznīcu un klanīties ikonām, kurām tie pat neticēja. Tikai tādēļ, lai piespiestu tautu, Krievijas valsts vara 1905. gadā pievienojās baznīcai tā, ka baznīca vairs nepiederēja tautai, bet gan valstij. Tas viss iesākās pēc Ekumēniskā koncila. Tagad imperators Konstantīns Romas impērijā cēla baznīcas kristiešiem tā, ka tiem

viss tika samainīts vietām. Bet paši kristieši jau bija aizmirsuši Kristus veselīgo mācību, jo tā laika valsts vara nepieļāva, ka parastie cilvēki lasa Evaņģēliju. Tikai priesteriem, kas bija valsts varas ieliktni, tika atļauts lasīt Evaņģēliju, un arī tad tautai skaļi drīkstēja nolasīt tikai dažus pantus. Visu nodaļu pat priesteri nedrīkstēja lasīt saviem draudzes locekļiem. Baznīcas rituālā Evaņģēlijam tika dotas tikai dažas minūtes, jo pirmajā vietā nostājās katedrāles liturģija un pagānu dievkalpojuma ārējā izskaistināšana.

Kad bīskapi bija ieguvuši pilnīgu varu pār iedzīvotājiem, tauta vairs nevarēja izvēlēties savus priesterus. Paši bīskapi ar savu lielvaru izvēlējās par bīskapu to, kuru viņi vēlējās, bet paši sevi lika saukt par patriarhiem, kas nozīmē „patri”- tēvs un „arhi” - cars. Un tā, viņi sevi nodēvēja par „tēvu” un „caru”. Priesterība pati sevi paaugstināja pār tautu. Bet paši bīskapi braukāja pa sapulcēm un tikai izdeva baznīcu likumus. Visi ticīgie bija spiesti pakļauties šiem likumiem, bet katru, kurš nepakļāvās likumiem, pasludināja par ķeceru un pakļāva vajāšanām un sodiem. Visi bīskapi vairāk uzturēja politisko varu nekā rūpējās par Evaņģēlija mācību cietējiem. Kā balvu par to, ka bīskapi atbalstīja pasaulīgo varu, valsts sūtīja palīgā karavīrus, lai bīskapi varētu pakļaut sev dumpīgos un ķecerus. Visur tur, kur pirms katedrāles ieviešanas visi ticīgie bija brāļi un māsas un nebija nevienas titulētās sejas, tagad viss bija izmainījies un visa Kristus ieviestā vienkāršība pārvērtās par mirdzumu un krāšņumu. Tagad viss kristiešu starpā jau bija tāpat kā starp pagāniem: pompozitāte un vienkāršība, bagātie un nabagie, kungi un vergi, jo pēc katedrāles ieviešanas izbeidzās visvērtīgākais, kas bija agrīno kristiešu starpā: *„Ticīgo vairumam bija viena sirds un viena dvēsele un neviens nekad savu īpašumu nesauca par savu, jo viņiem viss bija kopējs”* (Ap. d.4:32). Pēc katedrāles ieviešanas bagātie skaitījās svētīti un laimīgi, bet nabagos tiesāja un tiem pārmeta kā Dieva atmestiem neveiksminiekiem.

Ja līdz katedrāles ieviešanai visi sapulcējās parastās mājās un tur ar prieku lasīja Evaņģēliju, viens otru mierināja kā brālis brāli, tad pēc katedrāles iesākšanās arī visi nabagi gāja uz apzeltīto templi, kur bīskapi kalpoja krāšņās apzeltītās drēbēs un kur bīskapam laji klanījās kā pašam Dievam. Kristiešu tempļos bija notikusi acīmredzama atkāpšanās no vienkāršības Kristū. Tur bija notikusi tā atkāpšanās, par kuru raksta apustulis, sakot: „*Lai neviens jūs nemaldina ne šādā, ne tādā veidā: jo papriekš jānāk atkrišanai un atklāti jāparādās grēka cilvēkam, pazušanas dēlam, pretniekam, kas saceļas pret visu, kas saucas Dievs vai svētums, un pat ieņem vietu Dieva templī, pats sevi celdams par Dievu*” (2.Tes. 2:3-4). Konstantīns bija tas, kas izraisīja šo atkāpšanos, jo ne jau imperatori pakļāvās Kristus mācībai, bet kristiešu baznīca pielāgojās imperatoram un visiem romiešu pagāniskajiem rituāliem. Kā saka 1917. gada Pareizticīgo kalendārs: „*patriarhi ne tikai tika saukti kā ekumēniski, bet visi kopā pakļāvās imperatora ietekmei un Baznīcu padomes lēmumam. (Sk. 112. lpp.)*” No tā laika tā arī nekas nav mainījies: bīskapi nepakļaujas Kristus Evaņģēlija balsij, bet gan politiskās varas pavēlēm un saviem laicīgajiem ķēniņiem.

Pēc Ekumēniskā koncila kristieši ilgu laiku bija bīskapu un impēriskās valsts nospiesti. 6.gadsimtā Romas impērija sadalījās divās daļās: Austrumu bizantijā un Rietumu impērijā. Galvenās tā laika pilsētas bija Konstantinopole un Roma. Romas patriarhs sevi uzskatīja par pašu vecāko patriarhu un pieprasīja, lai visi citi pakļaujas viņam.

Svēto Rakstu pantus tagad sāka izskaidrot ne tā, kā to bija skaidrojis Kristus. Patriarhi Svētajos Rakstos īpaši izraudzījās tādas vietas, kuras viņus paceltu augstāk par citiem. Tāpat arī tagad: mūsdienu garīdznieki īpaši mīl lasīt tādas Evaņģēlija vietas, kur tie tiek pacelti augstāk par citiem. Tā arī tajos laikos Romas patriarhs teica, ka pats Kristus Pēterim esot teicis, ka viņš ir akmens, uz kura tiks uzcelta un nostiprināta baznīca. Un

šis Pēteris taču bija nogalināts Romā, tāpēc Romas patriarham ir jābūt tiešajam Pētera pēctecim. Bet grieķu patriarhi tam nepiekrīt. Viņi nepiekrīt nevis tādēļ, ka tie kaut kā savādāk ticētu Kristum, kā tas parasti pienākas pareizticībai. Grieķu patriarhi nepiekrīt Romas patriarham tādēļ, ka tie bija apvainojušies uz romiešiem par to, ka Romas impērija uzvarēja grieķu impēriju, gūstot lielākus panākumus ticīgo piesaistē. Tādēļ grieķu patriarhi tikai gaidīja izdevīgu brīdi, kad tie atkal varēs iekarot valsts varu, lai no jauna uzceltu Grieķijas impēriju. Bet Romas patriarham bija vairāk ticīgo viņa pusē, tādēļ austrumu patriarhi nespēja iekarot valsts varu un Roma pārvaldīja gandrīz visu tā laika pasauli.

Kad kristietība nonāca no Grieķijas senajā Krievijā, Kijevas iedzīvotāji tajā laikā intensīvi tirgojās ar Grieķijas Cargradu (tagadējo Konstantinopoli). Tur krievu tirgoņi iepazinās ar grieķu ticību un daudzi no krieviem uzsāka biznesu Grieķijā. Visbeidzot pašam ķēniņam Vladimiram notika pārrunas par tirdzniecību ar grieķu valdniekiem. Visbeidzot lai saradotos, Vladimirs nolēma apprecēties ar Annu, Grieķijas valdnieka māsu. Bet tā kā Grieķijas likumi neatļāva precēties un iziet pie vīra ar neticīgo, Vladimirs nevarēja apprecēties ar Annu, kamēr viņš nebija pieņēmis tādu pašu ticību kā Anna. Un tā Vladimirs pieņēma grieķu ticības rituālus un nokristījās. Nākošais solis šajā virzienā bija viņa izdotā pavēle 988. g. pēc Kristus tikt nokristītiem pareizticībā visiem senās Krievzemes iedzīvotājiem.

Kad grieķu patriarhi ieraudzīja, ka viņu valstī strauji pieaudzis kristiešu skaits, jo tiem pievienojās senā Krievzeme, viens no lielākajiem tā laika spēkiem Eiropā, patriarhi uzsāka aktīvu darbību, lai pavisam atdalītu Austrumu baznīcu no Rietumu baznīcas. Sašķelšana notika 1054. gadā pēc Kristus. No tā laika šīs divas baznīcas atrodas sašķeltā stāvoklī, kaut gan patiesībā vēsturiski un ideoloģiski tā bija viena baznīca, radīta ar mērķi sargāt cilvēci, lai kristīgā un laicīgā tauta nekad nebūtu brīva.

Tas kļūst skaidrs arī pēc notikumiem, kur Ungārijā sacēlās L.Košuts, kurš gribēja ungāriem atgriezt brīvību un atņemt Romas pāvesta varu Ungārijā. Tad Krievijas pareizticīgais ķēniņš, kas neieredzēja Romas pāvestu, izsūtīja krievu karaspēku apspiest ungāru brīvības cīņas un nedeva Ungārijai tiesības atbrīvoties no pāvesta jūga. Krievija „uzvarēja” ungāru tautu, kalpodama Romas pāvestam. Patiešām, Krievijas cars zināja, ka, ja ungāru tauta iegūs brīvību un progresēs, tad krievu tauta, skatoties uz savu kaimiņu ungāru svētību, paši sagribēs būt brīvi no savu ķēniņu jūga. Lūk, kādēļ Krievijas cars nospieda ungāru tautu uz ceļiem, pakļaujot to no jauna Romas pāvesta valdībai.

Tādēļ viss kļūst pavisam skaidrs, ka šīs abas lielbaznīcas - kā Pareizticīgā, tā Romas katoliskā - ir viena monarhiska vispasaules varas organizācija. Šīs abas baznīcas ne mazākā mērā nav līdzīgas pirmkristiešu draudzei, kura pastāvēja pirms ekumēnijas. Pareizticīgajai baznīcai un Romas katoliskajai baznīcai ir vairāk līdzības nekā atšķirības. Šīs kopīgās līdzības var redzēt arī tajā apstākļī, ka, ja katoļu priesteris nesaņēma vēlamo amatu Romas Ekumēniskajā pārvaldē, tad viņš pārgāja uz pareizticību. Bet ja pareizticīgais priesteris nedabūja to, ko viņš gribēja iegūt pareizticībā, viņš pārgāja uz Romas ūniju. Neskatoties uz šiem acīmredzamajiem faktiem, pareizticīgie bieži saka: „Mūsu rituāliem nav nekā kopēja ar Romas katolicismu!” Tādi izteicieni tikai atspulgo viņu neziņu, norādot uz to, ka viņi vēl neko nezina par pareizticību, no kurienes tā ir cēlusies, jo paši pareizticīgie izpilda ne tikai romiešu rituālus, viņi vada paša Romas pāvesta dievkalpojumus. Pareizticīgie gan saka, ka Austrumu baznīca atzīst tikai vienu pāvestu, bet 1917. gada Pareizticīgo kalendārā ir teikts, ka Pareizticīgā baznīca dievina un atzīst daudzus Romas pāvestus. Lūk, ko rāda Pareizticīgo svētku dienu rādītājs šajā kalendārā:

- 18. *februāris*, Romas pāvesta Svētās Lauvas diena
- 20. *februāris*, Romas pāvesta svētā Agafona diena
- 16. *marts*, Romas pāvesta svētā Juliāna diena un Romas pāvesta Aleksandra diena
- 8. *aprīlis*, Romas pāvesta svētā Kalestīna diena
- 14. *aprīlis*, Romas pāvesta svētā Martīna diena
- 2. *augusts*, Romas pāvesta svētā Stefana diena
- 5. *augusts*, Romas pāvesta svētā Anefīra diena
- 10. *augusts*, Romas pāvesta svētā Siksta diena
- 11. *augusts*, Romas pāvesta svētā Gaija diena

Visa esošā institucionalizēto baznīcu kristietība bija ļoti maz līdzīga tai kristietībai, kas bija pirmajās trīs simtgadēs, kad ticīgie sanāca kopā vienkāršās mājās, lai lasītu Kristus evaņģēliju, lai tautai iedvestu brāļu mīlestību un visā zemē vairotu brīvību. Tagad visas institucionalizētās baznīcas atbalsta ne jau grūtdieņus un nabagus, bet stipros un bagātos. Bet Apustulis Jēkabs saka: „Nu tad, bagātnieki, raudiet un vaimanājiet par tām nelaimēm, kas jums nāk virsū. Jūsu bagātība ir sapuvusi, un jūsu drēbes ir kodes saēdušas, jūsu zelts un sudrabs ir sarūsējis, un viņu rūsa būs jums par liecību un saēdīs jūsu miesas kā uguns. Jūs esat sev mantas krājuši pēdējās dienās. Raugi, alga, atrauta strādniekiem, kas ir nopļāvuši jūsu laukus, brēc, un pļāvēju saucieni ir sasnieguši Tā Kunga Cebaota ausis. Jūs esat virs zemes dzīvojuši kārumā un baudās, jūs esat savas sirdis barojuši kaujamai dienai; jūs esat pazudinājuši un nokāvuši taisno: viņš jums nepretojās. Esiet pacietīgi, brāļi, līdz Tā Kunga atnākšanai. Raugi, zemkopis gaida dārgo zemes augli, pacietīgi uz to cerēdams, līdz tas dabū agro un vēlo lietu” (Jēkaba 5).

Kristus nāks atkal un atjaunos tādu kristietību, kāda tā bija agrāk līdz ekumēniskā koncila laikam. Viņš izārdīs ekumēniskās pārvaldes un nostiprinās Savu Evaņģēliju, pēc kura tauta dzīvos mierā, priekā un brāļu mīlestībā. Tad piepildīsies vārds,

ko teica Jēzus: „*Un būs viens ganāmpulks un viens Gans*”. Šis Gans būs nevis virspriesteris, nevis Pareizticīgo tētiņš, bet šis Gans būs pats Jēzus Kristus, nākamās Debesu Valstības Mūžīgais Valdnieks.

Kristietības ienākšana Eiropā

Lielbritānijā – 256. g. pēc Kristus dz.
Skotijā – 312. g. pēc Kristus dz.
Abesīnijā (Etiopijā) – 346. g. pēc Kristus dz.
Gātijā – 376. g. pēc Kristus dz.
Īrijā – 432. g. pēc Kristus dz.
Francijā – 496. g. pēc Kristus dz.
Saksijā – 597. g. pēc Kristus dz.
Helvēcijā – 643. g. pēc Kristus dz.
Flandrijā – 700. g. pēc Kristus dz.
Dānijā – 827. g. pēc Kristus dz.
Bohēmijā – 894. g. pēc Kristus dz.
Krievijā – 940. – 988. g. pēc Kristus dz.
Polijā – 992. g. pēc Kristus dz.
Ungārijā – 994. g. pēc Kristus dz.
Norvēģijā un Islandē – 1000. – 1100. g. pēc Kristus dz.
Austrijā 1227. g. pēc Kristus dz.
Japānā – 1549. g. pēc Kristus dz.

Romiešu un grieķu labo un cēlo dievu apsardzība

Romiešu	grieķu dievi	apsardzības veids
Apollo	Apolons	mūzika, dziedāšana, pravietošana utt.
Elus	Elos, Elisa	vēja un pērkona dievs
Bakkus	Dionīss	vīna dievs
Marss	Ares	kara dievs
Zereš	Demetrs	zemes darbu dievs
Sibīlija	Reja	dabas dieviete
Diāna	Artemīda	mednieku dieviete
Junona	Īva	laulības un mājas pavarda dieviete
Jupiters	Zevs	galvenais dievs
Merkūrijs	Ermījs	tirgotāju un peļņas dievs
Minerva	Pallādija – Atēna	gudrības dieviete
Neptūns	Poseidons	jūru un jūrasbraucēju dievs
Pluto	Ferba – Plutons	pazemes un tumsas valstības dievs
Vesta	Estija	jaunavības dieviete
Vulkāns	Eristons	uguns dievs

Daži romiešu un grieķu dievi - mūsdienu kristietības aizstāvji

Pantelemons – ārstu un slimību patrons un aizstāvis

Kiprians – apavu izgatavotāju aizstāvis

Gelajs – visu klibo aizstāvis
Gonorats – visu maizes cepēju aizstāvis
Izidora – visu zemnieku aizstāve
Januārijs – uguns un vulkānu aizstāvis
Juliāns – hospitators – slimnīcu un jūrasbraucēju aizstāvis
Leonards – visu gūstekņu aizstāvis
Lūkijs – acu slimību aizstāvis
Lūka – visu krāsotāju un griezēju aizstāvis
Margareta – visu dzemdētāju aizstāve
Marta – visu pavāru aizstāve
Martīnijs – visu vīndaru aizstāvis.

Ekumēniskie koncili

Pirmais *Ekumēniskais koncils* tika sasaukts Nikejā 325.g. pēc Kristus dz. Imperators Konstantīns sasauca šo padomi, uz kuru ieradās 318 bīskapi un apmēram 1800 priesteru. Koncila priekšsēdētājs bija pats Konstantīns. Koncils ilga 3 mēnešus. Šajā koncilā Kristus tika pielīdzināts vienā līmenī ar Dievu Tēvu. Tika nosodīts Ārijs par viņa Sv.Rakstu nepareizo izpratni. Tika nošķirti jūdi no kristiešiem un noteikts cits kristiešu Pashā svētku svinēšanas laiks, kuri ir jāsvin atšķirīgā laikā no jūdu Pashā, (neskatoties uz to, ka Jēzus svinēja jūdu Pashā pēc jūdu tradīcijām). Par ticības simbolu tika uzstādīts krusts. Rakstvežiem bija aizliegts bez augstākās varas atļaujas pāriet no vienas baznīcas uz otru. Tika uzstādīti arī daudzi citi noteikumi, kuri tiek joprojām skrupulozi pildīti katoliskajās un pareizticīgajās baznīcās līdz pat šai dienai.

Otrais Ekumēniskais koncils tika sasaukts Konstantinopolē 381. gadā pēc Kristus dz. Šis koncils, kuru sasauca imperators Feodosijs, turpinājās 3 gadus. Tur piedalījās 150 bīskapi. Šajā padomē tika pieņemts lēmums, ka Svētais Gars ir pielīdzināms Dievam un ir Dievs. Tika akceptēti Pirmā koncila lēmumi. Tika pieņemta baznīcas tiesa un kristību un iesvētīšanas likumi pagāniem, kuri iestājas Baznīcā.

Trešais Ekumēniskais koncils notika Efezā 438. g. pēc Kristus dz. To sasauca imperators Feodosijs jaunākais. Šajā koncilā piedalījās 200 bīskapi. Tur tika pieņemts likums Jēzus māti atzīt par Dievmāti un ka Kristū ir savienotas divas būtnes: ka Viņš ir Dievs un arī cilvēks. Nevienam netika atļauts ticēt tā kā viņam likās esam pareizi, bet vajadzēja visur pakļauties Ekumēniskā koncila lēmumiem.

Ceturtais Ekumēniskais koncils notika Halkedonā 451. g. pēc Kr. dz. To sasauca imperators Markianoms. Šajā koncilā piedalījās 630 bīskapi. Kopā ar visiem bīskapiem tur piedalījās imperatora senatori, tiesneši un pats imperators. Tajā tika uzstādīti 30 dažādi noteikumi. Kristus tika pielīdzināts Dievam. Tika vēlreiz apstiprināts, ka Marija ir Dievmāte un ka Kristus abas [Dieva un cilvēka] būtības nav saliedētas, bet nav arī atdalītas viena no otras. (Tas nozīmēja, ka bīskapi neko neapstiprināja, jo neeksistē tāda lieta kā vienots un arī atdalīts).

Piektais Ekumēniskais koncils tika sasaukts Konstantinopolē 553. g. pēc Kristus dz. Šis koncils sastāvēja no 165 bīskapiem, kurus sasauca imperators Justiniāns. Šajā padomē tiek nosodīti ariāņi, nestoriāņi un pārējie, kuri pretojās Padomes lēmumiem attiecībā uz Marijas un citu svēto dievišķību.

Sestais Ekumēniskais koncils notika Konstantinopolē 680. g. pēc Kristus dz. Šī padome tika sasaukta pēc imperatora Konstantīna Poganata (pagāna) vēlmes, kurā viņš pats bija priekšsēdētājs. Koncilā piedalījās 289 bīskapi, un tas turpinājās imperatora rezidencē apmēram gadu. Šis koncils lielākoties apstiprināja iepriekšējo piecu koncilu lēmumus un pieņēma lēmumu, ka Kristū izpaudās divas gribas.

Septītais Ekumēniskais koncils notika Nikejā 787. g. pēc Kristus dz. Koncils tika sasaukts pēc imperatores Irīnas un viņas dēla Konstantīna pavēles, tajā piedalījās 375 bīskapi. Koncils akceptēja elkdievības rituālus un tos nostiprināja kristietī-

bā, kas tiek pildīti vēl šodien kā pareizticīgajā, tā arī katoliskajā un pat protestantu baznīcās. (*Salīdzinošais Pareizticīgo kalendārs 1917 g., Kohaņņikova, Nelsonova un Skifska enciklopēdijas*).

Šajos septiņos koncilos tika apstiprināta Pareizticīgā un Romas katoliskā ticība (pēc bīskapa Jevdokija teiktajiem vārdiem, kas tika izteikti bīskapa Dzjubaja iesvētīšanā.). Pieminēsim: ja ticība pamatojas uz koncilu lēmumiem un nevis uz Kristu, tad Kristus ticībai ir izlauztas saknes un tā kļūst par vajātu, jo nevar pastāvēt divas ticības - īstā un neīstā. Mēs apustuļa Pāvila un Pētera vēstulēs un tāpat pašā Evaņģēlijā lasām, ka Kristus ir baznīcas un mūsu ticības pamats. Un kas tad ir tas, ko apstiprināja koncili? Acīmredzot viņi neatzina Kristus pamatu un tādēļ kanonizēja savu pamatu, viņi kristianizēja pagānismu. Ja Kristus nodibināja Savu Draudzi, tad mums visiem tas ir jāatzīst. Bet tas, ko nodibināja koncili, Kristu neatzīst. Sekojoši arī Viņa ļaudis nevar palauties uz to, ko dibināja koncili, jo tas ir nekas cits kā sapuvis stiebrs, uz kura bija jābalstās tautai. Bez šīm ekumēniskajām padomēm vai koncilu bija vēl citas padomes, bet tās netika atzītas par ekumēniskām, piemēram, Konstancē 746. g. pēc Kr. dz., kur sapulcējās 383 bīskapi. Vēl bija koncili Konstantinopolē 869. g. pēc Kr. dz., kur kopā sanāca 389 bīskapi, Literānē 1123., 1139., 1179. un 1215. g. pēc Kr. dz. Pēdējā sanāksmē bīskapi apstiprināja burvestību, ka priesterim ir pilnvaras pārvērst maizi un vīnu Kristus miesā un Asinīs. Tāpat padomes tika sasauktas Lionā 1245.g. un 1274.g., 1311.g. Venēcijā, 1414. – 1418. g. pēc Kr. dz. Konstancē.

Katra no šīm baznīcas padomēm centās pie jau esošajiem baznīcas likumiem pielikt klāt kādus jaunus, īpaši tad, kad briesmās nonāca tie garīdznieki, kuri dzīvoja vieglprātīgi un ar vērīenu, veģetējot uz citu rēķina, un kad tauta meklēja brīvību un taisnību un gatavoja sacelšanos. Tad - lai tautai nedotu brīvību - bīskapi sapulcējās un pieņēma garīgus lēmumus. No turie-

nes arī radās daudzie baznīcu likumi. Praviētis Jesaja paredzēja, kā uz nabaga tautas pleciem tiks uzliktas aizvien jaunas nastas un likumi un ka ar to iznīcinās vai nonullēs Visaugstākā Dieva likumus. Praviētis saka tā: „*Patiesi, visi galdauti ir apspļauti un pilni netīrumu! Kam tad tāds spēks iedvest kam kādu atziņu, kam mācīs saprašanu? Taču ne tikko kā no piena atradinātiem, no mātes krūts atšķirti bērniem? Jo tur tiek teikts: "Dari tu to, tu atkal to, rīkojies vienreiz tā, otrreiz atkal tā, šeit pa drusciņai, tur pa drusciņai!" Tiešām, ar ļaužu starpniecību, kam pinas lūpas un kas šļupst ar svešādu mēli, Viņš runās uz šo tautu, Viņš, kas tiem sacījis: "Šeit ir dusas vieta! Dodiet atdusu piekusušiem; šeit ir miera vieta!" Bet tie to negribēja dzirdēt. Tādēļ atskanēs uz tiem šis vārds kā Tā Kunga vārds: "Dari tu to, tu atkal to, rīkojies šoreiz tā, citreiz atkal tā, šeit pa drusciņai, tur pa drusciņai!" - lai viņi ietu un pakristu augšpēdu, tiktu satriekti vai sapītos un kristu gūstā. Tādēļ klausieties Tā Kunga vārdu, zobotājies un plāpātāji, jūs, kas valdāt pār šo tautu Jeruzālemē. Jo jūs taču sacījāt: "Mēs slēdzām derību ar nāvi un līgumu ar elli; kad pāri mums nāks plūdu briesmas ar savām bangām, tās mūs neskars: mēli taču ir mūsu patvērums, un viltus ir mūsu apsegs" (Jes. 28:8-15)". Lūk, tā bīskapu koncili pastrādāja pie savas tautas, noslāpējot īsto ticību caur pakļaušanu neskaitāmu garīgu likumu varai.*

PAGĀNISKO SVĒTKU IEVAZĀŠANA KRISTIETĪBĀ

Jaunā gada sākuma izmainīšana

Visām tautām ir savs laika skaitījums, jaunā gada sākums un norādes par svētku dienām – viņu kalendārs. Bet kad cilvēki iesāk savu laika skaitīšanu pēc pašu ieskatiem, viņu starpā izceļas strīdi. Tādēļ ir jāzina jaunā gada sākums un jāpazīst patiesais oriģinālais ebreju Dieva kalendārs.

Lai precīzi zinātu jaunā gada sākumu, ir jāvērs uzmanība uz Visuma Radītāju, jo Elohims ar Sava Vārda spēku ir radījis visu dzīvo un ir iestādījis laikus. Radot pasauli, Viņš to ielika fiziskajā laikā. Tā sākās dienas, un tās tika skaitītas pēc kārtas. Tad lūk, no šejienes mēs varam uzzināt par patieso visu dienu un laiku iesākumu (*1. Mozus 1:5*).

Vēl mēs redzam, ka, kad ebreju Dievs izveda Savu Izraēla tautu no Ēģiptes zemes, Viņš Savai tautai izveidoja patieso jaunā gada sākumu un laika skaitīšanas kalendāru. Līdz izraēliešu

iziešanai no Ēģiptes zemes tautām nebija zināms precīzs jaunā gada sākums. Bet kad Izraēls izgāja no verdzības, pats Jahve tiem iestādīja patieso bauslību un arī patieso jaunā gada sākumu. Radītājs teica Savai tautai tā: „Šis mēnesis lai jums ir pirmais mēnešu vidū, ar šo mēnesi lai jums iesākas gads. Šodien jūs izejat, abība mēnesī” (2. Mozus 12:1-2 un 13:4).

Abība mēnesis ir izvēlēts par pirmo gada mēnesi ļoti svarīga iemesla dēļ: *pirmkārt*, izešana no ēģiptiešu jūga notika abība mēnesī, un no šī brīža visai Izraēla tautai iesākās jauna dzīve. *Otrkārt*, abība mēnesī uz laukiem parādījās vārpas, jaunā gada pirmie augļi. Tā šis mēnesis dabūja nosaukumu „abībs”, kas nozīmē, „vārpu parādīšanās”. No visa teiktā mēs skaidri redzam, ka jaunajam gadam pēc Dieva nolikuma ir jāsākas tajā laikā, kad parādās vārpas, nākamās ražas pirmajiem augļiem. Palestīnā jauno vārpu parādīšanās notiek ap 22. martu. Tālāk pēc Dieva noliktās kārtības visi tālākie mēneši sarindojas sekojošā kārtībā:

- 1 -ais mēnesis abībs (3. Mozus 13:4). No 22. marta. Mēneša garums 31 diena.
- 2 -ais mēnesis zīvs (1. Kēn. 6:1). No 21. aprīļa. Mēneša garums 30 dienas.
- 3 -ais mēnesis sīvāns (Esteres 8:9). No 29. maija. Mēneša garums 31 diena.
- 4 -ais mēnesis famuzs. No 19. jūnija. Mēneša garums 30 dienas.
- 5 -ais mēnesis abs. No 18. jūlija. Mēneša garums 31 diena.
- 6 -ais mēnesis elūls (Neh. 6:15). No 17. augusta. Mēneša garums 31 diena.

7 -ais mēnesis atamins. No 15. septembra. Mēneša garums 30 dienas.

8 -ais mēnesis būla (1. Kēn. 6:38). No 15. oktobra. Mēneša garums 31 diena.

9 -ais mēnesis kislevs (Cak. 7:1). No 13. novembra. Mēneša garums 30 dienas.

10 -ais mēnesis tebefš (Esteres 2:16). No 13. decembra.

Dažreiz abība mēnesi nosauc par *nisanu*, jo nisans nozīmē „jaunā gada sākums”.

Jaunais gads, ne visur sākas vienā mēnesī. Pat tagad daudzas tautas un dažādas valstis savu gadu iesāk dažādos mēnešos. Piemēram, senajiem grieķiem gads sākās no jūnija, maķedoniešiem – septembrī, romiešiem sākumā martā, bet vēlāk – janvārī, senajiem meksikāņiem – februāra beigās utt.

Kristietībā jauno gadu pirmo reizi ar sāka reģistrēt ar 1. janvāri 567. g. pēc Kr. dz. Kad Francijā jauno gadu pārnesa no 25. marta uz 1. janvāri un cilvēki piemirsa, ka kalendārs ir ticis izmainīts, tādus cilvēkus 1. aprīlī izjokoja, un tas ir palicis līdz mūsdienām. 1. aprīlis ir izjokošanas diena.

Senajā Krievijā dažreiz jauno gadu svinēja martā, citreiz septembrī, bet no 1700. gada jauno gadu sāka svinēt 1. janvārī. To apliecina arī daži seni baznīcu rituāli, kuros vēl šodien Jaunais gads tiek svinēts septembrī. Tādas izmaiņas parāda, ka šīs svētku dienas nav noliktas no Dieva, bet ir cilvēku izdomātas, uz ko šeit vajadzētu vērst īpašu uzmanību, un izpētīt no pirmsākumiem, no kurienes tas viss tā ir radies. Lielākoties kristiešu svētki ir aizgūti no pagāniem.

Pagāniem bija daudz dievu, īpaši romiešiem un grieķiem. Katram īpašam gadījumam tiem bija paredzēts kāds īpašs

dievs. Piemēram, bija dievs laukiem, pārkonam, dienai, naktij, dzīvniekiem, lai būtu auglība. Vienu dienu gadā katram no šiem dieviem pagāni veltīja pielūgsmes svētkus, kurā viņi pieņesa upurus šim konkrētajam dievam. Tiem bija dievs Januss, durvju un laika dievs. Šī dieva mēnesis, kad tam tika svinēti svētki, bija „janvāris”. No šejienes janvāra mēnesis kļuva par gada durvīm, jo tas bija durvju dieva mēnesis. Sievietes izvēlējās Janusu, durvju dievu, par dzemdību dievu. Dažās valstīs viņš nomainīja dievieti Diānu, bet citās – Jupitera dievu, dienas un nakts dievu, ko viņi pielūdza un svētīja marta mēnesī.

Citās valstīs Janusu nosauca par Junonu; viņam atbilstošās dienas nosauca par Kalenda dienām, kas nozīmēja „jaunā mēneša dienas”. No šejienes arī radās vārds „kalendārs”. Januss citreiz tika attēlots uz naudaszīmēm ar divām galvām un rokās, tam bija atslēga un nūja. Tolaik, kad pieņēma kristietību, Roma šo simbolu piešķīra Pēterim. Tagad katoļiem Janusa dieva vietā jūs ieraudzīsiet sv.Pēteri, kas kā dievs ar atslēgām stāv pie durvīm.

Kad Konstantīns piespieda pieņemt mākslīgo kristietības un pagānisma sajaukumu, pagāni no tās atteicās, jo viņiem pašiem bija daudz svētku, bet kristiešiem nebija tādas svētku dienas, kurās tie sanāktu kopā un rīkotu teatrālus priekšnesumus un izklaides. Savukārt pagāni baidījās, ka ar kristietības pieņemšanu viņi pazaudēs visus savus svētkus. Tad bīskapi un priesteri viņus mierināja, sakot, ka viņu svētku dienas nepazudīs, bet tikai tiks nosauktas citos vārdos – tās būs pagānu dienas ar kristīgiem nosaukumiem. Pamatojoties uz to, tikai pēc dažiem gadiem dieva Janusa diena kristiešiem tāpat kā agrāk pagāniem kļuva par Jauno gadu. Tāpat rīkojās ar visiem citiem pagānu svētkiem.

Tautai pieņemot pagānismu, tika pieņemti arī pagānu mēnešu nosaukumi, kas būs redzams zemāk:

Janvāris tika nosaukts romiešu dieva Janusa, durvju un laika dieva vārdā.

Februāris nāca no vārda Febri, attīrīšanas un visu mirušo dieva vārda.

Marts tika nosaukts kara un aizsardzības dieva Marsa vārdā

Aprīlis – mīlas dievietes Afrodītes vārdā

Maijs – jaunības un ziedu dievietes Maijas vārdā

Jūnijs tika nosaukts laulības dievietes Junonas vārdā

Jūlijs – Romas ķeizara Jūlija vārdā

Augusts – Romas ķeizara Augusta vārdā

Septembris – latīniski „septa” nozīmē „septītais”

Oktobris – nozīmē „astotais”

Novembris – nozīmē „devītais”

Decembris – nozīmē „desmitais”

Agrāk arī pagānu tautas pēc Dieva nolikuma mēnesī, kad uz lauka parādījās vārpas, iesāka jauna gada atceri. Bet, laikam ejot, pat Tempļa priesteri Izraēlā atkāpās no sava Dieva iedibinātās kārtības. Arī viņi iekļuva maldos un izmainīja jaunā gada iestāšanās laiku. Arī viņi sekoja pagānu rituāliem un jauno gadu sāka svinēt *afanimes* mēnesī vai septembrī, bet šo jauno gadu viņi nosauca par politisko. Savukārt to, kas sākās abība mēnesī, nosauca par reliģisko jauno gadu. Tā Izraēls ieviesa divu jauno gadu atceri – bija politiskais bet otrs – reliģiskais jaunais gads. Līdz pat šai dienai dažām reliģiskām organizācijām ir palikuši šie uzstādījumi. Norāde grieķu – katoliskās baznīcas lasījumā saka tā: „*Gads baznīcas laika skaitījumā attiecībā pret Evaņģēliju un Sv.apustuļiem iesākas ar Gaišo Svētdienu* –

Lieldienām” (sk. Baznīcu norādes Evaņģēlija un Apustuļu lasījuma).

No šejienes lasītājs var skaidri ievērot, ka Evaņģēliskā (no Dieva noliktā) laika gada iesākums ir pavasarī, par pamatu liekot Pashā svētkus, bet tas atšķiras no ebreju politiskā Jaunā gada, kurš ir septembrī, un tāpat no Jaunā gada, kuru iestādīja Romas imperators par godu savam dieveklim Janusam, kurš iesākās janvārī. Kad evaņģēlists Lūka raksta, ka „*sestajā mēnesī pie Marijas eņģelis tika atsūtīts eņģelis Gabriels*”, viņš sesto mēnesi skaitīja no jaunā gada, kuru Dievs bija nolīcis Pashā svētkos, vai no abība, pirmā pavasara mēneša, kad uz laukiem parādās vārpas. Lūka atzīst tikai Dieva nozīmēto Jauno gadu.

Visa pasaule un tajā skaitā baznīcas ir pazaudējušas patieso Dieva nolikto Jaunā gada sākumu. Vairums kristiešu jauno gadu iesāk vai nu no ebreju politiskā Jaunā gada (*Rosh Ha Shana*), kuru ebreju priesteri iestādīja 312. g. pēc Kr. dz., vai no pagānu Jaunā gada dienas, kuru romieši nolika par godu saviem dieviem.

Kādreiz Krievijā jaunais gads iesākās no 1. marta, bet no 1492. gada to sāka svinēt no 1. septembra. Septembrī Jaunā gada iesākumu svinēja līdz 1700. gadam. Bet no 1700. gada pēc Pētera Lielā pavēles Jauno gadu sāka svinēt no 1. janvāra. (Sk. 1917. g. *Pareizticīgo Kalendārs* no 18. lpp.).

Tādā veidā visa Austrumu Pareizticīgo baznīca pieņēma reliģisko romiešu kalendāru, par ko liecina nākamie notikumi: „1923. gada 13. oktobrī Grieķu- katoliskās Pareizticīgās baznīcas viens miljons locekļu pazaudēja 13 savu reliģiozo rituālu dienas. Visi Pareizticīgās baznīcas prelāti nolēma pieņemt pāvesta kalendāru un apvienoties ar to... tikai neliela daļa ticīgo Piekarpatu Krievijā nepieņēma gregoriānisko pāvesta kalendāru” (*World Almanach of 1925*, page 537).

Krievijas cari ar savu tēvu Romas pāvestu izmainīja Dieva nolikto laika skaitīšanu, kā to jau sen bija paredzējis pravietis Daniels: „*Tas uzstāsies ar skaļām runām pret Visuaugsto un apvainos Visuaugstā svētos, tas centīsies grozīt svētku laikus un bauslību; viņi būs nodoti viņa varā vienu gadu un divus gadus, un vēl vienu pusgadu*” (Dan. 7:25).

Lai gan Romas pāvestam izdevās apmānīt tautas, atgriežas Svētais Kungs. Viņš iznīcinās pāvestu bulas. Adonajs (Tas Kungs) atjaunos Savu iedibināto gadu cikla secību.

Tā Kunga apgraizīšana

Šie svētki ir nodibināti 6-jā gadsimtā. (***)

Tā kā jaunais gads visās valstīs nesākās janvārī, dieva Janusa diena tika apmainīta ar Tā Kunga apgraizīšanas rituālu. Lai pagānus pavērstu uz savu pusi un tā piepildītu savas baznīcas, garīdznieki pacentās kristianizēt visus pagānu svētkus.

Mēs varam sev uzdot jautājumu: „*Vai ebreju un arī mūsu Dievs vēlas, lai mēs svinētu Yahshua (Jēzus) apgraizīšanas dienu? Jo visu, ko Viņš no mums prasa, Viņš jau ir pateicis Svētajos Rakstos, bet ko Viņš nav teicis, to Viņš no mums nepieprasa. Tādā veidā viss, ko mēs svinam nevis pēc Viņa gribas, nav tīkams Viņam, bet gan sātanam. Ap. Pāvils ne tikai neizdalīja apgraizīšanas svētkus, bet pat saka, ka pats apgraizīšanas akts Kristū Jēzū ir zaudējis spēku (Gal. 6 nod.).*”

Dieva atklāšanās dienas priekšvakars

Daudzās vietās Krievijā šos svētkus sauc par „**Babskij večer**”. Šajā dienā tauta gavēja un gatavojās vakara svinībām. Šajā gavēņa dienā sākumā tika turēts ēzeļa gavēnis, pieminot ēzeli, uz kura Jāzeps un Marija bēga no Hēroda uz Ēģipti. Šo gavēni iestādīja Konstantinopoles bīskaps Teofīls. Kristietības Rietumu daļā šī bija Vientiesīgo diena, kurā izvēlējās priesterus un diakonus, lai tie palīdzētu bīskapiem. Tikai padomājiet: bīskaps izvēlējās par priesteriem nevis svētumā esošus cilvēkus, bet vientiešus!

Dieva atklāšanās diena (Jēzus kristīšana)

Šie svētki ir apstiprināti 813. g. pēc Kr. dzimšanas. Līdz šim gadam vēsturiskajos pētījumos nav atklāta pat mazākā liecība par šo dienu. Piemēram, Gallu zemē (tagadējā Francija) 4-jā simtgadē svinēja dažādus reliģiskos svētkus: magu pieminēšanu, Jēzus kristīšanu, Jēzus brīnumkalpošanas sākumu Galilejas Kānā. Bet 813. g. pēc Kr. dz. bīskapi noteica, ka arī Jēzus kristīšana ir jāsvin vienā konkrētā dienā. Viņi izdalīja konkrētu dienu janvārī, tā kā līdz šim laikam daži to svinēja jūnijā, bet citi – augustā, bet citi pat vēlāk, pamatojoties uz to, ka Kristus nekristījās ziemā, bet vasaras laikā, kad ūdens bija vissiltākais.

Ne bez iemesla bija arī trīs šo svētku svinēšanas veidi. Tiem bija jāaizstāj pagānu svētki, kuriem bija kāds sakars ar ūdeni. Pagāniem bija dieviete Karmetālīja, kura tautai parādījās ar trim sejām: Karmetālījas, Parimas un Pasetas veidā, un tai pie upes bija sava upurvieta, kur sanāca kopā tauta un pienesa upu-

rus. Upuru galvas tika nocirstas un iemestas upē. No tās dienas līdz pat mūsdienām priesteri ved tautu pie upes un saskaņā ar savām ceremonijām spiež cilvēkus iemērt ūdenī degošas sveces. Kad Jānis kristīja Kristu, viņš nededzināja sveces (salīdzini Mateja 3. nod.).

Dieviete Karmetālija bija mākslas un latīņu alfabēta skolotāja. Dažās valstīs tā bija ūdens dieva Evandēra māte. Likijas zemē to sauca par Leonu. Kad to latīņu zemē vajāja kā galveno romiešu dievieti, tā aizbēga uz Likijas zemi un nonāca pie viena ezera, kur cilvēki krastā vāca malku. Viņa prasīja dzert, bet šī tauta viņai nedeva ūdeni. Tad dieviete viņus nolādēja, un tie visi sakrita ūdenī un pārvērtās par krupjiem ar kārpām un baltiem vēderiem. Tā ticēja pagāni. Tad Likijas iedzīvotāji šajā upes krastā uzcēla upuraltāri, kur tika pienesti upuri, kā to darīja romieši. Pagāni ticēja tādiem nostāstiem par saviem dieviem, bet kristieši šos dievus pieņēma un nosauca svēto vārdos.

Trīs svētie

Šī diena ir nodibināta 900. g. pēc Kr. dz. un ir veltīta Grieķu baznīcas trīs galvenajiem pāvestiem. Viņiem par godu dzied šādu dziesmu: „Nāciet, Debesu Trīsvienīgie kalpotāji, zemes svēto trīsvienības Hierarhiju slavēsim: Vasīlija ķēniņvalsti, Gregorija un Jāņa utt.” (*4-tā Užgorodas izdevuma apkopojums, 274. lpp.*)

Dievišķā šķīstīšana

Šos svētkus iedibināja priesteris Vigiliuss kopā ar bīskapu Nīkiforovu 542. g. pēc Kr. dz. (***)).

Pagāniem bija dievs Febra – attīrīšanas dievs, viņa dienu svinēja pēc dieva Janusa dienas. Mēnesis, kurā svinēja Febra dienu, bija februāris. Febra dienā pagānu sievietes nāca pie Febra priesteris un tam prasīja, lai viņš viņu vietā pienestu šim dievam upuri un tās attīrītu viņas no bērnu dzimšanas. Patriarhs šo pagānu sieviešu rituālu pārnesa arī uz Mariju, Jēzus māti.

Patriarhs Inokentijs XII (1691.g.) par to pasludina savā sprediķī, sakot: „Kāpēc mēs šajā dienā nesam sveces? Tas ir tādēļ, ka pagāni šo mēnesi ir svētījuši savam dievam Febram. Šī mēneša sākumā Plutons nozaga Prozerpīnu, kuru visu nakti meklēja māte ar svecēm.” Tādēļ pagāni šajā mēnesī iet apkārt pilsētai ar lampām. Svēti tēvi nevarēja pagāniem aizliegt svinēt šos svētkus, un tos svinēja arī kristianizācijas laikos. Lai piešķirtu tiem kristīgu pamatu, viņi šos svētkus novēlēja Marijai. Tādā veidā pagānu dievietes Serešas, Febra radniecības godināšanas gars pārgāja uz Mariju. Ja vien Marija to būtu pieprasījusi! Evaņģēlijos vai Apustuļu vēstulēs nav pat neviena mājiņa par tādiem svētkiem, kur Marija būtu Jēzus mācekļiem likusi svinēt viņai kaut kādus svētkus.

Svētīšana

Šos svētkus ieviesa bīskaps Gellāsijs 492. g. pēc Kr. dz., bet tie netika pieņemti pat līdz 692. g. pēc Kr. dz. Pēc tam Tovlo-

nas katedrāle nolēma, ka Svētīšanai ir jābūt lieliem svētkiem un tie jāsvin 18. decembrī, bet pēc 691. g. šo svētku svinēšanu pārcēla uz 25. martu; šis datums ir palicis bez izmaiņām vēl šodien (***).

Šos svētkus bīskapi centās pamatot uz Lūkas 1:26, kur ir teikts, ka eņģelis Mariju svētīja gada sestajā mēnesī. Bet visa nelaime ir tajā, ka viņi Jauno gadu pieņēma svinēt janvārī, un tādā veidā marts, kurā viņi svētīja Svētīšanu, viņu gadā iznāca trešajā mēnesī. Tādēļ viņi kļuva par patiesās Evaņģēlija vēsts pretiniekiem, kura saka, ka eņģelis svētīja Mariju Jēzus ieņemšanas sestajā mēnesī.

Pēc Sv.Rakstiem jaunais gads sākas martā. Tad sestais mēnesis būs starp augustu un septembri. Mēs esam pārliecināti, ka ebrejs Lūka minēja visus šos notikumus atbilstoši mēnešiem, pēc kuriem Dievam Jahvem sākas jauns gads; viņš pirmo gada mēnesi iesāka ar mūsdienu martu, kā Tas Kungs pavēlēja ievērot Mozum (*Sk. 2. Mozus 12 un 13 nod.*), un pēc tā izskaitīja sesto mēnesi, kurā eņģelis atnāca uz galatiešu pilsētu Nācareti pavēstīt jaunavai par Bērna ieņemšanu un viņu svētīja.

Gavēņa nedēļa

Tā ir metropolīta Grigorija I izdomāta 590. g. pēc Kr. dz., 90 gadus pēc Lielā gavēņa apstiprināšanas. Līdz tam laikam gavēnis sākās otrdien, trešdien vai ceturtdien, jo gavēnim bija jāturpinās 40 dienas.

Liēlais gavēnis

Liēlais gavēnis ir apstiprināts un pieņemts 500. g. pēc Kr. dz. metropolīta Anastasija II un Semahija laikā. Par to kādi runāja arī 359. g. pēc Kr. dz. un nolika uz 40 dienām kā piemiņu par Mozus, Elijas un Kristus gavēni, tādēļ šo gavēni sauca par *Četrdesmitdienu*. Sokrāts saka, ka dažās valstīs tas ilga tikai 3 nedēļas. 364. g. pēc Kr. dz. Liēlā gavēņa laikā aizliedza laulāties. Beidzot 450. g. pēc Kr. dz. šos saistošos noteikumus pieņēma visās, kā Rietumu, tā Austrumu baznīcās. Tad bija 9 nedēļas garš gavēnis, ko nākamajos laikos pēc tautas sūdzībām imperatora Maurīcija valdīšanas laikā (582. – 600.g.g.) sadalīja divās daļās. Divas gavēņa nedēļas tika pārnēstas uz gavēni Marījai no 1. augusta līdz 15. augustam (***).

Tādā veidā no augšminētajiem vēsturiskajiem avotiem ir redzams, ka tauta gavēja, lai izpatiktu bīskapiem bet nevis Dievam, jo bīskapi noteica gavēni. Bet viņi pret tautu rīkojās negodīgi, jo viņi gan nolika gavēni, bet paši negavēja. Viņiem bija bauslis, ietverts kanonā, kur bija teikts: „*Bīskaps un priesteris negavēs, lai tie nezaudētu spēkus*”. Jā, gavēnis ir tikai nabaģiem, lai no viņiem ne tikai atņemtu ar grūtībām iegūto īpašumu, bet arī lai ar gavēni izsūktu viņu fiziskos spēkus. Labi par viņiem ir teicis Kristus: „*Jo tie sasien smagas nastas un liek tās cilvēkiem uz pleciem, bet paši negrib ne ar pirkstu tās kustināt*” (Mateja 23:4).

Apustulis Pāvils attiecībā uz šiem gavēņa nolikumiem saka sekojošo: „*Gars skaidri saka, ka vēlākos laikos daži atkritīs no ticības, pieķērdamies maldu gariem un dēmonu mācībām, padodamies melkuļu liekulīgajiem vārdiem, kam pašu sirdsapziņa ar kauna zīmi iededzināta. Tie aizliedz doties laulībā, pavēl atturēties no barības vielām, ko Dievs ir radījis, lai ticīgie un patiesības atzinēji saņemtu tās ar pateicību. Jo katra*

Dieva radība ir laba, un nekas nav atmetams, ko saņem ar pateicību; jo svētumu tam piešķir Dieva vārds un lūgšana” (1.Tīm. 4: 1-5).

Pāvils tādus nolikumus, kas nav no Dieva, nosauc par sātānisku mācību. Viss, kas tiek darīts un nav Dieva iestādīts un pazīnots Dieva Vārdā, tiek darīts sātānam, bet nevis Dievam. Uz tādiem pamatiem balstās bīskapu mācība, kuru ir izdomājuši bīskapi, bet nevis Dievs. Jo Viņš caur Svēto Garu pats pavēl un iestāda Savus likumus cilvēka sirdī, ko Viņš grib no Savas tautas. Viņš pats ir Likumdevējs un Sogis.

Tātad ja kādam cilvēkam uz sirds ir svētīt vienu vai divas dienas, ejot gavēnī un lūgšanā, tam nav vajadzīgs neviens bīskapa vai metropolīta norīkojums. Cilvēkam pašam sev ir jāizvēlas diena, kad to atļauj apstākļi un liek darīt Gars, lai atturētos no ēdiena. Turklāt pēc Mateja norādījuma 6. nodaļā ir jāgavē Dievam, nevis cilvēkiem. Tāds gavēnis saņems pateicību no Dieva. Vēl labāk gavēnis ir aprakstīts pravieša Jesajas grāmatas 58. nodaļā: vispirms cilvēkam ir jāiztaiso savi paša ceļi, tikai tad būs derīgs viņa gavēnis. Tas neizpaužas atturībā no ēdiena, bet gan nošķīstītā garā un sirdī. Tas, kurš tic Dzīvajam Dievam, nekādā ziņā nedrīkst pakļauties cilvēku iestādītiem nolikumiem, jo Dievs nepieņem cilvēku baušļus (*Mat. 15. nod.*).

Godināšanas

Visas godināšanas ceremonijas iedibināja Andrejs Kritiskis (680. – 712. g. pēc Kr. dz.).

Pirmie kristieši nebija galvas klanītāji cilvēku priekšā. Viņi zemojās Dievam savā garā, kā ir rakstīts Sv.Rakstos: „*Bet stunda nāk un ir jau klāt, kad īstie dievlūdzēji pielūgs Tēvu garā un patiesībā. Jo Tēvs tādus meklē, kas Viņu tā pielūdz*” (Jņ. 4:23-25).

Ziedu nedēļa

Šos svētkus sāka svinēt Edesā 4-jā gadsimtā, Palestīnā 5-jā gadsimtā un Anglijā 1008. g. pēc Kr.dz. 5-jā gadsimtā sāka svētīt un pielūgt tieši vītolus. Tas notika pēc tam, kad 590. g. pēc Kr. dz. patriarhs iedibināja pelnu kaisīšanas tradīciju. Pēc tam baznīcās sāka dedzināt vītolus un ar to pelniem kaisīt savas galvas. (***)

Šajos ziedu svētkos Edesā bīskaps nosēdās uz ēzeļa un jāja ar to pa pilsētas ielām, pārstāvēd Jēzus iejāšanu Jeruzālemē. Tad tauta gāja viņam pa priekšu, grieza zarus un meta tos priesteru ceļā. Tauta ar dziesmām pavadīja bīskapu uz baznīcu, kurš visu laiku sēdēja uz ēzeļa muguras. Vēlāk gan atzina, ka vest ēzeli uz baznīcu ir nepieklājīgi. Tad sāka ēzeli griezt no koka un šajos svētkos baznīcā iejāja ar koka zirgu. Bīskaps apsēdās uz šī koka ēzeļa un runāja sprediķi. Pēc kāda laika vietās, kur nebija apstiprināta bīskapa, izveidoja Jēzus figūru, nolika to uz koka ēzeļa, zem kura bija četri riteņi, un tad to veda cauri pilsētai. Tauta meta zem riteņiem zirga priekšā zarus, bet aizmugurē tos savāca. Vēlāk ticīgie šos svētītos zarus pielietoja vētras, vēja un pārkonu aizdzīšanai. Nesen vēl Anglijā katoļiem bija tāda paraša: viņi lika zēnu uz ēzeļa, lai tas jāj pa pilsētu un lai prasa naudu baznīcai un priesterim (cc).

Svētki ēzelim

Viduslaikos bija daudz dažādas īpatnējas kristīgas parašas, kuras liecināja, ka cilvēki vēl nebija pavisam atteikušies no saviem pagānu pieradumiem. Piemēram, Francijā un visā Rietumeiropā 5-jā gadsimtā daļa kristiešu svinēja svētkus tam ēzelim, uz kura Jēzus iejāja Jeruzālemē. Dažās vietās šos svētkus svinēja janvārī, bet citur – maijā. Pieminot ēzeli, uz kura jāja Jēzus, viņi pieminēja arī to ēzeli, uz kura jāja Bileāms.

Šajā svētku dienā tie uz ēzeļa uzsēdināja skaistu meiteni un veda to uz baznīcu, dziedot „Maigo Gaismu” – dziesmu, kura tiek dziedāta grieķu – katoļu Sv.vakarēdiena laikā vēl šodien. Viņi izdomāja šo parašu – vest ēzeli uz baznīcu – jo uzskatīja, ka Kristus, kas bija Gaisma, Sev izvēlējās tieši šo paklausīgo dzīvnieku un uz tā jāja. Kad ēzeli aizveda pie baznīcas, viņam deva ēst un dzert, bet ticīgie viņam apkārt radīja lūgšanu noskaņu. Pēc Sv.vakarēdiena priesteris uzsēdās uz ēzeļa muguras un sauca, bet tauta atbildot kļiedza: „Gin – gan”. Tad ar svecēm un lampām rokās tie pavadīja ēzeli pa pilsētas ielām (*Curiosity of Popular Custom*).

Katoliskajās baznīcās nav mulķīgāku svētku kā šie svētki ēzelim. Kaut kur vēl līdz šim laikam ēzelim tiek piešķirts svētums. Tiek teikts, ka ēzeļa mugura ir balta tādēļ, ka uz tā esot jājis Jēzus un tur ir palicis Viņa nospiedums. Tie ir meli, jo ēzeļiem bija baltas muguras vēl pirms Kristus, un Kristus nav nācis tādēļ, lai ēzeļiem krāstu baltas muguras.

Lielā piektdiena

Lielo piektdienu kā svētkus iestādīja apmēram 633. g. pēc Kr. dzimšanas. Saksijā šos svētkus sauc par „Long – Freja – Dag” - dievietes Frejas dienu, latīniski Veneris. Latīņu dieviete Venēra Ziemeļ- un Rietumeiropā saucās Freja, kurai par godu svin arī vienu dienu nedēļā. Austrumu zemēs to nosauca par Diānu vai Aštarti.

Lai svētītu Frejas dienu, bīskapi izmainīja Kristus ciešanu trešdienu uz piektdienu, lai Frejai arī pie kristiešiem būtu savi svētki. Kristus teica, ka Viņš zemes sirdī atradīsies trīs dienas un trīs nakts. Ja Viņš nomira piektdienā, tad sanāk tikai divas nakts un viena diena, kad Viņš gulēja kapā. Bet kur paliek pārējās dienas? Kristus vārdiem ir jāpiepildās precīzi. Ja jau Viņš teica trīs dienas un trīs nakts, tad nav iemesla izkropļot Viņa vārdus. Tur ir jābūt trīs reizēm pa 24 stundām.

Daniels saka, ka Kristum būs jāmirst nedēļas vidū. Bet Kristus saka, ka Viņš visur seko Rakstiem. Ja jau piektdienā neatzīst Viņa nāvi, tad kā tā varēja nākt nedēļas vidū, ja jāpiepildās Rakstiem, kuros teikts par Kristus ciešanām? Piektdiena nozīmē „piektā”, bet kalendārā tā ir sestā diena nedēļā. Cik tad tādā nedēļā ir jābūt dienām, lai piektdiena būtu vidējā? Vai nav skaidrs, ka šeit atkal ir iemaisījušies pagānu bīskapi un Kristus ciešanu dienu nomainījuši pret dievietes Frejas dienu, lai par godu Lielajai piektdienai tieši viņai sarīkotu svētkus? ASV tā ir „Long Fraidei” [garā piektdiena], bet Saksijā – „Freas dag” [Frejas diena]. Piektdiena bija otrā Kristus atrašanās diena kapā, jo Viņš nomira trešdienas vakarpusē, bet augšāmcēlās sestdien. Viņš kapā nogulēja trīs dienas un trīs nakts. Bet Savas nāves dienā Viņš nevienam nelika gatavot zārkus vai kādas

nebūt ceremonijas. Ceremonijas radās no pagānu dieviem, kad bīskapi tos ieveda kristietībā.

Pashā – Lielā diena

Svinēt Pashā svētdienā iesāka Grieķijā 350. g. pēc Kr. dz., Antiohijā – 376. g. pēc Kr. dz., bet Ēģiptē 431. g. pēc Kr. dz. (***). Tas bija viens no pirmajiem Ekumēnisko koncilu uzdevumiem, kur tika apspriesti jautājumi attiecībā uz kristiešu attieksmi pret jūdu Pashā svētku svinēšanu un proti: kurā dienā kristiešiem būtu jāsvin Kristus augšāmcelšanās: dienā, kad to nolika pats Dievs, vai arī tajā, kuru svin dievietei Aštartei?

Dievs caur Mozu Ēģiptes zemē noteica, ka Izraēlam Pashā ir jāsvin mēneša pirmajā pusē, tas ir 14-jā nisana vai abība dienā kā piemiņu par to brīvību, kuru Jahve tautai bija piešķīris, izvedot to ārā no Ēģiptes zemes. Šajos svētkos nevarēja palikt bez jēra, tādēļ Kristus izsūtīja Savus mācekļus Sev priekšā uz pilsētu, lai viņi sagatavo šo Pashā jēru, kuru Kristus kopā ar viņiem ēda Savā pēdējā mīlestības vakarā (*Sk. Mat. 26. nod., Marka 14. nod., Lūkas 14. nod., Jņ. 13. -18. nod.*).

Ekumēniskajos koncilos izraisījās daudz dažādu viedokļu cīņas; ne mazums domstarpību bija arī par Pashā dienas svinēšanu. Pievienojušies pagāni negribēja atstāt savas dievietes Aštartes dienu, bet ticīgie jūdi uzstāja svinēt tajā dienā, kuru svinēja Kristus un Viņa sekotāji līdz pat 3-am gadsimtam. Tad strīdos iejaucās bīskapi, lai noliktu vienu svinību dienu, kas apmierinātu abas puses. Viņi pieņēma lēmumu izpatikt Dievam, tajā pašā laikā nesvinot svētkus, kurus Elohimis bija nolīcis svinēt Savai tautai. Bet viņi iekrita sātana tīklos, no kura izgāja antikrista

gars, par ko jau bija brīdinājis Savus sekotājus pats Kristus, stāstot par viņa drīzo parādīšanos.

Lielā pagānu dieviete Aštarte dažādās valstīs bija noslēpusies aiz dažādiem vārdiem, viņai gadā tika svinēti daudz svētku. Grieķijā to sauca par Afrodīti, no šejienes nāk mēnesis aprīlis. Efezā to sauca par Artemīdu (*Ap. d 12. nod.*), Palestīnā un Babilonijā – par Aštarti, Romā – par Venēru vai Venus. Saksijā to sauca par Astargu, tādēļ arī mēnesi, kurā tai bija svētki, sauca par Ostarg – monad. Tās svētki, kuri tagad tiek svinēti kopā ar Kristus Augšāmcelšanos un Kristīgajām Lieldienām, līdz šai dienai Anglijā ir pazīstami ar vārdu „Easter Sunday”, Aštartes Saules diena. Dažās vietās to sauca par Cerēru, Debesu carieni. Senslāvi viņas svētkus svinēja Saules dienā.

Daudz un dažādu ierašu līdz ar šiem svētkiem pārgāja no pagāniem pie kristiešiem, un tā tas tiek turpināts līdz pat šai dienai. Visi šie ieradumi rāda, ka cilvēki nesvin šos svētkus Kristus vārdā, bet to dievu slēptas godināšanas vārdā, no kuriem nāk šie rituāli. Kristus nekad nepieņēmtu pat kaut niecīgāko daļiņu no pagānu dieviem, par ko runā arī apustulis: *„Kas kopējs ir Dieva namam ar elkiem? Jo jūs esat dzīvā Dieva nams, kā Dievs ir sacījis: Es viņos gribu mājot un viņu starpā staigāt, un Es būšu viņu Dievs, un tie būs Mani ļaudis. Tāpēc aizeita no viņu vidus un nošķirieties no tiem, saka Tas Kungs, un neaiztieciēt neko, kas ir nešķīsts, tad Es jūs pieņemšu”* (2.Kor. 6:16-17).

Minēsim šeit dažus krievu tautai labi zināmā mācītāja Nestora Volenska izteicienus, kurš attiecībā par šiem svētkiem ir izteicis svarīgus vārdus, kad avīzei: „Amerikas krievu vēstnesis” rakstīja paskaidrojumus par īpatnējiem kristiešu paradumiem. Starp citu, zem tēmas ar nosaukumu „Kostruboņkas apbedīšana” (ukraiņu vārds - Kostroma) viņš to skaidroja salīdzinājumā ar meiteni saules izskatā, tās aprakšanu ziemā un augšāmcelša-

nos pavasarī. Tiem, kas sauli uzskatīja par savu dievu un svinēja šos svētkus saulei, viņš teica sekojošo: „*Kostruboņka, jautra meitene, ir spilgta saule, kostruboņkas aprakšana nozīmēja saules aprakšanu ziemā. Bet, kad kostruboņka uzceļas no zemes miega, tas nozīmē saules dieva augšāmcelšanos pavasarī. Tā slāvi svinēja sava saules dieva augšāmcelšanos. Lūk, saikne starp pagānu saules dieva augšāmcelšanos un kristiešu Kristus augšāmcelšanos. Tas ir tieši tāpat kā saikne starp pagānu svētkiem dievietei Ladaī ar kristiešu Ziemassvētkiem*” (Amer. Hr. Vestnik, Nr.19,1918. g).

Priesteris, uzdodoties par vēstures zinātāju, tautai paziņoja, ka viņi nesvin svētkus Kristum, bet gan pagānu dievieteī Saulei, kurus pagāni esot svinējuši no paša Bābeles torņa celšanas iesākuma 3-jā gadsimtā pēc plūdiem. Mēs viņam nepārmetam par to, ko viņš teica, bet viņš ar saviem vārdiem apkauno pats sevi, tajā pašā laikā nosaucot Kristus augšāmcelšanos par Saules dieva svētkiem. Kristus necēlās augšā vienreiz martā, otrreiz – aprīlī un trešo reizi – maijā atbilstoši tam kā tagad piemums Lieldienas tiek svinētas dažādos laikos. Bet Viņš augšāmcēlās vienreiz un vienā laikā. Tas Kungs nevienam nelika šajā dienā rīkot svētkus un izpriecas.

Bīskapi bija spiesti izveidot tādu kalendāru, lai šos svētkus varētu svinēt dažādos mēnešos atbilstoši tam kā tos svinēja pagāni dažādās zemēs: martā šie svētki tika svinēti saviem saules dieviem, tad dievieteī Afrodītei. Citās zemēs, šos svētkus svinēja maijā. Lai tos visus savienotu zem kristiešu vārda, bīskapiem vajadzēja pamatīgi nopūlēties, lai tiktu ieviestas pagānu Lieldienas un tās sāktu svinēt visi atbilstoši viņu dievībām: vienā gadā vieni, bet citā gadā citi. No šejienes izriet, ka kristieši Kristus Lieldienas svinēja vienā gadā vienā mēnesī, bet citā gadā – citā mēnesī.

Lieldienu cūka

Izraēliešiem bija dota Jahves pavēle, lai katrā ģimenē uz Pashā svētkiem tiktu nokauts jērs. Šī pavēle tika dota pirmo reizi, kad Dievs caur Mozus roku izveda Savu tautu no Ēģiptes zemes. Šis Pashā jērs tolaik simboliski pārstāvēja Jēzu. Par to mēs lasām 2. Mozus grāmatā, kā vajadzēja rīkoties ar Pashā jēru, kas bija izraēliešiem dota pavēle. Jaunajā Derībā mēs *Jāņa ev. 19:35, 36* lasām: „*Nevienu kaulu Viņam nebūs salauzt*”.

Bet mūsdienās kristiešiem par Lieldienu jēru ir tapusi cūka. Tas ir tas pats dzīvnieks, par kuru Dievs Savai tautai teica, lai tie to neēd un tai nepieskaras. Bet tagad kristieši to visapkārt velta Dievam. Ja viņiem paprasa par Pashā nozīmi, viņi mums norāda uz Pashā kārtību, kuru Dievs Savai tautai deva Ēģiptes zemē, kad tos atbrīvoja no verdzības. Jā, te no visām pusēm ir redzama patiesā Lieldienu nozīme, tikai Pashā jēra vietā tie lieto Lieldienu cūku, Kristus vietā – dievieti Venēru vai Aštarti, saules dievieti, neraudzētās maizes vietā – skābušo maizi no pieciem mēriem kviešu, rūgto zāļu vietā – visādas piedevas, tāpat arī dažādas parašas un tradīcijas, kamēr Izraēlas Pashā svinēja ar modrību un dziļā pazemībā.

Pagāniem cūka kalpoja kā galvenais upuris saules dieviem, īpaši laikā starp ziemu un pavasari, kad tie svinēja svētkus Aštartei. Viņi ticēja, ka tā skatoties uz tiem caur saules limbu. Šis rituāls ar cūkas pielietošanu pamazām nostiprinājās pagānu kristiešu vidū tieši tāpat kā pārējās parašas. Te mēs redzam, ka svētki, kurus viņi sauca par Kristus augšāmcelšanos, netika svinēti bez cūkas upurēšanas. Nestors Volenskis par to raksta šādi: „Lieldienas nevar svinēt bez desas un cūkgaļas, kurai obligāti ir jābūt uz galda kā nabadzīgās, tā arī bagātās mājās.” „Desu lietošana” – turpina mācītājs, - „notiek ne jau bez iemesla. Agrākajos laikos cilvēks, savā pazemībā skatoties uz dabu un sauli,

redzēja uz saules zelta saru, bet pašu sauli uzskatīja, kā kuili. Tādā veidā cūkgaļas pagatavošana kalpoja kā upuris saules dievam. Šis upuris kuīļa veidā tika pienests pavasarī, kad saule sāka sildīt zemi utt.” (*Amer. Hr. Vestņik Nr. 17. 1918. g.*)

Olu krāsošana

Dievietes Cerēras svētki tāpat kā svētki Aštartei pēc laiku sagrozīšanas sakrita ar kristiešu Pashā. Pagāni šajos svētkos viens otram dāvināja dāvanas, kur dominēja dažādi krāsotas un apzīmētas vistas olas. Kristiešu mīlestība nozīmēja sniegt palīdzību nabagiem, un viņus šajos svētkos vajadzēja labi pabarot. Pirmā dāvana šajos svētkos bija krāsotās olas. Un tā pagānu tradīcija nemanot pārgāja pie kristiešiem gan simboliskā, gan reliģiozā nozīmē. „Mēs, krievi,” - turpināja mācītājs, - „atceramies mūsu pagānisko senču tradīcijas, kas sastāvēja no krāsotu olu svētīšanas un ēšanas”.

No kurienes gan pagāniem parādījās olu krāsošanas tradīcija? Viņi ticēja, ka dieviete Aštarte (dažās valstīs Cerēra) ir dzimusi no olas. Piemēram, tiem bija leģenda, ka lielajā Eifratas upē, kura tecēja caur vareno pilsētu Bābeli, no debesīm nokrita ola un vergi izvilka šo olu krastā. Zem karstajiem saules stariem šī ola sasila un no tās iznāca ārā brīnišķīga jaunava, kura kļuva par zemes un saules dievieti. No tā laika dievietes Aštartes svētkos cilvēki krāsoja olas un tās dāvināja viens otram. Līdz ar svētkiem Aštartei visas šīs ierašas iespiedās kristiešu vidē, bet tā laika priesteri interpretēja tās tautai kā kristiešu tradīcijas.

Pat aklaiss var saprast, ja ne saredzēt, ka priesteri apzināti ieviesa pagānu ieradumus kristiešu vidē. Avīzē „Svet” mēs lasām izskaidrojumu par Lieldienu olām, kur ir teikts: *„Lieldienu olu pielietošanas baznīcās pirmsākumi ir meklējami ļoti senos laikos. Daudzus gadus vēl pirms Jēzus Kristus dzimšanas senie cilvēki olu uzskatīja par dzīvības simbolu un to izmantoja savos dievkalpojumos. Pagāni ticēja, ka no olas ir radusies pasaule. Katoliskie kristieši pieņēma pagānu olas senso nozīmi un tam vēl pievienoja jaunas reliģiskās nozīmes. Kristieši uzskatīja, ka pirmās olas esot sākusi krāsot Marija Magdalēna. Pēc Jēzus augšāmcelšanās viņa devusies uz Romu sludināt Labo Vēsti par Kristu. Nostājusies pret imperatoru Tibēriju, tā esot viņam devusi krāsotu olu un teikusi: „Kristus ir augšāmcelies!” Tā visi katoliskie kristieši sāka viens otram dāvināt krāsotas olas. Pareizticīgā baznīca pieņēma šo seno leģendu. Maskavā cars skūpstīja augšāmcelšanās ikonu un pēc tam visiem dāvināja olas. Tas nozīmējis Kristus augšāmcelšanos. Kā no nedzīvas olas iznāk dzīvs cālis, arī Kristus augšāmcelās no miroņiem.”* Lūk, tā šo vēsti tulko pareizticīgo avīze „Svet”.

Minēsim vēl vienu olu krāsošanas izskaidrojumu, kuru baznīca paskaidro šādi: *„Kāds nabaga cilvēks nesa pārdot olas un satika Kristu, kurš nesa Savu krustu. Kad viņš redzēja, ka Kristus no krusta smaguma nokrita, viņš nolika olas un palīdzēja Kristum nest krustu, bet, kad atgriezās pēc olām, tad atrada tās krāsotas. Tādēļ viņš olas nepārdeva, bet atstāja tās sev par piemiņu, pieņemot, ka Dievs ir darījis brīnumu un viņam nokrāsojis šīs olas”.* Vēl viena rietumukraiņu leģenda vēstī, ka nevainīgā Marija visu nakti krāsojusi olas, domājot, ka Pilāts tās no viņas pieņems un pateicībā atbrīvos Kristu. Bet kad viņa gāja pie Pilāta, viņa pa ceļam dzirdējusi, ka Kristus jau piesists krustā. Tad viņa palaidusi vaļā groziņu ar olām un tās izriņķu-šas pa visu pasauli” (Sk. pareizticīgo avīzi „Svet” 6. 04. 1922.g.).

Lūk, tā kristiešu svētums iegrima netīrajos pagānu rituālos, jo arī Grieķijā, Atēnās, valda olu kults. Indieši Ķīnā olas krāso zelta krāsā. Japāņi vistu olas krāso bronzas krāsā. Indijā, Amerikā un citur vistu olas krāso pēc pagānu ierašām. Tās sāks izzust tikai tad, kad tauta gribēs uzcināt Patiesību un tā neatradīs tādas parašas Evaņģēlijos.

Tā Kunga debesbraukšana

Šos svētkus visās baznīcās sāka svinēt 4-jā gadsimtā drīz pēc tam, kad tika pieņemta kārtība Augšāmcelšanos svinēt svētdienā.

Vasarsvētki – „svētā nedēļa”

Vasarsvētki vai svētā nedēļa skaitās Trīsvienības diena. Šos svētkus nodibināja bīskaps Stefans 620. g. pēc Kr. dz., pāvests Grigorijs IV tos pieņēma un apstiprināja baznīcās 840. g. pēc Kr. dz. Tagad pirmo reizi tika imitēti tie Vasarsvētki, kuri bija senajam Izraēlam un kurus piemin apustulis Pāvils Apustuļu d. 2. nod. tieši piecdesmitajā dienā pēc Izraēla dēlu iziešanas no Ēģiptes, kad tie nostājās pret Sinaja kalnu, lai saņemtu Jahves Likumus. Bet tad kļuva skaidrs, ka bīskapi savos vasarsvētkos sāka atcerēties ne jau Sinaja kalnā dotos likumus. Bauslība brīdināja, lai Dieva tautai nebūtu nekāda cita dieva kā tikai viens vienīgs Debesu Dievs, Radītājs Elohim. Bet bīskapi, Trīsvienības autori, sāka izdalīt noteiktu dienu tās atcerei. Tā kā šie

vasarsvētki aizsedza skatu uz Vienīgo Dievu, tad īstenie Vasarsvētki pazaudēja savu nozīmi. Bīskapi ar savu atziņu atkal nostājās Dieva vietā.

Visu svēto nedēļa

Šos svētkus 830. g. pēc Kr. dz. iedibināja pāvests Gregorijs IV. Tolaik tie tika svinēti 2. novembrī, kas daļēji tiek svinēti arī mūsdienās Helovīnu izskatā. Daļēji šie svētki tika svinēti tādēļ, ka bija saglabājušies vēl daudzi mazāki svētie, kuriem pietrūka pagānu dievību atbalsta. Lai tie nepaliktu bez savas svētās dienas, pāvests tiem nolika vienu dienu gadā, lai tā tiek sadalīta to savā starpā.

Bet Adolīns Klaginskis 988. g. ievēroja, ka 2. novembris šad un tad iekrīt svētdienās, bet tādās dienās nav pieklājīgi kalpot mirušajām dvēselēm, jo tā tomēr ir svētdiena. Viņš nolika, ka dažās sestdienās jānotiek kalpošanai tieši mirušajām dvēselēm. Pēc kāda laika pieņēma lēmumu, ka nedēļa pēc vasarsvētkiem ir brīva un var kalpot kā piemiņas nedēļa visiem aizmigušajiem nāvē svētajiem.

Bet „dvēseļu sestdienas” noveda pie ļoti mulķīga rezultāta citās valstīs (900-ie līdz 1500-ie gadi pēc Kr.dz.). Priesteri šajās dienās aicināja tautu gatavot ēdienu un to atstāt uz galda. Durvis turēja atvērtas, lai mirušo dvēseles varētu nākt un ēst piedāvāto ēdienu. Bet kad cilvēki bija baznīcā, to uzzināja apkārtnes zagļi. Tā kā māju durvis bija atvērtas, viņi staigāja pa namiem, apēda pārtiku un savāca visu vērtīgo. Tā tas turpinājās līdz 15. simtgadei. Sākumā priesteri tautai skaidroja, ka tās ir mirušo dvēseles, kas atnāk un savāc visu, bet vēlāk cilvēki uzzināja, ka

visu savāc zagļi, nevis mirušās dvēseles. Tad arī pārstāja pildīt šo rituālu, jo tajā laikā daudzi jau bija izputināti.

ASV tagad šos svētkus svin ar nosaukumu „Helovīns” 2.novembrī, bet japāņiem šī diena skaitās kā lukturu diena. Viņi staigā pa pilsētu ar papīra lukturīšiem. Tāpat kā amerikāņi Helovīnos tie ģērbjas maskās ar ragiem uz galvas tieši tā, kā kādreiz pagāni iztēlojās, ka vientuļa dvēsele ar lukturīti ir atnākusi pēc palīdzības. Pēc tam mācītājam tika nestas dāvanas, lai viņš tās pienestu tai dvēselei, kas staigā starp viņiem. Droši vien mācītājiem tas patika. Senajos laikos dažās valstīs „dvēseļu sestdienā” uz baznīcu nesa visādus ēdienus un tos nolika mācītāja priekšā lai tas aizlūdz un tad visu paņem sev. Ja visas sestdienas būtu bijušas „dvēseliskās”, tad visa cilvēku mantība palēnām nonāktu viņu priesteru rokās.

Karpatos cilvēki arī vēl šodien šajos svētkos nes dzīvus gaiļus, kuri dievkalpojuma laikā ar savu dziedāšanu pārkliedz cilvēku balsis.

Sv.Sakramenta (Euharistijas) diena

Dažās valstīs šo dienu nosauc par „devīto ceturtdienu”. Tos ne vienmēr uzskata par svētkiem. Citās valstīs tie ir lieli svētki, bet citās tai pat nepievērš uzmanību. Bet Viduslaikos tā bija varena svētku diena. Mēs tos pieminam kāda savāda lēmuma dēļ. 1215. g. pēc Kr. dz. kāda meitene redzēja sapni: mēnesi ar daudziem plankumiem. Viņa bīskapam iztulkoja, ko tas nozīmē: ka kristiešu baznīcai ir par maz svētku un ka viņa esot sapratusi, ka sakramentam arī ir jābūt savai dienai, par ko 1230. gadā viņu sāka godāt un cienīt. Bet kad bīskaps kļuva par

pāvestu Urbanu IV, tad šī Sakramenta diena kļuva par visas baznīcas kopējiem svētkiem. (*Sk. Katedrāles gr.*)

Kas tad ir Euharistija? Citās valstīs šos svētkus sauc par „svēto dāvanu”, „dievgaldu”, „Svēto vakarēdienu”, „Tā Kunga Asinīm un Miesu” utt. Pirmajiem kristiešiem nebija tādas ceremonijas, kādas eksistē šodien. Viņiem bija sadraudzības vakars, kā mēs to lasām ap. Jūdās grāmatā. Grieķiski to sauc par „agapi”. Tas bija vakarēdiens, uz kuru sanāca kopā visi apkārtnes kristieši, pat bagātie ar saviem vergiem, un izrādīja cits pret citu mīlestību un palīdzību. Ap. Pāvila vēstulēs ir skaidri redzams, ka tā laika bagātie kristieši rūpējās par nabagajiem. Viņš, piemēram, raksta, ka, kad kristieši sanāca kopā uz vakarēdienu, tad viens uz otru gaidīja, līdz visi bija sanākuši kopā tā, lai visnabadzīgākie saņemtu ēdienu paši pirmie (*Sk. I Kor. 11:20-29*).

Tā tas turpinājās līdz 4-tā gadsimta vidum, bet tad sāka zaudēt savu spēku un beigās katedrāle Kartāgā 931. g. pēc Kr. dz. noteica, ka šo Vakarēdienu vajag pieņemt pēc gavēņa, un tas ir jāveic diēnas otrajā pusē. Lāodiķejas padome aizliedza ēst baznīcā vai saiešanas mājā. Tas bija par pamatu Tolonas koncila lēmumam 692. g. pēc Kr. dz., kur tika pieņemts rīkojums, ka vakarēdiens tiks pieņemts tikai vienreiz gadā.

999. – 1000. g. pēc Kr. dzimšanas tika dota pavēle vīnu uzskatīt par asinīm un maizi par Tā Kunga miesu. 1096. g. pēc Kr. dzimšanas pāvests Urbans II noteica, ka vakarēdienā tiks izmantota tikai viens maizes klaips, ko latīnieši pilda vēl šodien. Vairojās baumas un dažādas kustības, bet visi pakļāvās koncila lēmumiem, īpaši Laterāņu koncilam (no 1123. līdz 1245. g. pēc Kr. dz.), bet pēc Tridenskas koncila 1545. g. visas pretošanās pret sakramentu un svētīto vīnu izzuda. Katoļiem un pareizticīgajiem tagad parādījās reāla, taustāma Kristus miesa, kuru izcepa priesteris sieva, un vīns no vīnogām, kuru iesvētīja

pats priesteris, bet baznīcēni svēti domāja, ka Euharistijas noslēpumā tas pārvēršas par Kristus asinīm.

Jāņa Kristītāja dzimšanas diena - Jāņi

Jāņa Kristītāja dzimšanas dienas svinēšana ir dibināta 5-jā gadsimtā. R. Čemberova grāmata saka, ka 4. un 5. gadsimtā bīskapi izpētīja katra apustuļa un katra svētā darbību, lai atbilstoši katrai viņu pazīstamākai darbībai piemērotu kādus pagānisko svētkus. Daudz ko varēja piesaistīt saules ceļam pie debesīm. Piemēram, Kristus dzimšanu ne jau tādēļ svin 25. decembrī, ka tad piedzima Kristus. Priesteri paši neticēja un arī tagad netic, ka tajā dienā piedzima Kristus, bet tajā dienā pagāniem bija viņu dievietes Ljadas svinības; dažās vietās tā bija saules dieviete. Kad Babilonijā piedzima Tamuzs – Baāls, par viņa māti, kuru sauca par debesu un saules dievieti, ir teikts, ka, kad tā nomira, nāca saule un noskatījās uz saviem sekotājiem. Pagāni šos svētkus svinēja jau daudzus gadus pirms Kristus dzimšanas, tādēļ bīskapi noteica, ka kristiešiem tieši šajā dienā jāsvin Jēzus Kristus dzimšana, jo tajā laikā kristieši lielākoties sastāvēja no konvertētajiem pagāniem.

Tieši tāpat arī Jāņa Kristītāja diena tika noteikta kopā ar pagānu svētkiem, kuru viņi svinēja vasaras pašā vidū. Šajā dienā pagāni gāja uz upi vai ezeru peldēties, un, tā kā Jānim bija kaut kādas attiecības ar ūdeni, jo viņš kristīja Jordanā, tad viņa svētki tika nolikti tieši šajā pagānu svētku dienā, vasaras vidū.

Augustīns sniedz vēl vienu skaidrojumu šai dienai attiecībā pret pagāniem, un tas skan šādi: „*Jāņa Kristītāja svētkus vajag svinēt tādā laikā, kad dienas sāk palikt īsākas, jo viņš pats sacīja par Kristu, ka „Viņam vajag augt, bet man iet mazumā”.*

*Tādēļ arī Jēzus Kristus dzimšanas diena ir jāsvin ziemā, kad dienas sāk palikt garākas, bet Jāņa Kristītāja dienu – kad dienas sāk palikt īsākas. (ss. ***)*

Pētera un Pāvila dienas

Šie svētki tika dibināti 6-jā gadsimtā pēc Kr. dz. Romiešiem bija lopu dievs, kurš rūpējās par to vairošanos, un šī dieva svētki bija jūnija mēnesī. Tos sauca par Juno, citās vietās – par Janusu. Tāpat viņš bija durvju un visu dzemdētāju dievs, un cilvēki viņu attēloja ar atslēgu rokās. Viņa ziemas svētkus veltīja jaunajam gadam, bet vasaras – Pēterim un Pāvilam, bet viņa atslēgu iedeva rokās Pāvilam.

Pravietis Jeremija liecina, ka pagāniem bija dažādiem notikumiem veltītas dievības un katrs dievs tika attēlots ar viņa darba rīkiem. Kādas dievības tika attēlotas ar zāģiem, citas – ar cirvjiem. Piemēram, Pēteris tika attēlots ar atslēgām, Pāvils ar cirvi, bet svētais Georgijs ar pakavu u.t.t.

Pēterim nekad netiktu veltīta kāda diena, ja tajā pilsētā, kurā viņš tika nogalināts, nebūtu atradies kristietības romiešu tēvs. Ievērojiet, ka citiem apustuļiem nevarēja būt savas svētku dienas, jo viņiem vienkārši pietrūka atbilstošas svinamās dienas pagānisko svētku vidū.

Pravieša Elijas – „Iļjas” diena

Iļjas dienu sāka svinēt 4-jā gadsimtā. Daudzi kristieši tic, ka viņam ir pakļauts pērkons. Tas izriet no šādas izpratnes: pagā-

niem bija pārkonu dievs, kuru Grieķijā sauca par Apollonu, Feniķijā – par Elīsu, Vācijā un Saksijā par Toru, bet Sarmatijā (tagadējā Krievija) – par Perunu. Pagāni šī dieva svētkus svinēja tad, kad bija īpaši pārkoņains, kad debesīs nāca zibeņi. Pagāni viņam lūdzās, lai tas viņus neiznīcina. Tad Krievijā un Polijā varēja dzirdēt, ka cilvēki nosauca zibeni un pārkonu par Perunu.

Bīskapi jau vairs nezināja, kuram Jaunajā Derībā iedalīt Apollona, pārkona dieva dienu, un tādēļ to pierakstīja Elijam, kurš tika dzīvs paņemts debesīs. Parastā tauta vēl tagad tic, ka „Elija ducina”, kad ducina pārkons, bet, kad bērni baznīcā prasa, no kurienes rodas pārkons, mātes tiem saka, ka tas ir Apollons, kurš ved maizi debesīs. Katoliskā kristietība ir iegrimusi līdz ausīm pagānu darbos.

Tā Kunga pārvēršanās diena

Šie svētki dibināti 450. g. pēc Kr. dz., tas notika pāvesta Lauvas I laikā, bet tie netika pieņemti vienā un tajā pašā laikā. Piemēram, dažās Austrumu baznīcas vietās šos svētkus sāka svinēt 700. g. pēc Kristus dz. Varbūt baznīca atzīst pāvestu Lauvu I par svēto tikai tādēļ, ka viņš nodibināja šos svētkus?

Jaunavas Marijas miršanas diena

Šos svētkus iedibināja Jānis Damaskins 813. g. pēc Kristus dz. Šos svētkus iesvētīja Metcas pilsētas katedrālē. Saistībā par

šiem svētkiem par šo cilvēku ir rakstītas apbrīnojamas vīzijas. Viņš apraksta, kā esot nomirusi Marija, kā tā tikusi eņģeļu aiznesta un tamlīdzīgi, kas nav minēts Rakstos. Apustuļi viņu labi zināja, jo viņi to apglabāja. Bet viņi par to nav neko ziņojuši un arī pirmo kristiešu laikā par šiem brīnumiem nav nekas minēts, kamēr baznīcās parādījās krāpnieki – kristianizētie pagāni.

Pāvestu laikā kristieši šos svētkus veltīja augiem, graudzālēm un garšaugiem, kas mums atgādina pagānu svētkus dievītei Demetrai vai Diānai, kuru senie grieķi uzskatīja par ražas dievieti. Tai tika svinēta viena diena ražas novākšanas laikā.

Dažās zemēs Romas katoļu baznīca svin *Dievmātes Marijas debesīs uzņemšanas svētkus* 15.augustā, kas arī ir patapinājums no pagānu auglības kulta ražas dievietes svinībām. Šie svētki tiek padarīti par lielu visas tautas notikumu un tiem par godu notiek gavēnis, tiek veiktas svētku procesijas un Euharistija.

Jāņa Kristītāja galvas nociršana

Šie svētki tika nodibināti 5-jā gadsimtā (***). Šiem svētkiem ir maz kas kopīgs ar pagānu statūtiem un pagānu svētkiem. Ir zināms tikai tas, ko mēs lasām Evaņģēlijā, ka tauta svinēja nevis Jāņa, bet Hēroda dzimšanas dienu, jo ne Dievs, ne Kristus nekad nelika svinēt svētkus kādam no Viņa ļaudīm. Un arī pats Jānis nelika sev par godu rīkot svētkus. Bet Hērods svinēja savu dzimšanas dienu, sarīkojot dzīres, kas kalpoja mērķim, lai tiktu nogalināts lielais pravietis. „Vai jums, rakstu mācītāji un farizeji, jūs liekuļi! Jo jūs ceļat kapenes praviešiem un izgreznojat taisno kapu pieminējumus” (Mat. 23. nod.).

Jēzus mātes Marijas dzimšanas diena

Šie svētki tika nodibināti 9. gadsimtā, bet daži vēsturnieki saka, ka pat 12. gadsimtā ne visas baznīcas tos bija pieņēmušas. Pāvests Sirikijs par tiem vēl runā 687. g. pēc Kr. dz. Bet baznīcās tie netika pieņemti (***).

Krusta paaugstināšana

Krusta eksaltācija sākās pāvesta Teodora laikā starp 629. – 642. g. pēc Kristus. Visur kristietībā eksistē pārliecība par to, ka, Konstantīna māte Elēna 328. g. pēc Kr. savas viesošanās laikā Jeruzālemē atrada krustu. No tā brīža krusts tika tik augstu paaugstināts, ka tas joprojām ir tā palicis līdz mūsdienām. Bet te mēs paklausīsimies, ko saka vēsturnieki. Svētajos Rakstos nekur nav norādes par to, lai tiktu slavēts kaut kāds koks vai kas tamlīdzīgs, bet drīzāk gan otrādi: mēs atrodam daudz Rakstu vietas, kas aizliedz tādu slavēšanu. Arī paši apustuļi nekur nemin par krustu kā par kaut ko svētu. Tie to nosauc tā parastajā vārdā: koks (1. Pēt. 2:24).

Vēsturnieks Jevsēvijs dzīvoja Konstantīna laikā - tajā pašā laikā, par kuru liecina, ka tad esot parādījies krusts. Jevsēvijs apraksta Konstantīna dzīvi un viņa māti, bet netiek minēts ne vārds par krustu. Ievērības cienīgs ir tas apstāklis, ka Jevsēvijs piedalījās pie Debesbraukšanas baznīcas iesvētīšanas 335. g. pēc Kristus un aprakstīja visu ceremoniju un notikumus, bet par krustu arī šoreiz neko nepiemin.

Tālāk svētceļnieks un ceļotājs Burdigals, kurš 333. g. pēc Kr. apmeklēja Jeruzālemi un aiz sevis atstāja daudzas vēstules par mocekļu ciešanām, par krustu nepiemin ne vārda. No tā mēs varam secināt, ka līdz 333. g. pēc Kr. krusta simbols vēl nebija parādījies, bet Konstantīns nomira 337. g. pēc Kristus. Vēsturieki piekrīt, ka krusta simbols tika atrasts kaut kur laika posmā starp 333. un 337. gadiem. Bet Elēna, Konstantīna māte, atradās Jeruzālemē laikā starp 326. un 328. gadiem. Kādā tad gadā viņai bija jāatrod krusts, ja tomēr viņa to atrada?... No minētajiem faktiem ir redzams, ka fakts, ka Elēna un Konstantīns ir pasaulē ienesuši krustu, ir visai apšaubāms.

Pirmais minējums par krustu, kuru it kā esot izcēlusi no zemes Elēna un Konstantīns, ir nācis no Kirila, Jeruzālemes bīskapa, 350. g. pēc Kristus. Kopš tā laika Jeruzālemē sāka īpaši demonstrēt krustu. Savukārt arhibīskaps Ambrosijs no Milānas uz imperatora Teodosija bērēm 395. g. pēc Kristus dz. pieraksta krusta atrašanu Elēnai.

Jaunavas Marijas plīvura svētki

Šis plīvurs tika radīts ap 903. g. pēc Kristus dz., pamatojoties uz Andreja Laherinskova izdomu. Šajā laikā dominēja pagāniskā sistēma un tika pielūgtas ikonas. Tad priesteri sāka mācīt dīvainu mācību, ka, pielūdzot Marijas attēlu, tā viņus apsedzot ar savu plīvuru un pasargājot no krišanas elkdievībā. Tikai padomājiet, kāda tā bija „patiesība!” Dievs ar riebumu uzskata visus elkus un tēlus un otrajā bauslī deva pavēli netaisīt nekādus tēlus un nekādus elkus un tos nepielūgt, bet Marija, Dieva Dēla māte pēc tā laika garīdznieku vārdiem uzņēmās

klūt par aizstāvi tiem elkiem, kuru pretinieks ir Dievs. Šie svētki Krievijā tiek svinēti no 1148. g. pēc Kristus dzimšanas.

Ercenģeļa Mihaela svētki

Ercenģeļa un enģeļu svētki tika iedibināti 8-jā gadsimtā pēc Vispasaules konciliem. Bija kādi, kuri pielūdza un sarunājās ar enģeļiem jau 4-jā gadsimtā, bet Lāodiķejas koncils 366. g. pēc Kristus dz. to aizliedza. Toties 7-jā gadsimtā Vispasaules koncils tos atkal atjaunoja. Drīz vien pēc tam nodibināja svētkus visiem enģeļiem.

Jaunavas Marijas baznīcā ieviešanas svētki

Par šiem svētkiem pirmo reizi ieminējās pāvests Gellasijs 496. g. pēc Kristus dzimšanas, bet līdz 8. gadsimtam šie svētki nebija likumīgi. Pēc tam kāds Grigorijs uzrakstīja pāris dziesmas par šiem svētkiem, un beigu beigās bīskapi tos padarīja likumīgus. 1500. g. pēc Kristus dzimšanas dažās valstīs šos svētkus svinēja 30. septembrī, bet citās – 26. oktobrī, - tā saka Katoliskā enciklopēdija. 9-jā gadsimtā Jāzeps Studits šos svētkus kanonizēja.

Nevainīgās ieņemšanas svētki

Šo dienu izdomāja pāvests Bonifācijs IV 1389. g. pēc Kristus dzimšanas. Tajos laikos tika iedibināti daudz un dažādi svētki, jo inkvizīcija spieda pieņemt visu, ko uzstādīja pāvesti.

Nikolaja - likiešu bīskapa svētki

Nikolajs nomira drīz pēc pirmā Ekumēniskā koncila starp 345. un 352. g. pēc Kristus dz. Viņa svinēšanas dienu iedibināja imperatora Justiniāna valdīšanas laikā. Tādēļ, ka viņš bija bagātu vecāku dēls, drīz vien viņš tiks atzīts par brīnumdari. Varbūt viņa pirmie brīnumi bija tādi, ka viņš meitenēm meta pa logiem iekšā naudu. Tieši šie neordinārie gājieni viņam atnesa slavu un viņš ieguva bīskapa cieņu.

Starp citu, viņš piedalījās pirmajā Ekumēniskajā koncilā, kur galvenās domstarpības norisinājās par jūdu Pashā un pagānu Lieldienām. Konstantīns apgalvoja, ka ir tikai viens Dievs, bet bīskapi, gatavojoties uzstādīt koncepciju par pagānu trīsvienību, uzstāja, ka arī Debesu Dievs ir trīsvienīgs. Daži vēsturnieki vēsta, ka Nikolajs padomē esot uzstājies ar akmens gabalu, mēģinot demonstrēt trīsvienību ar akmeni. Viņš esot teicis: „Tā kā šajā akmenī trīs materiāli ir savienoti vienā: māls, ūdens un uguns – tā arī Dievs ir trīs izpausmes veidos, bet Viņš ir viens un nedalāms”. Uz to Konstantīns esot pieprasījis šīs trīs vielas atdalīt vienu no otras. Tikai tad viņš atzišot tādu trīsvienību, kura varot atdalīties un arī eksistēt kopumā. Nikolajs to nevarēja izdarīt un iesita Konstantīnam (varbūt ar akmeni) pa seju. Tad bīskapi Nikolajam atņēma svētās drēbes un Evaņģēli-

ju. Pēc tam, kad viņš to bija nožēlojis, tas viss tika naktī aiznests atpakaļ uz viņa māju. No rīta Nikolajs atrada savā mājā gan drēbes, gan grāmatas, kas viņam tika atņemtas. Tad viņš paziņoja, ka jaunava Marija, Jēzus māte, viņam esot atnesusi drēbes, bet pats Jēzus – Evaņģēlijus. Tādēļ uz Nikolajam veltītajām ikonām vienā pusē ir attēlota Marija, bet otrajā pusē – Jēzus. Nikolajam vēl dzīvam esot, to godāja viņa vienaudži tāpat kā daudzus gadsimtus vēlāk ASV tika godāts Henrijs Fords, mašīnu karalis, kuram bija izkrāts 550 dolāru liels kapitāls. Ja Fords būtu bijis pareizticīgais, viņš drīz vien būtu varējis tikt par bīskapu un svēto un būtu ticis par Pareizticīgo baznīcas galvu pie viena nosacījuma: visa viņa bagātība būtu bijusi jāiegulda baznīcu celtniecībā. Tā senajos laikos rīkojās ar daudziem bagātajiem: viņi kļuva „svētie”. Nikolaju godā ne tikai pareizticīgi – katoliskās un romiešu – katoliskās baznīcas, - viņu godā gandrīz visa pasaule. Vācijā, Francijā, Lielbritānijā, ASV viņu sauc par „Santa klausu”. Šis nosaukums radies no vācu „Seint – Klaus”. Arī šodien viņš joprojām vēl nes dāvanas. Bet šīs dāvanas ir tāda pati maldināšana kā viņam dzīvam esot. Šajā dienā vecāki liek kaut kur mājā zeķē vai apavos saviem bērniem noslēptas dāvanas, bet no rīta māna savus bērnus, sakot, ka tās esot atnesis Santa – klauss, Nikolajs, salatētis. Bet kad bērni jautā, kā viņš tika mājā iekšā, vecāki apzināti melo, sakot, ka viņš esot ienācis un izgājis caur skursteni. Tas ataino visus Nikolaja brīnumus un dāvanas. Viņš mācītājiem deva labas dāvanas, tādēļ viņi stingri ievēroja viņa nāves dienu un viņu nolika augstāk pat par Kristu. Jo kad Kristus nosoda grēcinieku, kas stāv Viņa kreisajā pusē, tas pa to laiku lūdz Nikolaju: „Tu paņem mani no kreisās un noliec labajā pusē”. Tātad Nikolajs viņu acīs esot lielāks nekā Kristus. (*Sk. Nikola-ja dziesmas*) Bet Tas Kungs saka, ka Viņš neieredz nikolaītus, tas ir, tos, kas kalpo Nikolajam (*Atkl. 2:15*).

Kristus dzimšanas diena (Ziemassvētki)

Šos svētkus iedibināja romiešu bīskaps Jūlijs, kurš dzīvoja laikā starp 337. – 352. g. pēc Kristus. Antiohijā šos svētkus sāka svinēt 375. g. pēc Kristus. 4-tā gadsimta beigās, tos pieņēma gandrīz visas baznīcas. Bet pirms 3-šā gadsimta kristieši tos svinēja maijā, citi – aprīlī, bet citi – jūnijā, vasarā, kad domāja, ka Kristus ir atnācis šajā laikā, - tā saka Klements. Bet lai iegūtu lielāku konvertēto pagānu skaitu un varētu uzcelt varenākas baznīcas, bīskapi pamazām kristiešu vidū ieveda pagāniskos svētkus un pagānu dievības. Tādēļ arī Kristus dzimšanas dienu sāka svinēt ziemas vidū - tieši tad, kad dienas sāk palikt garākas.

Kad tauta jautāja, kādēļ viņiem Kristus dzimšana ir jāsvin ziemas vidū, kad nav nekādas norādes ne vēsturē, ne Rakstos, ka Kristus ir dzimis šajā laikā, un turklāt sievietei nevar dzemdēt bērnu ziemā kūtī, arī gani ar lopiem ziemā nevar būt laukā, - tad bīskapi uz šo jautājumu atbildēja šādi: „Jānis teica par Kristu: Viņam jāiet lielumā, bet man – mazumā” (*Jāņa 3:30*). Tādēļ Kristus dzimšana esot jāsvin tādā dienā, kad diena sāk palikt garāka, bet svētki Jānim Kristītājam – tādā dienā, kad tā iet mazumā. Tas liecina par to, ka bīskapi neskatījās uz faktiem, bet vienkārši gribēja kristianizēt pagānu svētkus. Lai tautai aptumšotu acis, viņi no Svētajiem Rakstiem pieminēja vārdu Jānis un noteica, ka vajag svinēt šo dienu tad, kad dienas paliek garākas, neskatoties uz to, vai Jānis tad bija dzimis vai nē.

Pagāniem bija svētki 25. decembrī daudzus gadus pirms Kristus dzimšanas. Bābelē tos sāka svinēt vēl pirms Bābeles torņa pabeigšanas apm. 300 – 400 gadus pēc plūdiem. Svētki tika rīkoti par godu dievieteī Aštartei un viņas dēlam Tamuzam,

kuru tā dzemdēja tautai un kurš skaitījās šīs tautas kungs un dievs. Citur šos svētkus svinēja zem nosaukuma Mitra. Feniķieši šo dienu veltīja Aštartei un Diānai. Pat jūdi šos svētkus veltīja dieviem Moloham un Baālam, kuru māti dievināja kā debesu dievieti un tai cepa visādus pīrādziņus, ko dara vēl šodien (*Jer. 7:18*). Senslāvi šajā dienā svinēja svētkus savai dievieteī Ljadi, tie sanāca kopā un viņai dziedāja maternitātes dziesmas. Kad uz ceļa satikās divi cilvēki, viens otram slāviski jautāja: „Kamo grjadeš?” Tad viens otram atbildēja: „Ko Ljade”. Tā radies vārds „koljadovat” - dziedāt dziesmas Ljadi.

Aštarte, kurai par godu tika svinēti šie svētki, par savu vīru, kad viņš bija nomiris, teica, ka viņš nav nomiris, bet pacēlies debesīs. Palikusi atraitne, viņa dzemdēja bērnu. Lai izbēgtu no kauna, viņa teica, ka viņas vīrs esot Nimrods, kurš bija visas zemes kungs. Viņš esot nokāpis no debesīm pie viņas un viņa dzemdējusi dēlu. Viņa savam jaundzimušajam dēlam deva vārdu Tamuzs – Adonis, „iemiesojies dieva dēls” vai „dievs iemiesojās”. Pēc savas nāves viņa kļuva par dieva dzemdētāju māti, iespējams, Dievmāti, ko pielūdz šodien. Viņas priesteri teica, ka viņa esot aizgājusi uz sauli un no turienes vērojot savus sekotājus. Vēlāk viņai par godu tika uzstādīts upuris: viņai par godu kāva cūkas. Kopš tā laika Kristus Ziemassvētkos kristieši vienmēr svētkos ēd cūkgaļu.

Mācītājs Nestors Volenskis, būdams garīgais vadītājs, reiz rakstīja A.R. Vestņikam, ka Lieldienas un Kristus Ziemassvētki pagāniem ir vienādi svinami. Uz galdiem gan bagātajiem, gan nabagajiem obligāti ir jābūt cūkgaļai un desai. Valdniekiem šajā svētku laikā bija paradums sūtīt viens otram ziemassvētku dāvanas: mežacūku gaļu. Anglijas karalis Edvards 1901. g. vācu imperatoram aizsūtīja mežacūkas galvu, bet tas izdarīja tāpat un viņam aizsūtīja atpakaļ citu cūkas galvu. Skaidri redzams, ka pagānu svētki ar visām to tradīcijām tiek svinēti vēl šodien un tie ir smalki noslēpti aiz Kristus Ziemassvētkiem.

Gan Svētie Raksti, gan vēsture un arī pati daba noliedz faktu par to, ka Kristus ir dzimis decembrī. Piemēram, mēs lasām, ka Kristus ir dzimis kūtī, jo tiem nebija vietas viesnīcā (*Lk. 2. nod.*). Pati dzimšanas vieta pasaka, ka bērnu nevar dzemdēt ziemas vidū uz lauka. Ir kādi, kas saka, ka Palestīnā nekad nav tik aukstas ziemas. Bet to var teikt tikai tie, kuri nekad Palestīnā nav bijuši. Ja arī Palestīnā nav tik aukstas ziemas, kādas mēdz būt ziemeļu valstīs, tad ģeogrāfija un Svētie Raksti saka, ka tur no decembra līdz februāra beigām līst vismaz ziemas lietūs. Tādā laikā ziemā pat aitas neved uz lauka.

Ir vēl viena pārlicinoša liecība, ka tur tāpat kā Eiropā ir ziema. Par to mums saka Jāņa ev. 10. nod.: „*Pēc tam Jeruzalemē bija Tempļa atjaunošanas svētki. Tas bija ziemā*”. Ja jau Jeruzalemē nebūtu bijusi ziema, Jānis par to nebūtu rakstījis. Un vēl, kad sagūstīja mūsu Kungu Jēzu Kristu un nosodīja uz nāvi, iekurināja uguni un Pēteris stāvēja pie uguns un sildījās. Pēc vēsturiskiem datiem tas bija ap 26. – 27. martu. Ja jau Palestīnā nav ziemas, tad kādēļ Pēteris marta beigās sildījās pie uguns? Jo siltā laikā nevar stāvēt pie uguns, bet, ja tur bija nepieciešamība pēc uguns, tas liecina, ka Palestīnā reizēm mēdz būt auksti. Praviētis Jeremija raksta, ka to apklāj pat sniegs. Tāpat viņš atceras par ķēniņu Joakimu, ka tolaik, kad viņam atnesa manuskriptus, kas tika sarakstīti no Jeremijas izteiktajiem vārdiem, ķēniņš esot sēdējis ziemas pilī un viņa priekšā degusi uguns. Viņš sildījās (*Jņ. 10:22*).

Bet vispārlicinošāk mums raksta evaņģēlists Lūka. Viņš saka, ka tajā laikā, kad Marijā bija jāiemiešojas Jēzum, sestajā mēnesī pie jaunavas Marijas uz Galilejas pilsētu Nācareti tika sūtīts eņģelis Gabriels (*Lk. 1:26*). Pirmajam mēnesim pēc Tā Kunga pavēles, kuru Viņš paziņoja Mozum tuksnesī, bija jābūt nisana jeb abība mēnesim. Pēc mūsu aprēķiniem tas bija no 15. marta līdz 15. aprīlim (*Sk. 2. Mozus 12. nod.*). Tādā veidā 6. mēnesis iznāk laikā starp augustu un septembri. Vai tad Mari-

ja varēja dzemdēt pēc 4 mēnešiem? Nē! Viņa dzemdēja Jēzu noteiktajā laikā, un tas bija ap vasaras vidu vai vasaras sākumā, jūnijā. Tātad pirmie kristieši Jēzus dzimšanu svinēja maijā vai jūnijā.

Daži attaisnojas ar to, ka jūdi jauno gadu iesāka septembrī, bet šo dienu viņi sev noteica 312.g. pēc Kristus dz., kad Izraēlam vairs nebija praviešu. Bet tas jūdiem bija politiskais jaunais gads. Toties reliģisko jauno gadu viņi vēl tagad svin marta vidū. Šis ir tas jaunais gads, kuru noteica Tas Kungs. Mēs esam pārliecināti, ka Lūka min Tā Kunga noteikto Jaunā gada dienu.

Daži, lai attaisnotos un saglabātu pagānu ziemassvētkus, uzskata, ka Elizabete bija sestajā mēnesī, kad eņģelis atnāca pavēstīt to Marijai, jo viņš teica, ka viņa jau ir 6. mēnesī. Bet mēs nedomājam, ka eņģelis šeit uzskaitīja sieviešu ciklu. Tā domā tikai nezinoši cilvēki un pēc svētkiem un topošo bērnu ieņemšanas datumiem skaita pāri palikušās nedēļas u.t.t. Lūka aprēķina laiku pēc dievišķās kārtības. Kad viņš saka „sestais mēnesis”, viņš ar to saprot gada sesto mēnesi. Tāpat rēķināja visi pārējie Dieva cilvēki. Piemēram, mēs visur pravietojumos atrodam, ka tādā mēnesī un tādā dienā pravietim bija Vārds no Dieva. Tāpat arī Lūka raksta par to, kas ir attiecīgais gada mēnesis, bet nevis sievas grūtniecības laiks. Tādēļ nedrīkst nekādi atbalstīt pagānu svinības 25. decembrī, bet visiem ir jāuzzina, ka šie svētki ir nākuši no pagāniem caur priesteriem, kas tos kristianizēja. Kalpošana Venērai, Diānai un Ljadai tagad ir pielīdzināta Kristum un Marijai.

Ziemassvētku eglīte

Informācijas birojs Vašingtonā saka, ka sākumā ziemassvētku egle bija izplatīta pie ēģiptiešiem. Tā viņiem jau bija vairākus simtus gadu pirms Kristus dzimšanas. Ēģiptieši atzīmēja laiku, kad palmai nāk jaunie atzarojumi. Kad tai bija izveidojušies 12 jauni atzarojumi, tie svinēja ziemas saulgriežus, 25. decembris ir kā simbols gada noslēgumam (*Sk. Pass Gerald. Jun. 11 – 23*).

Vēsturnieki uzskata, ka šī paraša pirmo reizi parādījās pie saules dievību pielūdzējiem, starp kuriem bija pērkona dievs, kuru sauca Tūrs. Tādus svētkus svinēja zem mūžzaļojošiem kokiem eglēm vai priedēm. Ar to gribēja parādīt, ka viņu dievs Tūrs pārvalda egles, priedes un tās ziemā nenomet savas adatas. Bet vēlāk priesteriem palika par grūtu naktī doties kalnos pie eglēm un priedēm. Viņi pārliecināja cilvēkus labāk egles nest uz mājām, paskaidrojot, ka, lai kur šie koki neatrastos, tiem blakus vienmēr atrodas dievs Tūrs.

Dažās zemēs ticēja, ka tas ir dievs, kurš apsargā egles un priedes no sala, dāvājot pieturas vietu klīstošajām mirušajām dvēselēm, kur šīs dvēseles atrodas ziemas laikā. Kad cilvēki šos kokus sāka nest uz mājām, tie tos sāka dažādos veidos izrotāt, likt tajos sveces, lai gari naktī to redzētu, bet koka galotnē uzlika sava dieva attēlojumu zvaigznes veidā. Kad kristianizēja egli, tās pašā apakšā nolika salatēva figūru, kas pārstāvēja Nikolaju – Santa – klausu. Šo kārtību kristieši tiešā veidā pārņēma no pagāniem, un tā egle kļuva par kristiešu svētku neatņemamu atribūtu.

Baznīca un tās attīstība

Visu baznīcu sentēvs bija Nimrods, bet viņa sieva Aštarte bija visu klosteru māte. Pirmo akmens baznīcu uzcēla Bābelē apmēram 300 gadus pēc plūdiem. Kopš tā laika pagāni turpināja celt baznīcas, kas tā notiek līdz mūsdienām. Konstantīns ar saviem bīskapiem izdarīja radikālas izmaiņas: 1) izolēja jūdus un tos nošķīra no kristiešiem, 2) kristianizēja pagānus un padarīja tos par kristietības daļu, un 3) kristietību savukārt padarīja pagānisku.

Pirmā lielā kristiešu baznīca (222 soļi augstumā un 129 soļi platumā) tika uzcelta Tīrā 313. – 322. g. pēc Kristus dz.

Elēna uzcēla baznīcu Betlēmē 325. g. pēc Kristus dz.

Konstantīns uzcēla Apustuļa Pētera baznīcu 330. g. pēc Kristus dz.

Priesteris Jānis 368. g. pēc Kristus dz. radīja zvanu torņa ornamentus.

Priesteris Libērijs 341. g. pēc Kristus dz. izprojektēja šo ēku apgaismošanu.

Priesteris Gellāsijs 498. g. pēc Kristus dz. pirmo reizi baznīcā nolika kolektes trauku.

Priesteris Pioness 568. g. pēc Kristus dz. baznīcas torņa galā uzlika krustu.

Priesteris Gregorijs I 602. g. pēc Kristus dz. ieviesa baznīcās mūziku (gregoriāniskie dziedājumi).

787. g. pēc Kristus dz. baznīcās sāka izvietot ikonas.

Tas viss jau bija pagānismā, bet bīskapi šos rituālus ieviesa tieši kristietībā. Sākumā pagāniem bija pat krusta simbols. Tad tas bija „T” burta formā un to lika uz visādām rituāla lietām, piemēram, kā Tamuza, Nimroda dēla, kurš bija visu baznīcu tēvs, zižļa sastāvdaļu.

Klosteru rašanās (***,*)

Vārds „klosteris” ir divu vārdu salikums: *Man – Astar*. „Man” nozīmē cilvēks, bet „astar” nozīmē Nimroda sievas Aštartes vārds. Tādā veidā „Man – Astar” nozīmē: cilvēks, kurš pieder Aštartes baznīcai. Tādus klosterus šī sieviete ieviesa 300 gadus pēc plūdiem. Viņa savās baznīcās nodibināja sieviešu un vīriešu ordeņus, lai tie lūgtos par viņas atraitnes laikā izdarītajiem grēkiem. Pagāni šo tradīciju turpināja, un beigās tas tika ieviests arī kristiešu starpā. Klosterību starp kristiešiem Ēģiptē un Spānijā ieviesa kāds Antonijs apmēram 305. g. pēc Kristus dz. Pohromijs uzcēla lielu klosteri Īrijā 340. g. pēc Kristus dz.

Pirmais sieviešu klosteris kristietībā ir Martina dibināts 360.g. pēc Kristus dz. Anglijā pirmais klosteris tika uzcelts 560. g. pēc Kristus dz.

Altāris – upurēšanas vieta (***)

Pirmo upuraltāri uzstādīja *Noa* (2348. g. pirms Kristus dz.)

Ābrama altāris – 1921. g. pirms Kristus dz.

Mozus altāris - 1421. g. pirms Kristus dz.

Elijas altāris – 900. g. pirms Kristus dz.

Visi pārējie altāri nebija šo četru altāru turpinājums, jo uz šiem altāriem pienesa upura asinis, tas ir dzīvniekus. Bet uz citiem altāriem tika pienests vīns, tāpēc to pirmsākumi nāca no romiešu dievības Bahusa un grieķiskā Dionīsa, kuri bija vīndaru dievi. Viņu svētku laikā cilvēki sanāca kopā un dzēra vīnu par godu viņiem. To pašu, tikai slēptā formā dara priesteri pie altāra vēl šodien. Viņi lajiem dod cepumu, bet paši dzer vīnu. Lai to varētu bez sirdsapziņas pārmetumiem darīt, viņi formāli paņēma Kristus vārdus, ko Viņš teica pēdējo vakariņu laikā kopā ar Saviem mācekļiem, kas saucās Mīlestības vakars: „*Nemiet, ēdiet un dzeriet no tā visi.*”

Origēns saka, ka pirmajiem kristiešiem nebija altāru un tiem neticēja, tādēļ pagāni tos neieredzēja, jo pagāniem visur bija altāri viņu dieviem, uz kuriem tika upurēti dažādi upuri. „*Kristieši*” - viņš saka, - „*ticēja, ka upurim bija jābūt iedēstītam viņu sirdīs. Viņi uzskatīja par lielu noziegumu celt kaut ko materiālu Kristum*”. Tikai kad pēc patieso kristiešu nāves pagānus kristianizēja, kristiešu vidū tika ieviesti altāri.

Bīskaps Sekstus pirmo altāri izgatavoja koka galdiņa veidā grāmatas uzlikšanai lūgšanu laikā. Bīskaps Fēliks pavēlēja, lai tādos altāros ieliek pelnus vai svēto kaulus (269. – 274. g. pēc Kristus dz.).

Pirmie akmens altāri parādījās Francijā 509. g. pēc Kristus dz.

Koka altārus Anglijā ieviesa 634. g. pēc Kristus, bet akmens 705. g. pēc Kristus.

Baznīcas piederumi (*, **, ***, cc)

Zvanus iedibināja Paulīns, bīskaps Nolanskis un Kompaniskis apmēram 400 gadus pēc Kristus. Bet austrumu baznīcās tie tika pieprasīti tikai 9. gadsimtā, kad venēcietis Duks Ursus 12. zvanus aizsūtīja uz Bizantiju imperatoram Mihailam, kurš tos izdalīja pa savām baznīcām. Tad tika uzcelts arī pirmais zvanu tornis.

Baznīcu ceremonijas sāka iezvanīt 8. gadsimtā. Kad sāka zvanīt baznīcas zvans, tauta nodzēsa sveces un aizvēra grāmatas, jo bīskapi zvanu skaņas uzskatīja par paša Dieva balsi (!) un pieprasīja, lai visi tam pievērs uzmanību.

900. g. pēc Kristus dz. pāvests Jānis IX noteica, lai ar zvanu skaņām izgaiņā vētras. 10. gadsimtā bīskapi ieviesa zvanu iesvētīšanu un iesvaidīšanu, lai tiem būtu vēl lielāks spēks vētras aizdzīšanai.

Vairākus zvanus vienlaicīgi zvanīt sāka tikai 12. gadsimtā. Agrāk vairākus zvanus zvanīt uzreiz bija aizlieguši turki, baidoties, ka kristieši var uzsākt sacelšanos.

Pāvests Urbāns II noteica, ka pie lūgšanas Marijai vai eņģeļiem ir obligāti jāzvana visiem baznīcas zvaniem.

Pāvests Jānis XII noteica, ka ir jāzvana 3 reizes dienā, ko katoļi dara vēl šodien. Krievijā 1736. g. pēc Kristus tika izliets lielākais zvans pasaulē ar 250 tonnu lielu svaru.

Priesteru apģērbs tika ieviests Konstantīna valdīšanas laikā. Ķēniņi nēsāja zelta rizas, un, kad Konstantīns piespieda kristiešu kopienu vecajus pieņemt viņa bagāto, izskaistināto reliģiju, viņš dāvāja zelta rizu katram, kurš to pieņēma, lai tādējādi apbēdinātu tos, kuri to nepieņēma. Ne Kristus, ne Viņa mācekļi nenēsāja zelta drēbes. Ja viņi būtu labi ģērbušies, tad nebūtu bijusi vajadzība noalgot Jūdu, lai viņš parāda Skolotāju.

600 g. pēc Kristus dzimšanas rizas tika pārtaisītas modernā audumā, lai mācītāji atšķirtos no ķēniņiem.

Apakštērpu sāka nēsāt tajā pašā laikā kad rizu. To izdomāja bīskaps Silvestrs 314. g. pēc Kr. dz. Mācītāji zem rizas nēsāja baltu apakštērpu kā neklūdāmības pazīmi un kā baznīcas autoritātes nesēju. Zelta rizas pārstāvēja laicīgās varas priesterības spēku.

Aizkarus un baznīcas karogu izdomāja 4-tā gadsimta beigās bīskapa Anastasija I laikā, kad viņš ieviesa litānijas procesijas lūgšanas. Lai gan daži saka, ka Konstantīns bija tēvs baznīcas karogiem, viņš pirmo reizi savā jaunuzceltajā baznīcā uzsēja tikai aizkaru.

Zelta bļodas rituālu veikšanai ieviesa pāvesta Gelārija laikā 461. – 468. g. pēc Kr. dz.

Krusta zīmi baznīcās sāka attēlot 431. g. pēc Kr. dz.

Sveces dievkalpojumu laikā sāka dedzināt gan vakara laikā, gan dienā. To ieviesa priesteris Vigiliuss 545. g. pēc Kr. dz., bet 604. g. priesteris Gregorija laikā tas kļuva par svētu rituāla priekšmetu.

Vīraku ieviesa bīskaps Jūlijs I 337. g. pēc Kr. dz. Viņš lika lūgties par mirušajiem svētajiem. Lai tie atsauktos lūgšanām, viņš lika tiem kvēpināt vīraku, ko arī pagāni darīja saviem dieviem. Pēc kāda laika jau katrā dievkalpojumā lūgšanu laikā

kvēpināja vīraku. Kristus Sava Evaņģēlija sludināšanas laikā gan vīraku nekūpināja.

Par *ūdens iesvētīšanas* rituālu runāja jau 2. gadsimtā, bet tad tas netika vispārpieņemts. Baznīcā ūdens iesvētīšanas kalpošanu ieviesa priesteris Ļvovs II. Ap 682. g. pēc Kr. dz. 963. g. cilvēki sāka pielūgt ūdeni – svētās akas, kas tiek novērots pie pagāniem. Šo rituālu bija jāveic jūlija sākumā, pamatojoties uz to, ka šajā laikā ūdens ir silts. Pieņēma, ka tajā laikā Jānis kristīja Jordānā un Jēzus gāja pie viņa Jordānā kristīties. Bet 1652. g. šis laiks tika atcelts un ūdens pielūgšana pārcelta uz janvāri, kad visi ticīgie nāca pie ūdens ar svecēm, krustiem un svētajām grāmatām.

Rožukronis, kuru virpinot, priesteri, klosterība un daudzi citi skaita savas lūgšanas, ir priestera Damaskina izdomāts ap 336. g. pēc Kristus. Rožukronis ir izdomāts tādēļ, lai neizglītotiem cilvēkiem nevajadzētu mācīties lasīt Svētos Rakstus bet lai viņi būtu apmierināti kaut vai ar to, ka var noskaitīt pāris reizes vienu vai otru no galvas iemācītu lūgšanu. Piemēram, Krievzemē 1489. – 1499. g. bija vēl daudz neizglītotu mācītāju, kuri tikai zināja no galvas „Kungs, mēs lūdzamies” lūgšanu un dažas tai līdzīgas. Tādi vadīja kalpošanu cilvēku priekšā. Genādijs Novgorockis savā vēstulē metropolītam saka: „Viņi atved man vīrieti protežē. Es viņam lieku lasīt „Apustuli,” bet viņš nezina, ko darīt. Kungs, zeme ir tāda, ka nevar atrast nevienu mācītu cilvēku” (*Gen. Novgorodska dzīve*).

Kristus kaps. Tradīcija par Kristus kapu radās 326. g. pēc Kristus. Baznīcās uzstādīt zārku sāka 5-jā gadsimtā. Bīskaps Zosima pavēlēja pie tāda zārka nolikt sargus, no kurienes radās tradīcija stāvēt ar uguni sardzē, kā tas tagad tiek darīts daudzviet Piekarpatos un pat daudzās vietās Krievijā. Citur pie tāda zārka noliek divus vai četrus karavīrus, lai tas, kurš ir ielikts zārkā, neatdzimtu. Padomājiet par šādu tradīciju!

Ikonas un ikonostass. Ikonas attēla izcelsme pieder 3. vai 4. gadsimtam, tas ir, „tumšajiem laikiem.” Šīm tradīcijām bija daudz pretinieku, - tādus sauca par ikonoklāstiem. Lai tautai iegaltotu, ka Jēzus Jaunajā Derībā atļauj zemoties elkiem, priesterība izdomāja vēstījumu, kurā rakstīja, ka Marijas tēlu ar Bērnus sāka zīmēt evaņģēlists Lūka, bet, tā kā viņš to nepabeidza, atnāca eņģeļi un to pabeidza. Mācītāji aizmirsa piebilst: kā gan eņģeļi šo attēlu pabeidza zīmēt. Varbūt tie bija tie eņģeļi, kurus Visaugstais nogāza bezdibenī? Jo Visaugstākā kalpi stingri atceras bausli: nedarināt elkus un tos nepielūgt, kā Tas Kungs to teica Mozum (2. Mozus 20:2 – 5; 5. Mozus 4:15 – 19; Ps. 115 – 135; Eceh. 14:3 – 8; Ap. d. 17:29 – 31; Rom. 1:19 – 25). Evaņģēlists Lūka nevarēja izdomāt ikonas, jo tad viņš pārkāptu Baušļus. Kristus nekad Saviem mācekļiem nemācīja zīmēt ikonas.

Lasot ap. Pāvila Vēstuli romiešiem 1:20 – 26, tāpat Jāņa 5:21, 1 Korintiešiem 8. nod. u c. lasītājs var pārliecināties, ka pirmajiem kristiešiem nebija nekādu attēlu. Pat Origēns un Klements Aleksandrovskis daudzus savos darbos par ikonām runā kā par elkdievību.

Piemēram, Jēzus krustā sišanas ainu par apkaunojumu kristiešiem pirmo reizi atveidoja pagāni. Lai pasmieties par kristiešiem, viņu uz krusta kā grieķu drošminieku uzzīmēja piesistu Apollonu ar noskūtu bārdu un ūsām, bet blakus attēloja kristietī, kurš to pielūdz. Romiešu mākslinieki 5. un 6. gadsimtā šim attēlojumam piezīmēja ūsas un izķemmētu bārdu un nosauca to par kristu, kam tauta zemojas vēl šodien. Bet patiesais Kristus nekad nepozēja mākslinieku un fotogrāfu priekšā, lai tie atveidotu Viņa tēlu.

Cilvēku rokām neveidotais Kristus attēls. Tas ir cits priesteru gatavots un uzlabots apmāns. To, ka tas ir sīrieša Edesa Avrāga un viņa gleznotāja Ananijas austeris, mēs vairs neatkārtosim; šie

meli nav tik vērti, lai mēs tērētu papīru. Mēs vienkārši gribam pajautāt: „Kur atrodas tas oriģinālais nospiedums, kuru var redzēt, aptaustīt un pats pārliedzināties, vai tas ir austeris vai nē?” Uz to priesteri visi kā viens atbild: „Tas tika pārvests no Edesas uz Konstantinopoli tādā vai citādā gadsimtā”. Kādi citi saka: „Tas tika aizvests uz Gruziju”, bet vēl kādi citi tieši pretēji: „Nē, viņa tur nav, jo tas tika izvests no Konstantinopoles un noslīka jūrā kopā ar kuģi” (*No „Svēto dzīves”*). Tas noslīka? Nē, tas nekad nav bijis! Ja tas būtu radies un ticis mums pasniegts bez cilvēka roku palīdzības, tad nav skaidrs, kā to nevarēja pasargāt no noslīkšanas!? Tādēļ arī visas domas par to, ka kādas ikonas būtu radušās bez cilvēku roku palīdzības, ir absurdas un nepamatotas. Pati grieķu baznīca 734. g. pēc Kristus dz. nolādēja visus ikonu cienītājus. Imperators Ļevs III aizliedza pielūgt ikonas. Bet Septītais Ekumēniskais koncils 787. g. pēc Kristus tika sasaukts tādēļ, lai atkal atjaunotu ikonu pielūgsmi. Šajā sakarā radās nesaskaņas starp kristiešiem: vieni gribēja pielūgt ikonas, bet otri pēc Svēto Rakstu liecības tās uzskatīja par pagānisko elkdievību. Tad koncils, lai izlīdzinātu šīs nesaskaņas, nolēma atjaunot ikonu pielūgsmi. Tika izdots likums, lai sāk attēlot Kristu, Mariju, Viņa māti un visus svētos uz jebkādiem materiāliem: papīra, audekla, akmens, dzelzs un viņu attēli tiktu novietoti goda vietā mājās un baznīcās un tiktu pielūgti kā dvēseļu glābēji. 830. g. pēc Kristus atkal sacēlās svētbilžu aizliedzēji, bet pēc 10 gadiem tie visi tika apspiesti un visur atjaunota elkdievība, kas ir palikusi līdz mūsdienām. Laikam ejot, tam visam vēl ir daudz kas ir ticis pievienots klāt.

Krusts. Visi zina, ka krusta simbolu ieveda vispārējai lietošanai Konstantīna laikos 328. g. pēc Kristus, jo tā par to svinīgi sprediķo visās baznīcās. Bet te rodas jautājums: ja jau krusts baznīcās tika likts tik augstā vietā Visvarenā Kunga priekšā, kādēļ tad apustuļi tam neklanījās? Vai tiešām Konstantīns un viņa māte Helēna ir cienīgāki par To Kungu, par Dieva Dēla

mācekļiem, lai iemācītu tautu klanīties krustam? Vai tiešām Kristus neko neteiktu attiecībā par klanīšanos šim baisajam ticīgo kara ierocim, ja vien krusts būtu Viņam ko nozīmējis? Pietiks tikai ar dažu vēsturnieku liecībām, lai attaisnotu Svētos Rakstus, kur tiek teikts, ka krustu nepielūdz tādēļ, ka tas bijis baismīgs nāves ierocis visā cilvēces vēsturē. Vēsturnieks Jozefs saka, ka faraonu laikā ap 1715. g. pirms Kristus pie krusta ticis pakārts kāds maiznieks. Aštarte esot pavēlējusi Farnā pakārt pie krusta kādu semiramīstu, kurš centās iegūt varu pār Mīdiju apm. 2000. g. pirms Kristus dzimšanas. Kserks pavēlēja nogalināt Leonīdu un tad to pakārt pie krusta (apm. 480. g. pirms Kristus). Aleksandrs Lielais pavēlēja pie krusta pakārt 2000 Tiras iedzīvotāju. Ariarats, Kapadoķijas ķēniņš ar savu virsnieku Perdikiju tika piesisti krustā 332. g. līdz Kristum. Aleksandrs Jamejs atļāva nogalināt 800 jūdus kopā ar viņu ģimenēm, piesitot tos krustā. Kad viņš sēdās pie dzīru galda, viņš pavēlēja visus nogalināmos pakārt pie krustiem, lai dzīru laikā varētu ar baudu raudzīties uz tiem (*Seymore's Cross in Tradition*).

Runā, ka Helēna, Konstantīna māte, esot atradusi krustu, bet tas viņas dzīves laikā nav ticis parādīts tautai. 350. g. pēc Kristus krustu sāka atklāti izstādīt Kirils no Jeruzālemes, bet pēc tam – Ambrozijs no Milānas. Tas noticis imperatora Feodosija bērnu laikā 395. g. pēc Kristus. Viņi bija pirmie, kuri Helēnu uzskatīja par krusta jaunatklājēju. Daži saka, ka Helēna pati likusi krustus ierakt zemē un tad, lai ar apmānu iemantotu tautas uzticību viņas dēlam imperatoram Konstantīnam, viņa svinīgi gājusi un izrakusi krustus un vienam no tiem piedēvējusi melīgus brīnumus. Cilvēks, kurš bijis piesists pie šī trešā krusta, nenomira, bet bija pēc viņas pavēles noslēpts, lai pie trešā krusta negaidīti augšāmceltos no miroņiem. Kādēļ tad neviens necēlās augšā pie otrā bet trešā krusta? Tas tika izdarīts ar nolūku. Beigu beigās viņa šo krustu sacirta gabalos un tā gabalus pārdeva par lielu naudu. Kādēļ tad viņa neatstāja krustu veselu, lai tas

vēl līdz šodienai stāvētu un cilvēki varētu to pielūgt, ja jau viņa to atrada, kā ļaudis runāja? Bet tie ir tādi paši meli kā ziņa, ka Aizkarpatos Marija tagad parādās gandrīz katrā ciemā un pie tam pie pašām grēcīgākajām sievietēm apkārtņē. Tāda pati bija arī krusta parādība.

Piesišanas krustā aina. Līdz 7. gadsimta beigām arī attēli ar krustā piesistu Jēzus ķermeni nevarēja izplatīties kā reliģiskas pielūgsmes priekšmets. Līdz 692. g. pēc Kristus Viņu pie krusta attēloja kā dzīvu, bet vēlāk tas tika aizliegts un Kristu pie krusta sāka attēlot kā mirušu.

Pilāta uzraksts uz krusta parādījās 9. simtgadē. Tad vai drusku vēlāk sāka attēlot raudošu sauli un roku, kas norādīja uz krustā sišanu. Pie kājām sāka zīmēt biķeri un burtus A.O. 11.gadsimtā Kristum pie labās un kreisās rokas sāka attēlot zagļus, tā ka tagad jūs vairs nevarējāt zināt, kura no šiem trim priekšā jūs klanāties (*Amer. Hr. Vestņij Nr.17, 1918.g.*).

Ērkšķu kroni uz piesistā galvas sāka zīmēt tikai 14. gadsimtā. Tā dienu no dienas cilvēku darināti pielūgsmes objekti tika pavairoti viens pēc otra, līdz tauta pilnībā bija iegrimusi elkdievībā, kāda bija bijusi viņu senčiem daudzus gadus pirms Kristus.

Krusta forma. Tā ir cēlusies no pagānisma laikiem, no Nimroda un Tamuza, kuri bija dzimuši pāris simtgades pēc plūdiem. Tamuza kalpotājiem bija ierasts lietot uz apģērba un svecēm burtu „T” kā ornamentu, kā sava kunga atšķirības zīmi. Vēlāk burts „T” tika nomainīts uz zīmi „X” vai „M”. Kad pirmajos kristietības gadsimtos bīskapi izdomāja sasaukt varenas sapulces un savienot pagānus ar kristiešiem, pagānus bija grūti pārliecināt atteikties no saviem senajiem rituāliem. Bīskapiem vajadzēja akceptēt un pieņemt pagānu zīmes un pagānu rituālus. Viņi tiem teica, ka, ja tie pieņems kristietību, tad viņu zīmes un parašas nepazudīs, bet tikai tiks nomainītas ar jauniem

nosaukumiem. Bīskapi panāca, ka zīme N apzīmēja Kristus krusta nāvi u.t.t. Tādēļ mēs vēl šodien starp kristiešiem redzam pagāniskās zīmes. Piemēram, I.N.S. Šo trīs burtu savienojums pārstāv pagānisko trīsvienību. Iniciālis „I” pārstāv Ištari, Tamuza māti. Iniciālis „N” pārstāv Gorusu, Tamuza dēlu. Iniciālis „S” pārstāv Sebu, šī bērna tēvu. Šīs trīs zīmes mēs redzam ne tikai Romas katoļiem, bet arī grieķu katoļiem uz rizas, uz krustiem un visādiem baznīcas piederumiem. Tas viss mums norāda, no kurienes kristietība ir pieņēmusi krusta zīmi. Kristus nekad nelika taisīt kaut ko tamlīdzīgu.

Baznīcu ceremoniju iesākums (* , *** , cc)

Baznīcu ceremoniju tēvs bija bīskaps Evtihijs, kas dzīvoja 283. g. pēc Kristus, kurš ar šīm ceremonijām kristianizēja ļoti daudz pagānu. Tieši tad pagāniskie svētki dažādiem dieviem, kam piedēvēja svēto un mocekļu vārdus, pat Marijas gars un viltus Kristus sāka ieplūst kristiešu vidū. Ceremonijas uzreiz neienāca kā rituāli, - tas notika pamazām.

Suņu izdzīšanas no baznīcas rituāls. Viduslaikos baznīcā notika suņu sišanas rituāls. Zemnieki vai fermeri, no tālienes ieradoties baznīcā, atveda sev līdzī suņus, kas pa ceļam uz baznīcu tika piebaroti un tā kļuva uzticami pavadoni. Kad zemnieks ienāca baznīcā, ar viņu kopā ienāca arī suns un dievkalpojuma laikā slēpās kaut kur zem soliēm. Garie dievkalpojumi tāpat kā arī šodien noveda cilvēkus līdz snaudai un daudzi gulēja. Tētiņš, redzot, ka daudzi snauž, baznīcēniem pārmeta, bet dažreiz pat sūtīja kalpotājus vai arī gāja pats ar pātagu un sāja dzīt

suņus ārā no baznīcas. Tad sacēlās liels troksnis. Suņi kauca, un tie, kuri gulēja, pamodās. Pātaga bija apmēram trīs pēdas gara. Beigās šis paradums ienāca kā tradīcija, kas notika katrā sapulcē vienalga, vai tauta tajā gulēja vai nē (*Curiosity of Popular Custom*).

Ar baznīcu skaita palielināšanos vēl vairāk tika pieņemti dažādi rituāli. Lai baznīcās vairāk ierastos pagāni, bīskapi masveidā pieņēma viņu tradīcijas, kas tādas ir palikušas vēl šodien. Pagāni negribēja pāriet kristietībā. Viņi teica, ka nevēlas atteikties no saviem dieviem un viņu pielūgsmes tradīcijām. Tad bīskapi tiem teica, ka visi viņu dievkalpojumi un viņu svētās dienas netika atceltas, tikai tām tiks piešķirti kristīgi nosaukumi. Bīskaps Numa pateica to skaidri: „Mēs tikai kristianizēsim pagānismu”.

Krusta mešanas zīme. Ar rokas palīdzību uzlikt uz sevis krusta zīmi kā tradīciju Austrumbaznīcā ieviesa bīskaps Meletijs 361. g. pēc Kristus. Lai gan daži saka, ka šī zīme tikusi pielietota jau 2. gadsimtā tādēļ, lai atšķirtu kristiešus no pagāniem. Tomēr tajā laikā kristiešiem pašiem jau bija sava zīme, par kuru mēs pastāstīsim nedaudz tālāk.

Bīskaps Meletijs sāka likt kopā trīs pirkstus un skaidroja, ka tā esot Trīsvienības zīme. Bet bija skaidrs, ka salikt kopā trīs pirkstus vēl neko nenožīmē. Bija jāparāda Trīsvienībai par godu ar roku kāda kustība. Lūk, tā arī sāka katrs sev likt pāri krusta zīmi. Tas tika pieņemts apm. 680. g. pēc Kristus.

Mazais un lielais krusts. Rietumu baznīcā šī krusta zīme ienāca daudz vēlāk. 6. gadsimtā, arī viņi sāka rādīt krusta zīmes, bet Trīsvienību viņi izteica pavisam savādāk. Viņi krusta zīmi attēloja ar vienu pirkstu. No sākuma pirkstu pielika pie pieres, tad uz mutes un tad uz krūtīm. Viens pirksts tiem pārstāvēja vienu Dievu, bet šīs trīs kustības pārstāvēja Trīsvienību. Priesteri to nosauca par „mazo krustu,” un dažviet cilvēki pilda

šo tradīciju vēl šodien, piemēram, vācu katoļi. 8. gadsimtā šis „mazais krusts” tika nomainīts uz „lielo krustu”, turklāt krusta zīmi liekot ar visu plaukstu kā Austrumu baznīcā. Sākumā plaukstu lika pie pieres, tad uz krūtīm vai vēdera, un tad pēc kārtas pie katra pleca. Tas saucās „Lielais krusts”, ko katoļi izpilda vēl šodien.

Pagānu krusta zīme. Nākamie fakti parādīs, no kurienes bīskapi ņēma krusta zīmi un kā tie varēja atšķirt pagānus no kristiešiem, jo pagāni šo zīmi pielietoja daudz agrāk nekā kristieši.

Indiešu Lama, Tibetas augstākais priesteris, iesākot lūgšanas vai kādu citu kalpošanu saviem dieviem, liek vienu savu pirkstu vai plaukstu pie pieres un saka: „Om”, tad liek pie krūtīm vai vēdera un saka: „Gum”, tad liek uz kreisā pleca un saka: „Dam” un tad uz labā pleca un saka: Jam”. Šīs zīmes bīskapi ir pārnēsuši pie kristiešiem, tikai pie to uzlikšanas tiek nosaukti citi, kristīgi vārdi. Tertuliāns saka, ka ar šīm krusta zīmēm ir jākrustās pirms gulētiešanas, ceļoties augšā, dodoties ceļā u.t.t.

Liturģija (dievkalpošanas veids). Vasīlija Lielā liturģija ir uzrakstīta ap 370. g. pēc Kristus, kad Vasīlijs Lielais kļuva par bīskapu. Ambrozija liturģija tika uzrakstīta laikā starp 374. – 397. g. Bet liturģiju, kas tiek lietota visur, ir uzrakstījis Jānis Zeltamute (Zlatousts) vai Moceklis (Hrizostoms). Jānis ir dzimis 347. g. pēc Kristus, par bīskapu viņš kļuva 389. g. pēc Kristus, bet mira 407. g. pēc Kristus. Viņa liturģija tika uzrakstīta laikā starp 394. – 398. g., un tā tika piedāvāta metropolītam Sīrikijam, kurš svinīgi to nolasīja un apstiprināja. Tolaik liturģija izskatījās pavisam savādāka nekā tā izskatās šodien. Tagadējā izskatā tā ir palikusi neizmainīta no 19. gadsimta. Pārējās liturģijas netika pieprasītas jo tās bija pārāk garas.

„*Vienpiedzimušais Dēls*”. Tas tika ieviests liturģijā imperatora Justīcija laikā.

„*Dieva svētais*”. Pie liturģijas to 438. g. pēc Kristus pievienoja Prokls, Jāņa Zeltamutes (Zlatousta) skolnieks.

„*Ķerubs*”. To liturģijai pievienoja bīskaps Sholastiks ap 573. g. pēc Kristus.

„*Es ticu*.” Šo apliecību liturģijā ieviesa 4. gadsimta beigās.

„*Patiesi, ķerubs!*” 8. gadsimtā šo frāzi ķeruba piesaukšanai liturģijai pievienoja Kuzma Majumskijs. Līdz šim laikam „Patiesi...” vietā dziedāja „Esi sveicināta, Dievmāte Marija”.

„*Lai notiek!*” Šī frāze tika ieviesta 7. gadsimtā u.t.t. (*Sok. apv. avīze, 1925.g.22.apr.*)

Agrāk svētīto dāvanu liturģija ir pāvesta Grigorija sastādīta ap 597. – 604. g. pēc Kristus.

Liturģija latīņu valodā. To iedibināja pāvests Vitaliāns ap 663. g. pēc Kristus.

Liturģija par naudu. Tā ir pāvesta Ļvova III ieviesta ap 799. g. pēc Kristus.

Rīta liturģija. Astonbalsīgās rīta lūgšanas iedibināja Jānis Damaskins ap 760. g. pēc Kristus.

Vakara liturģija. Vakara lūgšanas ir attiecināmas uz laiku, kad ēzeli veda uz baznīcu un visi apkārt dziedāja „Dievbijīgi kluss”. Tās radās ap 500. gadu pēc Kristus. Damaskins pie tām pievienoja astonbalsīgo baznīcas dziesmu.

Lieldienu dziedāšanas. Gandrīz visas dziedāšanas bija Jāņa Damaskina sastādītas laikā starp 760. – 786. g. pēc Kristus.

Kanoni vai himnas. Viņš arī sastādīja īpašas kanondziesmas uz Ziemassvētkiem, uz ūdens kristībām, uz debesīs braukšanu un citiem svētkiem. Viņam pieder ap 64 kanoni, kurus dzied dažādos baznīcas dievkalpojumos.

Pielūgsmes kanoni. Lielāko daļu kalpošanas gavēņa laikā ir ieviesis Andrejs Kritskis, izņemot pirmās gavēņa nedēļas kano-
nu, kurš pieder Feofanam (Ap 800. g pēc Kristus).

Bēru dziesmas. Tās ir Jāņa Damaskina izdomātas, kad viņš atradās klosterī (ap 726. g pēc Kristus).

„Āmen un Aleluja.” Šīs frāzes baznīcu ceremonijās ieviesa Jeronīms (390. g pēc Kristus).

Lūgšana „Esi sveicināta Marija”. To ieviesa 4. gadsimtā bīskaps Urbans. Vēl 335. g. daži sāka lūgties ar šo lūgšanu, bet tā nebija vispārpieņemta līdz priesteru laikiem. Beidzot pēc priesteru Jāņa XXII pavēles ar šo lūgšanu bija jālūdzas trīs rei-
zes dienā un pie katras lūgšanas bija jāzvina baznīcas zvaniem.

Ticības simbols. Tika pieņemts pirmajā Ekumēniskajā kon-
cilā 325. g. pēc Kristus.

Lūgšanas, vērstas pie eņģeļiem. Pieņemts apmēram 360. g. pēc Kristus, vēlāk Lāodiķejas koncilā tās tika atceltas, bet Nī-
kejas koncilā 787. g pēc Kristus atjaunotas. Pēc tam tas ir pali-
cis tā bez izmaiņām līdz pat mūsdienām.

Lūgšanas par mirušajiem. Daži pamazām sāka lūgt par mi-
rušajiem jau 240. g. pēc Kristus, bet šis rituāls nebija apstipri-
nāts līdz pat 300. g., kad bīskapi apstiprināja lūgšanas par
mirušajiem. Mūsdienu izskatā šo rituālu Pareizticīgo baznīcā
ieviesa Adilons Klubinskis 998. g pēc Kristus.

Lūgšanas ar svecēm rokās. Tās ieviesa bīskaps Jūlijs 337. g.
pēc Kristus, bet priesteru Grigorija nāves laikā 604. g šis rituāls
jau bija atzīts kā svēts un godājams. 898. g. tas tika kanonizēts.

*Svēto (svēto relikviju) pielūgsmes un lūgšanas kā vēršanās
pie tām.* Ieviesa arhibīskaps Jūlijs 337. g pēc Kristus, bet ap
600. g. tām sāka piedēvēt brīnumdarišanas spējas. No 993. g.

tās palika kanoniskas. Martiloģijas grāmata tika uzrakstīta ap 700. g. pēc Kristus.

Svaidīšana ar eļļu. Tika ieviesta ap 550. g. pēc Kristus.

Baznīcas baušļi. Ieviesti ap 1140. g. pēc Kristus.

Septiņi baznīcas noslēpumi. Tika apvienoti vienā 1439. g. pēc Kristus.

Bērnu kristīšana. Tika pieņemta Kartāgas padomē 252. g. pēc Kristus. Arī šis rituāls daudzus gadus neietilpa obligātās izpildīšanas kanonā. Lai gan bīskaps Jevgēņijs vēl 154. g. pēc Kristus par bērnu kristīšanu izteica nosodījumus, tam nebija panākumu. Bīskapa Melhiāda laikā 311. – 319. g. baznīcās sāka kristīt bērnus, bet ne visi tam deva savu piekrišanu. Piemēram, mēs redzam no Vasīlija dzīves, ka pat 365. g. kristīja ļoti maz bērnus. Pats Vasīlijs 365. g. pēc Kristus tika kristīts pienācīgā vecumā. Imperators Konstantīns savās baznīcās bērnu aplaistīšanai atļāva iebūvēt vannas (*Sk. Amer. Hr. Vestņik Nr. 17, 1918. g.*).

Krustvecāku ievēšana. Tos 2. gadsimtā izdomāja arhibīskaps Jevgēņijs. Viņš tos nosauca par sponsoriem. Sākumā bērna sponsori bija paši vecāki, bet 11. gadsimtā tas tika aizliegts un tika izdota pavēle, lai sponsori būtu cilvēki no malas.

Sievu ievēšana. Ieviesa bīskaps Zifirīns ap 214. g. pēc Kristus. Viņš sievietēm pēc bērnu dzemdēšanas lika ierasties baznīcā, lai dotu godu Dievam.

Laulības – precības. Šo rituālu ieviesa arhibīskaps Evarests ap 112. g. pēc Kristus. Bet priesteris Anikitjs pie Evaresta statūtiem pievienoja daudzus citus rituālus un pavēlēja, ka salaulāt drīkst tikai viens garīdznieks, priesteris vai bīskaps. Bet priesteris Innokentijs III 1199. g. pēc Kristus dz. noteica, ka drīkst laulāties tikai vienā baznīcā.

Laulības gredzeni. Tos izdomāja priesteris Nikolajs I 858. g. pēc Kristus.

Laulības slēgšana pie notāra. Tā radās 1653. gadā pēc Kristus.

Celibāts. Aizliegumu precēties priesteriem un bīskapiem noteica koncils 385. g. pēc Kristus. Celibāts netika pieņemts uzreiz, jo daži priesteri gribēja dzīvot dabisku dzīvi un celibātam pretojās. Tad 692. g. atkal tika pacelts jautājums par celibātiem, bet arī tad ne visi priesteri to pieņēma. Tikai Pjatinskas koncils 1095. g. apstiprināja šo vardarbīgo miesas dziņu apspiešanu un priesteri kļuva „svētie”!

Šķīstītava. Pirmais par šķīstītavu sāka mācīt priesteris Fābijs ap 250. g. pēc Kristus. Bet dažas baznīcas tam pretojās un šo mācību līdz 8. vai 9. gadsimtam nepieņēma. Vēlāk tika izdomātas tā saucamās dvēseļu sestdienas un šķīstītavas kļuva vispārpieņemtas.

Kapsētu svētīšana. Svētīt kapsētu zemi iesāka priesteris Grigorijs I 596. g. pēc Kristus.

Rekviēmi (panihīdas). Šo ieguvumu no mirušā izdomāja laikā starp 240. – 300. g. pēc Kristus, bet šis rituāls netika apstiprināts līdz pat 8. – 9. gadsimtam.

Krusta gājieni. Tos iedibināja priesteris Lauva III 801. g. pēc Kristus.

Mirušo dvēseļu sestdienas. Šis apmāns iesākās Adilona Klobinska laikā. Dažās valstīs bija paradums nolikt uz galda sagatavotu maltīti. Durvis atstāja neaizslēgtas, un visi aizgāja uz baznīcu lūgties, bet mirušajiem gariem vajadzēja nākt uz mājām un apēst atstāto maltīti. Diemžēl tobrīd, kamēr cilvēki bija baznīcā, pilsētā ienāca zagļi, jo uzzināja, kuras durvis ir atstātas vaļā. Viņi iegāja mājās, apēda visu mirušajiem atstāto maltīti, savāca visas vērtīgās mantas un devās prom. Šīs mirušo dvē-

seļu sestdienas daudzus padarīja nabadzīgus. Tā 15. gadsimtā šis rituāls tika pilnīgi aizliegts. Tad arī noteica, ka sagatavoto maltīti nevajag atstāt mājās, bet tā ir jānes uz baznīcu mācītājam. Tā tas tiek izpildīts arī šodien. Romas katoļiem visu mirušo diena skaitās 2. novembris. Bet amerikāņi šo dienu padarīja par Helovīna dienu, kas nozīmēja „Hello, everyone!” Tas ir, dāvanas tika nestas visiem svētajiem vienā laikā. No šejienes arī ir radies visiem vienāds sveiciens: „Hello, everyone!”

Augšāmcelšanās

Augšāmcelšanās dienu ieviesa imperators Konstantīns 321. g. pēc Kristus. Šī diena daudzus gadus pirms Kristus dzimšanas tika svinēta pie pagāniem kā saules dieva augšāmcelšanās. Angļu valodā augšāmcelšanās diena skan kā „sunday”, kas nozīmē „saules diena”. Svētajos Rakstos Kristus nekur nerunā par augšāmcelšanās svinēšanu. Izraēlieši svinēja Sabatu (jūdu Šabats), kam atbilst mūsu sestdiena. Sabatu svinēja arī pirmie kristieši līdz 321. g. pēc Kristus. *[Latviešu valodā saules dienas vietā tika ieviests vārds nevis Augšāmcelšanās diena, bet gan „svētdiena”. - red.]*

Pagānu tautas savu dievu vārdos nenosauca tikai mūsu svētdienu, bet arī citas nedēļas dienas, kas pie kristiešiem ir pieņemts vēl šodien. Piemēram, angļu valodā dienas tiek sauktas sekojošos vārdos:

Pirmdiena – monday – Mēness diena

Otrdiena – tuesday – Tūra dieva diena

Trešdiena – wednesday – dievietes Venēras diena

Ceturtdiena – thursday – Jupitera diena

Piektdiena – friday – dievietes Frejas vai Frigijas diena

Sestdiena – Saturday – Saturna dieva diena

Mūki un mūķenes

Visi senie pravieši saka, ka elkdievība aizsākās Bābelē. Bābelē pielūdza debesu dievieti Aštarti, kurai senie babilonieši tik padevīgi kalpoja, ka pat uz upuraltāra par godu savam dievam Moloham dedzināja savus bērnus. Kad Bābeles ķēniņš iekaroja Jeruzālemi, arī Jeruzalemē ieviesa kalpošanu dievietei Aštartei (2. Ķēn. 23. nod.). Bet pēc kāda laika bērnu dedzināšana tika aizliegta, un, tā kā Aštartes priesteri vairs nevarēja viņai pienest upurēšanai bērnus, viņi ieviesa tādus rituālu vietas, kur tauta atkal varēja par upuri Aštartei nest savus bērnus. Pirmā no šādām vietām bija klosteris, kur tika pieņemti cilvēki, kur ievietoja cilvēkus, kam dzīve bija jāveltī Aštartei. Te radās šie īpašie nami, kuros dzīvoja „svētie”, kuri saņēma vārdu „Mon – Astir” (mūki). *Mon* nozīmē cilvēki, bet *Astir* – aštartieši. Kopā šis vārds nozīmēja: „Aštartes cilvēki”. Visi šie cilvēki sevi veltīja debesu dievietei. Tie nevarēja precēties, tiem vajadzēja palikt vientuļiem, kur arī saņēma savus vārdus. Mūķene nozīmēja: „vientuļā sievietē”, bet mūks: „vientuļais vīrietis”. Šis Bābeles melīgais rituāls tika apstiprināts Grieķijas impērijā 296. g. pēc Kristus, tad tas pārgāja uz brūkošo Romas impēriju. Beigās šis Bābeles klosteru rituāls 340. g. pēc Kristus tika pieņemts kristiešu – katoļu vidū. Kādas „svēto” mājvietas bija šie klosteri, mums pastāsta Svētie Raksti: „Viņš lika arī noplēst netikļiem ierīkotās telpas; šīs telpas atradās Tā Kunga namā, un tur sievietes auda pārsegas Ašērai” (2. Ķēn. 23:7). Sieviešu katoļu klos-

teros šis rituāls ir saglabājies vēl šodien. Visas mūķenes gatavo baznīcu tērpus un nelielus maisiņus, kurus nēsā ap kaklu. Par šiem maisiņiem Tas Kungs saka: „*Tādēļ Dievs Tas Kungs saka tā: Es celšos pret jūsu burvju apsējiem, ar ko jūs gūstāt dvēseles kā putnus. Es jums tos izraušu no rokām un tās dvēseles, kuras jūs gūstāt, Es palaidīšu vaļā kā putnus. Un Es saplēsišu jūsu galvassedziņas un atsvabināšu Savu tautu no jūsu rokām. Tā vairs nebūs jūsu rokā par laupījumu, un jums būs atzīt, ka Es esmu Tas Kungs. Tādēļ ka jūs apbēdinājāt taisno sirdis ar meliem, to taisno, kurus Es negribēju apbēdināt, un tāpēc ka jūs stiprinājāt bezdievju rokas, tā ka viņi neatgriezās no sava ļaunā ceļa, lai paliktu dzīvi, tad arī jums vairs nebūs skatīt viltus parādības un nebūs pravietot. Bet Es izraušu Savu tautu no jūsu rokām, un tad jūs arī atzīsīt, ka Es esmu Tas Kungs*” (Eceh. 13: 20 – 23).

Katoļi šajos Bābeles rituālos tā ieciklojās, ka ne tikai mūķenes, bet arī priesteri neprecas. Tādēļ ir strauji pieaudzis mūķeņu skaits. Priesteri apgalvo, ka mūķenes vada svētu un šķīstu dzīvi. Bet lai mēs visi zinātu, kādu „svētu un šķīstu” dzīvi vada mūķenes, mēs te pievienosim kādas mūķenes stāstu par viņas dzīvi, kas ir ticis publicēts *Boston Transcript*, (15. maijā 1891. gadā). Mūķene Barbara Ubrika par savu mūķenes dzīvi mums stāsta sekojošo:

Kādas mūķenes dzīve

1843 g., kad nomira mans tēvs, man bija 16 gadu. Mēs dzīvojām Vīnes pilsētā. Mana māte nolēma pamest Vīni, un mēs devāmies pie manas tantes, mātes māsas Paulīnes Bartolenskas, kas dzīvoja netālu no Krakovas. Kad mēs dzīvojām Vīnē, man

uzmanību pievērsa kāds izglītots jauneklis. Beigās viņš lūdza mani kļūt par viņa sievu. Mēs saderinājāmies, jo es viņu patiesi mīlēju. Bet pēc mūsu saderināšanās izrādījās, ka viņš mani nemīlēja tik patiesi, cik es viņu. Kad nomira mans tēvs, viņš uzzināja, ka es neesmu ļoti bagāta mantiniece, un pret mani atsala. Beigu beigās viņš pieprasīja, lai mēs šķiramies. Lai gan mana sirds rūgti raudāja, es no viņa atvadījos un nolēmu, ka man vairs nekad nebūs neviena vīrieša. Kaimiņi man bieži teica, ka es esot ļoti skaista sieviete. Bieži mani apvainoja mana personīgā māte, jo es negribēju sev nekādus mīļākos.

Mans raksturs pēc savas būtības ir jautrs. Bet pēc mīļotā cilvēka zaudēšanas mans raksturs izmainījās un es kļuvu melanholiska, kas ļoti apbēdināja manu māti. Bieži vien māte mani sita, pavēlot atvērt sirds durvis jauniem cilvēkiem, kuri nāca mani baidināt. Reiz viņa man teica: „Ja tu neapprecēsies, tu man uz visiem laikiem būsi par nastu”. Es no šiem vārdiem gandrīz vai sajuku prātā un beigu beigās nolēmu doties klosterī. „Dārgo māt, - reiz es viņai teicu, - „es vienmēr jums būšu paklausīga, bet es ne ar vienu nespēšu apprecēties. Pat ja es arī ar kādu apprecētos, es viņu padarītu nelaimīgu. Tāpat es arī negribu jums būt par nastu. Esmu nolēmusi atteikties no šīs pasaules un vēlos kļūt par mūķeni un dzīvot Krakovas klosterī”. Manai mātei tas ļoti patika, un pēc kāda laika es sāku studēt mūķeņu rituālus. 1846. g. es saņēmu atļauju un devu solījumu savu atlikušo dzīvi pavadīt lūgšanās.

Tobrīd, kad studēju mūķeņu rituālus, mana garīgā skolotāja māte Jozefīna pret mani bija ļoti laipna. Viņa vienmēr pie manis vērsa ar jautru un mīlīgu seju. Viņa bieži man glaimoja tādās lietās, kas atbalstīja klostera likumus. Sv. tēvs Kalenskis, kurš bija klostera biktstēvs, arī pret mani bija ļoti laipns. Drīz vien es ievēroju, ka viņš bieži vien uz mani skatās kaut kā īpaši un par mani interesējās vairāk kā par citām mūķenēm.

Mana dzīve ritēja priecīgi, un es domāju, ka kamēr vien dzīvošu un man būs tāda dzīve. Tagad es katru dienu ar uztraukumu gaidīju nozīmējumu, kas ļautu man kļūt par pilntiesīgu mūķeni. Beidzot pienāca šī ilgi gaidītā diena. Šajā cienīgajā ceremonijā es devu solījumu un saņēmu māsu skūpstus no visām karmelitas mūķenēm, un tas man uzlika zīmogu visu manu dzīvi būt kā viņas. Tagad es kļuva par mūķeni, pilntiesīgu vecā ordeņa klostera locekli, atdalīta no jaunās pasaules. Kāds šajā pirmajā naktī manā sirdī valdīja prieks un cik es saldi šo nakti gulēju! Kaut es būtu šī sapņa laikā nomirusi! Kādas mocības būtu gājušas man secen!

Drīz pēc tam, pēc kādiem diviem mēnešiem mana padomdevēja māte Jozefīna un sv. tēvs Kalenskis mainīja savu attieksmi pret mani, lai gan es visus savus pienākumus veicu pēc vislabākās sirdsapziņas. Cik agrāk manas padomdevējas attieksme pret mani bija iejūtīga, jauka, tik tagad liels naidis un pat vēl kas vairāk vērsās pret mani. Sv. tēva Kalenska attieksmes maiņa nebija tik jūtama, bet tomēr to varēja sajūt. Tā vietā lai mani turētu stingrā svētumā, kā viņš to bija darījis agrāk, viņš sāka par mani īpaši interesēties un kļuva daudz maigāks pret mani nekā pret citām mūķenēm. Es viņa ļaunos nodomus nesapratu, bet vēlāk, kad es mocījos šajā dzīvajā zārkā, man viņa ļaunais nodoms atklājās visā savā ļaunumā.

Labi atceros kādu gadījumu. Reiz, kad mēs kopīgi vakariņojām, par to, ka es pieskāros pie savas māsas naža, es tiku savas padomdevējas Jozefīnas nosodīta un aizsūtīta uz celli, kur man vajadzēja gavēt veselu dienu. Pēdējā laikā es tiku tik bieži sodīta, ka tas man nelikās vairs kas smags, bet es visu sodus panesu pašai izdzīvot pazemībā.

Reiz kādu dienu es pavadīju lasot „*Svēto dzīvi*.” Kad biju nogurusi, izrādījās, ka manas celles durvis, kas vienmēr bija aizslēgtas, atvērās un pa tām ienāca sv. tēvs Kalenskis un aiz-

vēra tās aiz sevis. Tas mani pārsteidza, un es pielēcu kājās, cik ātri vien varēju.

„Mana meita,” - viņš teica, - „redzu, ka tu satraucies”?

„Nē, es nesatraucos, bet tikai nodrebēju.”

„Tā, tā, tā ir patiesība, ka tu sacīji „nodrebēji”, jo nav iespējams, ka tu no manis bītos.”

Viņš iesmējās un daudznozīmīgi mani aplūkoja.

Es viņam pasniedzu ķēblīti, un, kad viņš uz tā apsēdās, es viņa priekšā notupos, gaidot, kad viņš mani pamācīs vai iesāks ar mani kādas svētīgas pārrunas.

Viņš mazliet ar mani parunāja par manu pienākumu veikšanu un dievbijību. Tad viņš izmainīja savu balsi un teica: „Barbara, vai tava padomdevēja, Barbara, bieži liek tev gavēt?”

„Jā, bieži un pat ļoti bieži,” - es atbildēju.

„O, bet tas nav labi! Vai tev viņa bieži liek ciest? Vai viņa tevi sit?”

„Jā, sv. tēvs, viņa bieži mani soda,” - es atbildēju.

„Man tas viss ir jāapstādina, citādi viņa sabojās tavu skaistumu un tavu brīnišķīgo figūru. Vai tu to zini, ka tu esi ļoti skaista?”

„Pateicība debesīm,” - es atbildēju, - „par to es vairs nedomāju. Agrāk, pirms es nebiju devusi solījumu svētajai dzīvei, kad es atstāju šo godkārtīgo un muļķīgo pasauli, mani sauca par skaistu sievieti. Kad es tagad skatos uz mirušo kauliem, es vienmēr atceros, kādas ir skaistās sejas beigas.”

„Tu atbildi pareizi, Barbara, bet tev tā nevajag norobežot domas par savu nākotni, lai pavisam nezaudētu prieku un mierinājumu, ko dod tavs skaistums.”

Kad sv. tēvs to bija izteicis, viņš savas rokas uzlika man uz vidukļa un pievirzījās man tuvāk. Man par sv. tēva Kalenska šķīstumu bija tik dziļa pārlicība, ka pat šīs jocīgās un pārsteidzošās kustības neriesa manī aizdomas, tādēļ es joprojām atrados viņa priekšā uz ceļiem un nekustējos ne no vietas. Bet kad pēc kāda laika viņš noliecās un noskūpstīja mani tieši uz lūpām, pār manu ķermeni pārskrēja šausmīgs aukstums. Es atkāpos atpakaļ un ar lielu izbrīnu vēros viņā. Tad sv. tēvs Kalenskis pajautāja: „Mana meita, kādēļ tu tā nobijies?” Es nedomājot, raustot valodu, atbildēju: „Tas ir tik pārsteidzoši, sv. tēvs, un tik nepierasti, ka es pat nezīnu, ko teikt.” – „Jā, jā, Barbara,” – iesmejoties teica sv. tēvs, – „es zīnu, ka tagad tas tev ir pārsteidzoši, bet tu pie tā pierādīsi un it īpaši pie manis. Tā ir mana mīlestība pret tevi. Bet man tagad tevi ir jāatstāj. Celies, mana meita.” Es mehāniski paklausīju un piecēlos, gaidot, ko vēl sv. tēvs Kalenskis man teiks. Arī viņš piecēlās un teica: „Barbara, – es vispirms parunāšu ar tavu padomdevēju Jozefīnu un viņai pateikšu, lai viņa tev vairāk neuzliek sodus. Lūdzu, pieņem no manis šos saldos pīrādziņus un šos žāvētos dārzeņus, bet rīt es tev atnesīšu ko labāku. Un zīni: kad padomdevēja Jozefīne tev uzliks sodu, es par tevi iestāšos un tevi izlaidīšu brīvībā.”

„O, sv. tēvs!...” protestējot pret tādu ideju es teicu.

„Lai nu paliek, mana meita!” – viņš mani pārtrauca, smeļoties rotaļīgi uzliekot savu roku uz manas mutes un sakot: „Tev ir jāklausa man, jo es esmu augstāks par tavu padomdevēju Jozefīni. Es domāju, ka viņa, uzliekot tev sodus, bija greizsirdīga, jo es viņai pastāstīju par savu mīlestību uz tevi. Pasaulē visi viņu sauktu par sāncensi. Bet man tagad ir jāiet. Tu tikai visā mani klausī, un viss būs kārtībā”.

To pateicis, sv. tēvs Kalenskis no manis aizgāja, atstājot mani celles pagrabā vienu ar savām domām. Ko lai es tagad daru? Es centos iztulkot savu uzvedību. Varbūt esmu viņu pavadinā-

jusi tā rīkoties? Bet no sv. tēva puses tā bija galēji negodīga un nejauka uzvedība. Žāvētie dārzeņi un saldie pīrāgi, kurus viņš man iedeva, bija ļoti garšīgi. Tā kā es pirms tam biju vairākas dienas gavējusi, es apēdu visu, ko viņš man iedeva. Pīrāgi bija kaut kādi īpaši, ļoti garšīgi, tāpat arī žāvētie dārzeņi, turklāt viņi visi bija no viena gala iegriezti.

Pēc ēšanas es apsēdos uz savas paletes un sāku lasīt „*Svēto dzīves*”. Bet pēc kāda brīža es aizsnaudos. Lai neaizmigtu, es sāku ātri staigāt pa pagrabu, bet par spīti visiem maniem pūlīņiem mani pārņēma dziļš miegs un es nokritu uz savas paletes.

Nezinu, cik ilgi biju gulējusi, bet, kad es pamodos, bija jau tumšs. Nobijusies no tā, ka esmu tik ilgi gulējusi, es mēģināju atžirgt un piecelties kājās, bet sajutu, ka mani pārņem kāda neredzama miegainība tā, ka es pat nevarēju piecelties un apsēsties. Šajā brīdī es sapratu, ka neesmu viena, jo kāds staigāja pa pagrabu un drīz pēc tam tika iedegts neliels gaismeklis. Mans apmeklētājs nebija neviens cits kā sv. tēvs Kalenskis. „Tu gan ilgi gulēji”, - viņš teica, pastiepa roku un no plaukta, uz kura stāvēja manas grāmatas, paņēma gaismekli, pienāca un apsēdās pie manis.

Mana snaušana vai, labāk sakot, nemaņa bija tik cieša, ka es biju pavisam gausa kā tādā sapnī. Es gan skatījos uz sv. tēvu Kalenski, bet tā arī viņam neko neteicu, jo mani bija atstājis viss mans spēks. (Te man lasītājam jāpiemin, ka pīrāgos, kurus man bija atnesis tēvs Kalenskis, bija iejauktas miega zāles, no kurām jebkurš cilvēks, kas tos būtu nobaudījis, cieši aizmigtu).

Tēvs Kalenskis paņēma mani aiz rokas, stipri pakratīja un teica: „Barbara, piecelies, pamosties, jo man ar tevi ir jārunā”. Tajā mirklī viņš mani apkampa un tik stipri piespieda pie sevis, ka atrāva mani pat no paletes. Tad viņš no kabatas izvilka mazu pudelīti, pabāza man to zem deguna, piespiezdams ostīt. Smaka bija ļoti asa, un es no bailēm asaru pilnām acīm iekliedzos. Tad

viņš pudelīti ielika kabatā un dusmās teica: „Ak tu, mulķīte! Netrokšņo, esi mierīga!” Viņš atkal apkampa mani ar abām rokām un stipri piespieda pie sevis.

Vai šī apkampšana bija tā, kas mani pamodināja, vai arī šī asā smaka, kas nāca no pudelītes, es nezinu, bet man uzreiz atgriezās mani spēki un es atbrīvojos no sava apmeklētāja, iesitu viņam pa seju un iekliedzos: „Tēv Kalenski, ejiet tūlīņ projām! Kādēļ jūs tik negodīgi ar mani rīkojaties!?” Es nekad neaizmirsīšu šo baiso naidpilno skatienu, ar kuru viņš uz mani noraudzījās, kad es iekliedzos. Acumirkļi viņš nodzēsa gaismekli, rupji mani saķēra, stipri iesita pa galvu un klusi čukstot teica: „Klusē, jo, ja tu bildīsi kaut vienu vārdu, es tevi nositīšu! Tu pamodināsi visas mūķenes, un šurp atnāks tava padomdevēja Jozefīne!” No šiem vārdiem mans gars manī sacēlās. Sv. tēvs, kas bija nolikts klosterī, lai mūķenes tam katru dienu sūdzētu savus grēkus un lai sv. tēvs mums dotu grēku piedošanu un sakramentu, lūk, tagad tagad šis sv. tēvs ir gatavs likt negodā sievieti, tādēļ es iekliedzos: „Kaut gan jūs esat sv. tēvs un vēl mūsu grēku pieņemējs, es vienalga no jums nebaidos! Ja jūs tūdaļ nepametīsiet šo pagrabu un celli, es kliegšu tik stipri, ka pamodīsies visas mūķenes! Man neuztrauc, vai jūs mani par to pat nositīsiet vai nē!”

„Klusāk, Barbara, klusāk!” – atbildēja Kalenskis, - „es aizēju. Tikai nekliedz, es tev nepieskaršos.” „Tikai zini,” - viņš klusināti turpināja, - „ka es tevi par šo lietu tā sodīšu, ka tu dienā desmit reizes lūgsies, lai tevi paņem nāve un atbrīvo tevi no soda, kuru es tev uzlikšu. Tu nevēlējies man piederēt, un par to es tev parādīšu savu varu pār tevi. Tici, ka es tevi sodīšu, jā es pats tevi sodīšu!”

No šī baisā skatiena, man pa ķermeni pārskrēja liels aukstums. Bet tomēr ticot taisnībai es aizdzinu šīs priekšlaicīgās bailes un biju gatava atbildēt uz viņa draudiem. Te pēkšņi

atvērās durvis, un pagrabā parādījās padomdevēja Jozefīna ar gaismekli un lielu atslēgu saišķi.

„Kādēļ šī mulķīte tā kliedz?” – sv. tēvam jautāja padomdevēja Jozefīna. „Augšā gulošās māsas Agafīja un Lūcija nāca pie manis un teica, ka ir dzirdējušas skaļu kliedzienu un tavu vārdu, sv. tēvs, un vēl daudz ko citu, ko viņas nevarēja saprast. Būs lielas nepatīkšanas ja tas nonāks līdz tēvam bīskapam. Es, sv. tēvs, vēlētos, lai jūs būtu uzmanīgāks, apmeklējot jaunkundzes tik vēlā stundā”. Šos vārdus viņa izteica biktstēvam, bet pēc skatieniem, kurus viņi savstarpēji pārmija, es sapratu, ka padomdevēja bija vēl sliktāka nekā tēvs Kalenskis un ka viņi nebija svēti kalpotāji, kādiem viņiem bija jābūt. Viņi bija kā zārki, kas ir izrotāti no ārpuses, bet iekšpuse pilna ar visādiem netīrumiem. Kad es to sapratu, es it kā atmodos un droši sāku viņus apvainot par viņu negodīgo rīcību. Bet tikko es apklusu, viņi viens uz otru paskatījās un tad uz mani. Atkāpjoties dažus soļus no manis, viņi savā starpā sāka sarunāties franciski. Es gandrīz neko nesapratu, tikai sapratu, ka saruna ir par manu likteni. Kad viņi gāja ārā no pagraba, Jozefīna, pievērsusies man, teica: „Jaunava, tava pašas personīgā mēle atnesa tev spriedumu!” Pēc dažām minūtēm es pagrabā paliku viena pati. Kādas trakas domas man skrēja pa galvu! Ko es biju izdarījusi? Ko viņi tagad ar mani izdarīs? Es ļoti labi zināju, ka sv. tēvs Kalenskis un padomdevēja Jozefīna ir ļoti ļauni, baisi cilvēki un turklāt viņiem klosterī pieder visa vara. Es sapratu, ka esmu pilnīgi bezspēcīga, nodota netaisnīgās rokās. Es nojautu, ka viņi ne tikai mani sodīs par manu rīcību, bet pacentīsies, lai es ārpusē neatklātu klostera nelikumības, kādas es tagad biju uzzinājusi. Es nonācu pie slēdziena, ka viņi mani nodos nāvei, un apņēmos to sagaidīt ar cieņu.

Iemesta pazemes cietumā

Pagāja nedēļa, un tad padomdevēja Jozefīna lika man viņai sekot. Zinot, ka es nedrīkstu iebilst, sekoju viņai pa lielām durvīm, kas veda uz pazemes tumsību. Zināju, ka man būs sliktāk nekā iepriekšējā cellē, kur es biju iepriekš. Gribēju bēgt, bet, tikko es ar cerībām paskatījos apkārt, ieraudzīju aiz sevis sv. tēva Kalenska atbēgto seju, kurš klusi bija ienācis pagrabā. Jā, arī tas jau bija paredzēts, lai es neaizbēgtu. Aiz Jozefīnas un manis sekoja tēvs Kolenskis.

Manā priekšā pavērās pazemes cietums, un māte Jozefīna lika man tur ieiet. „Tā, tā, Barbara, ej iekšā pazemes cietumā,” - piebilda tēvs Kolenskis ar velnišķīgu apmierinājumu acīs. Zinot, ka esmu bezspēcīga, es paklausīgi iegāju baisajā pazemes tumsā un no turienes tiem vaicāju: „Cik ilgi es būšu šajā cietumā?” – „Tik ilgi, līdz nomirsi!” – tēvs Kalenskis atbildēja tik baisā balsī, ka manī sastinga asinis.

Pēc šiem vārdiem viņi aizvēra durvis un aizslēdza tās ar lielu slēdzeni. Apskatīju savu pazemes cietumu un redzēju, ka tajā nekā nav, izņemot salmu klēpi, bet pats cietums bija 6 pēdas plats un 8 pēdas augsts. No sienas nokarājās ūdens caurule, no kuras nāca baiss smārds. Es meklēju logu, bet tā tur nebija. Nogūlos uz salmiem un sapratu, ka es vairs nekad neredzēšu dienas gaismu, jo tur bija viena vienīga tumsa.

Ilgi nezināju, ar ko lai sevi nodarbinu. Bieži gribēju dzert, bet ūdens nebija. Reiz, kad es biju dziļās skumjās un gandrīz jau sajukusi prātā, atnāca tēvs Kalenskis un atnesa man mazliet ūdeni un maizes, ko es tajā pašā mirklī apēdu, bet viņš skatījās uz mani kā uz mežonīgu zvēru. Kad es viņam pajautāju, cik ilgi es būšu šajā baisajā cietumā un cik ilgi es jau esmu tur bijusi, viņš atbildēja, ka jau ir pagājušas 48 stundas un ka es pēc kat-

rām 48 stundām saņemšu savu maizi un ūdeni. Tā tas turpināsies līdz mana mūža beigām. Kad to izdzirdu, es sapratu, ka esmu kļuvusi par medījumu, par nelaimīgu radījumu! Es ilgi pārdomās gulēju uz šiem smirdīgajiem salmiem. Bieži sev jautāju: kādēļ debesis mani ir atstājušas, kādēļ, neskatoties uz to, ka es nevienam neesmu izdarījusi ko ļaunu, es nesu tik smagu sodu?

Vēlāk, atkal atnāca tēvs Kalenskis un, skatoties uz mani, teica: „Tu man esi smags slogs, jo tu tomēr nemirsti un nesajūc prātā”. Es viņam lūdzu, lai viņš mani atbrīvo, un es nevienam neteikšu par to, kas ir bijis. Bet viņš tikai smējās. Es viņam teicu, ka sajukšu prātā, bet viņš teica: „Slikti, ka vēl neesi sajukusi!”

Pagāja ilgs laiks, un es vairs nezināju, kā lai pavadu laiku. Sāku skaitīt matus uz galvas. Bet drīz vien pamanīju, ka tas man neaizņēma nemaz tik ilgu laiku. Tādēļ es nolēmu nodarboties ar ko citu. No salmiem taisīju paklāju. Beidzot manas acis pierada pie tumsas un es varēju redzēt mazākās lietas. Es ķēru zirnekļus un mušas un ar tiem sarunājos. Atceros, kā es nopriecājos, kad pie manis atnāca pele. Es bieži to skūpstīju un sarunājos ar to. Viņa pie manis pierada un bija mans mierinājums un mani izklaidēja. Bet drīz vien pele nomira. Ak, neviens nevar saprast, kā es ilgojos pēc šīs peles. Bija tā, it kā tā būtu bijusi mans bērns.

Bet visļauņākais bija tas, ka man nebija ūdens, lai es nomazgātos, un uz mana ķermeņa parādījās tārpī. Es daudzkārt lūdzu, lai man iedod ūdeni, ar ko nomazgāties, bet neviens man to nedeva. Daudzas reizes es šajā bedrē tā kļiedzu un ar rokām situ durvis, ka asinis tecēja pa rokām. Mana kleita sapuva, un, lai gan es to šuvu ar saviem matiem, tā vairs neturējās uz manis. Bet nekas nepalīdzēja, un beigās es kaila paliku savā pazemes cietumā. Daudzas reizes es lūdzos savai padomdevējai Jozefī-

nei, lai viņa mani nosit. Bet viņa izbaudīja manas ciešanas un palika cietsirdīga.

Tad es sajuku prātā. Tagad pie manis atnāca tēvs Kalenskis un Jozefīna, kuriem bija paņemts līdzī liels bomis, ar kuru viņš mani stipri piekāva tā, ka es nokritu uz zemes, un tad viņi mani atstāja. Cik ilgi es biju bez samaņas, nezinu. Atceros tikai to, ka es biju ļoti izsalkusi un jutu briesmīgu aukstumu un mani bieži sita ar kaut kādu virvi. Reiz pēc tam kad es biju sajukusi prātā, kad es pamodos, mans saprāts atgriezās neparasti ātri. Man bieži gribējās, lai kaut sapnī atnāk mana jaunība, manas māsas, mana māte, zaļie koki. Cik tas būtu bijis brīnišķīgi, kaut vai sapnī! Bet man nekas tāds sapņos nerādījās līdz brīdim, kad mans prāts noskaidrojās. Tad man sāka rādīties manas jaunības sapņi. Kad gulēju, tas viss man likās kā realitāte. Neviena nevar iedomāties kāds man bija prieks par šiem sapņiem! Man bieži negribējās pamosties, man gribējās, lai mani sapņi nekad nebeigtos. Kad es pamodos, es atkal atcerējos savus sapņus. Kādā briesmīgā netīrībā es gulēju, bet es pazemīgi panesu savas ciešanas. Ja būtu kritusi izmisumā, es jau sen būtu no savām ciešanām nomirusi! Es visu pacietībā panesu un vienmēr lūdzu ne tikai par sevi, bet arī par tiem, kas mani nodeva šīm mokām. Manā tumšajā vietā kā gaiša zvaigzne bija pants no Evaņģēlija, kuru es zināju no galvas: „Neviens mats nenokritīs no jūsu galvas bez jūsu Debesu Tēva ziņas”. Šie brīnišķīgie vārdi palīdzēja man nodzēst visas skumjās domas, kas vien bija manā sirdī. Es vienmēr palāvos uz Dievu, ka Viņš Savā laikā pastieps Savu stipro roku un atbrīvos mani no šī baisā tumšā cietuma. Šī cerība man bija vienmēr. Un šie Kristus vārdi, kā saule palielināja manu cerību uz atbrīvošanu, tā ka beidzot man parādījās sagaidāmās atbrīvošanas spožie stari. Pateicība Dievam par Viņa žēlastību pret mani, nožēlojamo radījumu.

Kā es tiku brīva

Dažas nedēļas pēc tam mani apciemoja viena mūķene un man teica: „Esmu tava māsa, tici man. Jau dažas nakts kā es nevaru gulēt, jo tu man vienmēr esi acu priekšā un man ir atklāts, ka tu neesi vājpātīga, kā mums to saka, bet ka tu esi nokļuvusi jaunās padomdevējas Jozefīnas un tēva Kalenska rokās. Zini, Barbara, ka ne tikai tu esi mocījusies šajā pazemes cietumā!” Es mātai pastāstīju, kā tēvs Kalenskis pret mani izturējās. Māsa Marija man teica: *„Tas, ko viņi izdarīja ar tevi, ir briesmīgi, bet tu, mana nabaga māsa, dzīvo cerībā, jo es no šī brīža ar visu spēku centīšos, lai tevi atbrīvotu no šejienes, kaut vai man tādēļ būtu jāmirst.”*

„Tas nenotiks, bet, mana laipnā māsa Marija, es būšu pacietīga. Cik tu pret mani esi laba!” Kad viņa jau gribēja iet prom, mana sirds satraucās, jo es labu vārdu nebiju dzirdējusi 21 gadu. Viņas skatiens mani tik ļoti iepriecināja, ka es gribēju viņai pieskarties kaut ar lūpām. Viņa man neatbildēja ne vārda, pār viņas vaigiem lija asaras. Viņa pakāpās atpakaļ un noskūpstīja mani uz pieres.

Pēc kāda laika viņa vairs nerādījās un es paliku viena. Daudzas reizes es ar pirkstiem glaudīju viņas skūpstu no manas pieres un atkal to skūpstīju. Atcerējos, kā visas māsas mani skūpstīja, kad es kļuvu par mūķeni. Kā es raudāju, to atceroties! Un tad es redzēju tuvojošos zvaigzni, kas mani atbrīvo. Es negulēju daudzas nakts, domājot par to, kā es atbrīvošos. Nolēmu visas savas cerības likt uz Dievu, ticot, ka Viņš man palīdzēs.

Pēc 10 dienām pie manis atkal atnāca māsa Marija, lai gan es jau domāju, ka viņas nodoms ir atklāts un ka viņa ir ielikta tādā pašā cietumā kā manējais. Reiz es jau pat iedomājos, ka

viņa ir uz vienu roku ar maniem mocītājiem un mani ir tikai piemānījusi, bet šīs domas ātri mani atstāja, jo man bija ticība, ka Marija kā īsta mīlošā māsa nevar ar nešķīstajiem būt uz vienu roku. 10- jā naktī pēc pusnakts ieskapšķējās slēdzene, un es jau nobijos, nodomājot, ka atkal nāk tēvs Kalenskis mani sist, bet tāpat es arī iedomājos, ka nāk Marija. Jā, tā bija Marija, un es no lielā prieka nespēju savaldīties, kad izdzirdu kluso, mīlošo Marijas balsi:

„Barbara, vai tu jau pamodies?” – „Jā, pamodos! O, mana mīlotā māsa Marija, cik mīli ir dzirdēt tavu balsi!”

Viņa man atnesa labu ēdienu un teica: „Nav nekādas iespējas tevi atbrīvot kā tikai, ja raksta vēstuli pilsētas tiesai.” – „Bet kādēļ nevar uzrakstīt bīskapam?” – es pajautāju. „Ak, mana nabaga Barbara, tu taču zini, ka tas nav iespējams, turklāt bīskaps nenāktu uz tevi skatīties pats, bet liktu to darīt padomdevējai Jozefīnei, bet viņa pateiktu, ka tu esi sajukusi prātā.” Tad es teicu: „Dari kā labāk, bet es lūgšu Dievu par Viņa žēlastību pret mani”. Es bieži lūdzu, lai Dievs dod manai mātai veiksmi, lai viņa netiktu turēta aizdomās par mēģinājumu mani atbrīvot un arī, lai viņa nesāņemtu sodu.

Reiz, kad es lūdzu, pie manis atnāca sv. tēvs Kalenskis, bet es nepārtraucu savu lūgšanu. Viņš pārtrauca manas lūgšanas un uzkliedza: „Ha, piecelies tu, nelaimīgais zvērs! Par ko tu lūdzies? Lai atbrīvotos? Es tevi atbrīvošu!” Pēc tam viņš man iesita ar savu nūju tā, ka es nokritu zemē, un turpināja mani sist. Es viņu lūdzu, lai mani nesit, un apsolišu būt paklausīga itin visā.

Tad atnāca Jozefīne un teica: „Kā es gribētu, lai šī nelaimīgā būtu jau mirusi!” – „Jā,” - teica Kalenskis, - „bet ja viņa neno-mirs, tad es viņu pats piebeigšu! Viņa ir sīksta kā mežonīgs kaķis! Bet es viņai iedošu padzerties indi, tas viņai palīdzēs nomirt!” Tad padomdevēja man pajautāja: „Vai kāda no mūķenēm

nav bijusi tevi apciemot?” Kad es izdzirdu šos vārdus, acumirkļī caur manām smadzenēm izskrēja daudzas domas. Es iedomājos, ka viņi ir uzzinājuši par māsu Mariju, bet sakopāju savus spēkus un teicu: „Kādēļ jūs pie manis neatsūtāt kaut vienu mūķeni?” – „Ne par to es tev jautāju,” – viņa teica, – „bet es gribu zināt, vai pie tevis neviens nav bijis!” Es atbildēju: „Tu labi zini, ka nē!” Tad Kalenskis teica: ”Tik bargi tu atbildi!” Viņš man vairākas reizes iesita ar nūju, un es nevarēju noturēties nekliegusi. Viņš paskatījās uz manu šausmīgo ēdienu, kas sastāvēja no nenotīrīta kartupeļa, un Jozefīnei teica: „Nu, svēto māt, es nedomāju, ka šai savvaļas cūkai vajadzētu dot vairāk ēdiena. Ar to viņai ir gana, kā jau jūs pati labi zināt.”

Kādu laiku pēc šī notikuma pie manis atnāca māsa Marija un man pateica, ka viņa pilsētas tiesnesim ir aizsūtījusi vēstuli, kas satur sekojošas rindas: „Dieva žēlastības vārdā es Jūs, tiesnesi, lūdzu atnākt uz karmelītu klosteri, jo mūķene Barbara debess un zemes vārdā lūdz atbrīvot viņu no drausmīgā soda, kuru viņa cieš jau 21 gadu. Kad atnāksiet uz šejieni, lūdzu neklausieties padomdevējā, bet uzreiz dodieties uz klostera pagrabu”.

Kad tiesnesis izlasīja šo vēstuli, viņš uz klosteri aizsūtīja žandarmu. Kad viņu satika priekšniece, tā ļoti nobijās un nevarēja atrast atslēgas, lai atvērtu manas durvis. Žandarms zināja, kas par lietu, un pats paprasīja atslēgas, lai atvērtu durvis. Tad priekšniece teica: „Imperatora vārdā es tev pavēlu durvis neatvērt!” Tad žandarms atbildēja: „Imperatora vārdā es tev pavēlu: atver man durvis un aizved mani uz pagrabu, kur atrodas Barbara Ubrika!”

Viņam iedeva atslēgas, un viņš atvēra durvis un iegāja pagrabā, cietumā, kur atradās Barbara. Kad viņš atvēra cietumu, neko nevarēja saredzēt, jo tur bija tumšs. Pagāja dažas sekundes un viņš varēja paskatīties uz dzīvnieku, kas kādreiz bija

bijusi daiļa jaunava, bet tagad pārvērtusies par mežonīgu dzīvnieku, kas stenēja cietuma stūrī. Tad žandarms iekliedzās: „Debesu Tēvs! Tas ir pats briesmīgākais radījums, kādu es līdz šim esmu redzējis, lai gan es savā dzīvē esmu daudz ko pieredzējis! Atvediet šurp bīskapu un tiesnesi”. Pasauca tiesnesi un bīskapu. Kad viņi ienāca pagrabā, tie nevarēja paelpot no briesmīgā smārda, kas nāca no pagraba. Bet Barbara, nobijusies no apmeklētājiem, atslābinājās un sāka kliegt kā agrāk: „Nesīt mani, tēvs Kalenski, nesīt mani, es tevi klausīšu! Es teikšu, ka pie visa vainīga esmu tikai es”.

Nabaga radījums! Kādreiz tik jaukā jaunava, bet tagad pa pusei radījums, viņas kailais ķermenis bija no galvas līdz kājām apaudzis ar garām spalvām un bija klāts ar tārpiem un puvumu, viņas vaigi gandrīz saskārās viens ar otru, acis bija iekritušas un tās gandrīz nevarēja manīt. Viņa nokrita ceļos bīskapa priekšā, bet viņš raudāja un ar viņu, maigi aprunājoties, gribēja palīdzēt tai piecelties. Bet viņa tik ilgi nebija dzirdējusi labus vārdus, ka no bīskapa ļoti nobijās un ieskrēja cietuma stūrī. Tad bīskaps vērsās pie priekšnieces Jozefīnas un teica: „Ak tu, nešķīstā sieviete! Vai tāda ir tava māsas mīlestība?! Vai tas ir tavs svētais dzīves ceļš, ar kuru tu taisījies nokļūt debesīs?! Tu neesi sievieta, tu neesi māsa, tu esi čūska! Un jūs, visas mūķenes, vai tā jūs izrādījāt mīlestību savai māsai? Kad dažas mūķenes tūlīt sāka grēku nožēlu, bīskaps iekliedzās: „Klusējiet, jūs visas, klusējiet! Jo jūs visas esat nešķīstas sievietes!”

Kad šīs lietas notika klostera pagrabā, tēvs Kalenskis, neko nezinot, gāja uz pagrabu, jo viņam pat sapņos nebija rādījies, ka tur var atrasties tiesnesis vai bīskaps. Tad bīskaps pavēlēja priekšniecei un Kalenskim pienākt pie viņa un tiem teica: „Es ne tikai atņemu jums jūsu garīgo varu, bet atdodu jūs civilajai tiesai. Bet jūsu klosteri es nodedzināšu ar uguni”. Ja tauta būtu zinājusi to, kas šeit ir noticis, tad noteikti klosteris jau būtu nodedzināts bez tiesas.” Bet Barbaru aizveda pie viņas mātes,

kura noģība, ieraugot kādreiz tik skaisto meitu, kas bija pārvērtusies par spalvainu zvēru. Barbara, vēlreiz skatot zemes skaistumu, nodzīvoja vēl dažus jaukus gadus zem Dieva gaišajām debesīm un tad aizgāja uz Debesu mājām.

Grēksūdze

Tora (5 Mozus grāmatu ebreju oriģināls), kas tika dota Dieva tautai Izraēlam, runā gandrīz par visiem cilvēkam vajadzīgajiem un derīgajiem rituāliem, kas palīdzēs cilvēkiem tapt svētākiem, bet nekur netiek minēts par tādu grēksūdzi, kur vīrieši un sievietes ietu pie priesterā vai tētiņa un viņa priekšā izsūdzētu savus grēkus. Izraēla tauta savus grēkus izsūdzēja nevis kādam priesterim, bet savam Dievam, kā Dāvids saka: „*Tad es atzinos Tev savos grēkos un neapslēpu savas vainas. Es sacīju: "Es izsūdzēšu Tam Kungam savus pārkāpumus!" Un Tu piedevi man manu grēka vainu*” (Ps. 32:5). Tā Izraēla tauta savus grēkus nožēloja vienīgi sava Dieva priekšā, un viņu Dievs tiem piedeva grēkus pie viena nosacījuma - ja tauta no visas sirds tos nožēloja. Tad Dievs reāli svētīja Savu tautu.

Izraēla vidū dzīvoja arī pagāni. Viņi nepazina patieso Debesu Dievu, bet, lai izliktos par dievticīgiem, viņi liekuļoja. Viņiem tāpat bija arī savi reliģiozie rituāli. Šo pagānisko reliģiozo rituālu iesākums bija nācis no Bābeles, kur tos iedibināja pašas Bābeles ķēniņi (Dan. 3. nod.). Tādu reliģiozo rituālu mērķis bija tautai iemācīt būt padevīgiem ķēniņu valstībai.

Bet tad pieauga Bābeles iedzīvotāju skaits un palika grūti saprast tautas garastāvokli. Tādēļ Bābeles priesteri ķēniņam deva padomu izdot likumu, lai tauta kaut vienu reizi gadā nāktu

pie priesteriem un izsūdzētu tiem savus grēkus. Šajā grēksūdzē priesteris varēja uzdot jebkādus jautājumus, kas vien tam interesēja, un tauta šim likumam nevarēja pretoties. Rezultātā ķēniņš uzzināja tautas garastāvokli un uzzināja, vai cilvēki pakļaujas viņa likumiem vai nē. Un ja priesteris uzzināja, ka pie viņa atnākušais cilvēks visā ir paklausīgs un viņš nav apgrēkojies pret ķēniņu, tad tas paziņoja viņa nevainību un deva grēku piedošanu. Bet ja kādam radās kādas nešķīstas domas, tad tāds cilvēks tika turēts zem civilo cilvēku apsardzes. Tāds likums un grēksūdze bija ļoti vajadzīgi cilvēku kontrolēšanai: ja kāds negāja uz baznīcu, tad tas netika uzskatīts par lielu grēku, bet, ja kāds kaut reizi gadā negāja uz baznīcu pie priestera izsūdzēt savus grēkus, tāds tika uzskatīts par lielu grēcinieku.

Šī viltīgā babiloniešu reliģijas sistēma tā iesakņojās, ka tauta nevarēja kļūt brīva un izglītota. Ja kāds pateica pret ķēniņu vai valdošo reliģiju kaut kādu sliktāku vārdu, tad tādu uzskatīja par nepaklausīgu Dievam, nevis ķēniņam. Tādēļ tauta ļoti baidījās no sava ķēniņa un pakļāvās visiem savu ķēniņu ļaunajiem darbiem.

Šī Bābeles reliģiozā sistēma iepatikās arī jūdu rabīniem, kuri bija atstājuši sava Dieva patiesos likumus un ar patiku pārvaldīja tautu. Beigu beigās rabīni tā arī izdarīja. Viņi paverdzināja sev visu tautu, un līdz Jāņa Kristītāja un Kristus laikam valdīja pār izraēliešiem.

Kad Jānis Kristītājs iesāka kristīt tautu, viņš tautai mācīja dzīves patiesību mīlēt savu tuvāko kā sevi pašu. Tādēļ cilvēki nāca pie Jāņa un, izsūdzot savus grēkus, kristījās pie viņa (*Mat.3:6*).

Kā tauta Jānim izsūdzēja savus grēkus? Vai viņi savus grēkus izsūdzēja viņam kā tagad tauta tos izsūdz savam priesterim? O, nē! Jānim nebija vajadzīgs, lai cilvēks viņam ausī čukstētu savus grēkus. Jānis zināja, kas atrodas viņa priekšā,

daudz ātrāk nekā cilvēks pateica viņam par saviem grēkiem, kā tas ir redzams no Svētajiem Rakstiem: „*Bet, redzēdams daudz farizeju un saduķeju nākam kristīties, viņš tiem sacīja: "Jūs odžu dzimums, kas jums mācīja bēgt no nākamās dusmības? Tad nesiet pienācīgus atgriešanās augļus!"*” (Mat. 3:7-8).

Bet mūsdienu mācītāji tikai tad uzzina par cilvēku grēkiem, kad viņš pats par tiem pastāsta. Ar to viņi parāda, ka tā viņi tikai iznieko laiku līdzīgi babiloniešu magiem, kā ir aprakstīts Dan. 2. nod. Kā cilvēki izsūdzēja grēkus Jānim, kad ar to tikās, vislabāk mums parāda grēksūdzes piemērs, kā to darīja Caķejs, kad tas satikās ar Kristu. Mēs redzam, ka Caķejs nečukstēja savus grēkus Kristum ausī, bet izsūdzēja tos redzami.

„*Un tas (Caķejs) steigšus nokāpa zemē un Viņu uzņēma pie sevis ar prieku... Bet Caķejs piegāja pie Jēzus un sacīja: "Kungs, pusi no savas mantas es gribu dot nabagiem, un, ko es citiem esmu izspiedis, es četrkārtīgi gribu atdot!"*” (Lk. 19:1-11).

Lūk, tā Kristus laikā tika izsūdzēti grēki. Tie sevi atzina par vainīgiem, un, ja tie bija aplaupījuši kādus nabagus, tad visu laupījumu tie atgriezta nabagiem atpakaļ. Tad Dievs to viņiem pielīdzināja par taisnību. Bet kur šodien ir tādi priesteri, kuri pieņemtu tautas grēksūdzes tā kā Jānis? Kur ir tie bagātie, kuri atgrieztu sazagto nabagiem? Vai tad bagātie ir beiguši aplaupīt nabagus? Tā nekur nav. Tādēļ visi bagātie tautas aplaupītāji drīz sāks raudāt. *Vai tiem*, ja tie nepārstās darīt savu ļaunumu un savu zagšanu neatklās Dieva priekšā, ja tie nepārstās darīt ļaunu neaizsargātajiem zemes iedzīvotājiem (Jes. 24 nod.).

Kad Kristus Savā pirmajā atnākšanā redzēja, ka tauta saskaņā ar nepareizo likumu sodiem, kurus tai bija noteikuši ievērot to priesteri un ķēniņi, baidās runāt Patiesību, Viņš tiem stingri sāka runāt par Patiesību: „*Vai jums, rakstu mācītāji un farizeji, jūs liekuļi! Jo jūs dodat desmito tiesu no mētrām,*

dillēm un ķimenēm un atstājat bez ievērības svarīgāko bauslībā: TIESU, ŽĒLASTĪBU UN TICĪBU. Šo jums bija darīt un to neatstāt” (Mat. 23:23).

Bet par ķēniņu, kad tas centās nebaidīties no Tā Kunga, Viņš teica tā: „*Ejiet, sakait šai lapsai: redzi, Es izdzenu ļaunos garus un dziedinu slimos šodien un rīt, bet parīt Es būšu galā” (Lk.13:31-32).*

Ar šiem vārdiem Kristus parādīja, ka Hērods ar viltību pakļauj sev tautas. Bet Kristus nepakļāvās tādām ķēniņu un priesteru intrigām. Kristus pakļāvās tikai Sava Tēva likumiem, kas apgaismo, nevis paverdzina tautu. Tādēļ Kristus Savai tautai piedāvāja jaunu likumu, lai tie grēkus izsūdz nevis savu mācītāju vai priesteru priekšā, bet, ja kāds ir sagrēkojies pret savu brāli, tad viņam Dieva dēļ, kuram viņš ir izsūdzējis savus grēkus, ir jāizlūdzas piedošana arī no sava brāļa. Par grēksūdzi Jēzus saka tā: „*Bet, ja tavs brālis grēko, tad noeļ un pamāci viņu zem četrām acīm; kad viņš tev klausā, tad tu savu brāli esi mantojis. Un, ja viņš neklausā, tad pieaicini vēl vienu vai divus, lai no divu vai triju liecinieku mutes katrs vārds tiek apstiprināts. Bet, ja viņš tiem neklausā, tad saki to draudzei; bet, ja viņš neklausā arī draudzei, tad turi viņu par pagānu un muitnieku. Patiesi Es jums saku: ko vien jūs virs zemes siesit, tas būs siets arī debesīs; un, ko vien jūs virs zemes atraisīsiet, tas būs atraisīts arī debesīs” (Mat. 18:15-18).*

Lūk, kādu bausli Kristus atstāja savējiem. Tiem vajadzēja izsūdzēt grēkus vienam otra priekšā. Un kad tie viens otram piedeva, tad arī Dievs tiem piedeva. Pirmie kristieši tā arī darīja, tie izsūdzēja grēkus viens otra priekšā, kā to raksta Jēkabs savā vēstulē, sakot: „*Izsūdziet cits citam savus grēkus un aizlūdziet cits par citu, ka topat dziedināti. Daudz spēj taisna cilvēka lūgšana, darbodamās savā spēkā” (5:16).*

Tā gandrīz 1100 gadus pēc Kristus dzimšanas garīdznieki tā arī nevarēja nostiprināt grēksūdzi, jo tauta zināja, kādu varu tas dotu viņu priesteriem. Bet kad bīskapi un ķēniņi noslēdza vienošanos, kā pārņemt pilnīgu varu pār tautu, viņi uzzināja, ka to priekšteči Bābelē jau paspēja tautu pakļaut caur grēksūdzēm, kad cilvēkiem vajadzēja nākt un to priekšā atklāt savas domas. Tā tie Laterāna koncilā 1215. g. pēc Kristus izdeva likumu, lai tauta kaut reizi gadā ierastos pie saviem priesteriem izsūdzēt grēkus. No tā laika kad cilvēki sāka savus grēkus sūdzēt saviem priesteriem, tie nonāca pilnīgā priesteru un civilās varas atkarībā. Šo laiku nosauca par „tumšajiem gadsimtiem.” Romas pāvests piesavinājās indulgences – varu piedot grēkus – kā tagadējos, tā arī tos, kurus cilvēks izdarīs vēlāk. Tauta par izdarīto un vēl neizdarīto grēku piedošanu maksāja lielas naudas summas. Tā tas turpinās arī šodien, lai arī slēptākā formā. Priesteri par naudu atlaiž tautas grēkus un tā to apmāna. Bet Tas Kungs par tiem mācītājiem, kuri labprāt barojas no tautas grēkiem, saka: „*Tāpēc tu, priesteri, kritīsi gaišā laikā, un līdzās tev kritīs pravietis naktī; tā Es iznīcināšu tavu māti, visu tautu. Un Mana tauta iznīkst kopā ar viņiem aiz atziņas trūkuma, un tā negrib neko mācīties. Ja tu, priesteri, esi atmetis Dieva vārdu, tad Es atmetīšu arī tevi, ka tu vairs nekalposi kā Mans priesteris. Tu aizmirsīsi sava Dieva baušļus, tāpēc Es aizmirsīšu tavus bērnus. Jo vairāk viņu top, jo vairāk viņi grēko pret Mani, tāpēc Es pārvērtīšu viņu godu kaunā. Viņi aprij Manas tautas upurus par viņas grēkiem un kāri ilgojas pēc jauniem viņas noziegumiem. Tāpēc tautai klāsies tāpat kā priesteriem; Es likšu viņiem smagi sajūst viņu rīcību un atmaksāšu viņiem, kā viņi ar saviem darbiem to ir pelnījuši. Viņi ēdīs, bet nebūs paēduši, viņi nodosies miesas kārībām, bet nevairoties, jo viņi atteikušies no Tā Kunga un necienī Viņu. Netiklība, vīns un vīnogu sula paņem prātu*” (Hozejas 4:5-11).

Jā, starp citu, priesteriem ļoti patīk pieņemt grēku nožēlu tieši no jaunām sievietēm. Viņi saņem baudu no tā, ko uzzina - kā savā dzīvē ir uzvedusies tā vai cita sieviete. Ja vīri zinātu, ko viņu sievām jautā priesteri, tad tie nekad neļautu viņām doties pie tiem uz grēku izsūdzēšanu. Tāpat svētajiem tēviem ļoti patīk pieņemt grēksūdzes no jaunavām: viņi tām uzdod tādas jautājumus, kādi jaunai nevainīgai meitenei nenāk pat prātā. Ne viena vien jaunava ir noģībusi pie priestera kājām, īpaši, ja šis priesteris ir jauns un skaists.

Padomājat, kā tas izskatā no malas, ka jauns priesteris kopā ar jaunavu ieslēdzas istabā un uzdod viņai tādas jautājumus, pie kuriem jaunā meitene pazaudē kontroli. Gadās, ka jaunās meitenes pēc grēksūdzes saslimst, jo viņām pat prātā neienāk tas ļaunums, par kādu tām jautā viņu mācītāji.

Reiz katoļu priesteris pieņēma grēksūdzi no ļoti kārtīgas jaunavas un viņai jautāja par tādām lietām, ka viņa pazaudēja kontroli pār sevi un saļima. No tā laika viņa tā bijās no šiem baisajiem jautājumiem, kurus tai uzdeva priesteris, ka novājēja un tā izžuva, ka nebija iespējams uz viņu paskatīties. Kad priesteris uzzināja, ka meitene ir saslimusi un ka viņš ir vainīgs pie meitenes slimības, viņš aizgāja uz šīs jaunavas māju. Kad viņš uz to paskatījās, meitene iesāka rūgti raudāt un teica: „Kungs, kādēļ mana baznīca ir noteikusi tik muļķīgus noteikumus, ka man, meitenei, ir jājautā par tādām lietām, kurās viņas ir ne tikai nevainīgas, bet viņām pat ne prātā nenāk šāds ļaunums!”

Mācītājs rūgti raudāja, bet tas neko nepalīdzēja. Jaunava turpināja slimot, un, kad viņa jau bija tuvu nāvei, māte devās pie priestera. Lai viņš atnāk un palūdz par nabaga meiteni. Bet meitene negribēja ne dzirdēt, ka tiks ataicināts tas pats priesteris, kurš toreiz pieņēma no viņas grēku nožēlu. Viņš atnāca un iegāja istabā, kurā gulēja meitene, būdama pavisam tuvu nāvei. Tad viņš raudot sāka lūgties, bet viņa, sakopojusi spēkus, pries-

terim pajautāja: „Vai tā ir taisnība: kad Ādams un Ieva sagrēkoja, pats Dievs tiem no ādas uzšuva apģērbu un tos apģērba, lai viņi neredzētu viens otra kailumu?” „Jā,” - atbildēja priesteris, - „tā Svētajos Rakstos ir teikts!” „Bet kā tad priesteris šķīstām meitenēm pie bikts var atņemt šo svēto dievišķo peticību un kaunu, kuru viņām ir devis pats Dievs, lai tām būtu kauns un pašapziņa un lai viņas pašas sev nebūtu par apkaunojuma un grēka iemeslu?”

Kad priesteris izdzirda šos vārdus, pār viņa ķermeni pārskrēja aukstums, jo šī jaunava tik pareizi salīdzināja Dieva vārdus un saprata, ka apģērbs pats par sevi jau nozīmē kaunu un sievietei nav jāatklāj savu kaunu vēl sveša vīrieša priekšā un ar to jārunā par savām personīgajām problēmām. Tad priesteris šai jaunavai teica: „Ak, jaunava, cik liela ir tava gara šķīstība! Es nekad nebiju dzirdējis tik skaistu Dieva Vārda skaidrojumu par apģērbu, kuru Dievs deva Ādamam un Ievai”.

Pēc neliela klusuma brīža jaunava ierunājās vēlreiz un palūdz, lai pasauc māti. Kad atnāca māte, jaunava teica priesterim: „Divas reizes es pie priesteru grēksūdzē tiku pazemota. Viņi man pie bikts atņēma to dievišķo pašcieņas un peticības apģērbu, kuru Dievs piešķir katrai jaunavai. Divas reizes grēksūdzes laikā es nokritu šī priesteru priekšā. Mans mīlošais debesu Tēvs man no jauna iedeva apģērbu no ādām peticībai, pašcieņai un svētumam, kuru man priesteris pie bikts centās atņemt. Dievs nekad vairs ne jums, ne kādam citam neatļaus man atņemt šo svēto apģērbu, ko darinājuši Viņa pirksti!”

Ar šiem vārdiem viņa paskatījās uz debesīm un nomira. Beidzot viņas māte uzzināja, kas bija par iemeslu viņas meitas baisajai slimībai. Māte sāka rūgti raudāt, jo viņa atcerējās, ka otrreiz pati bija piespiedusi doties meitu pie priesteru uz grēku nožēlu.

Pēc šī notikuma priesteris atteicās būt par katoļu baznīcas vadītāju. Viņš saprata, kādos maldos atrodas katoliskā baznīca, kas neseko Evaņģēlijam, bet Ekumēniskā koncila, pagānu imperatora Konstantīna un viņa pagānisko bīskapu nolikumiem.

Rakstu mācītāji, farizeji un saduķeji

Daudzi mūsdienu garīgie vadītāji nemīl runāt par rakstu mācītājiem, farizejiem un saduķejiem, jo jūt savu līdzību ar tiem. Bet, kad tiem nākas par to runāt, šie priesteri mēģina pārlicināt tautu, ka rakstu mācītāji, farizeji un saduķeji nebija priesteri, bet parastie ļaudis. Tādēļ, lai saprastu, kā tas bija patiesībā, mums ar vēl lielāku uzmanību tas ir jāizpēta.

Tātad lai mūsu lasītāji šo jautājumu saprastu labāk, mēs, pamatojoties uz Dieva Vārdu par šiem cilvēkiem, sniegsim savu cilvēcisko skaidrojumu. Lūk ko saka Jēzus: „*Sargaities no rakstu mācītājiem, kam tīk garos svārkos staigāt un tirgus laukumos tapt sveicinātiem un sinagogās sēdēt pirmajās vietās un goda vietās viesībās, kas aprij atraitņu namus un liekulībā tur garas lūgšanas. Šie dabūs jo grūtu sodu*” (Marka 12: 38-40).

Te Kristus skaidro, ka burta kalpi ir tie, kuriem patīk staigāt garos apģērbos, tas ir rizās. Te izriet, ka viņi nav parasti cilvēki, jo parasts cilvēks pirms lūgšanas nekad nevilktu rizu.

Vēl Kristus par rakstu mācītājiem izsakās šādi: „*Uz Mozus krēsla ir nosēdušies rakstu mācītāji un farizeji. Jo tie sasien smagas nastas un liek tās cilvēkiem uz pleciem, bet paši negrib ne ar pirkstu tās kustināt. Jo tie gan māca, bet paši to nedara*” (Mat. 23:2,3,5).

Vēl citā vietā: „*Uz Mozus krēsla ir nosēdušies burta kalpi un farizeji.*”

Mozus bija likuma izdevējs Izraēla tautā. Kristus saka, ka tāpat kā Mozus izdeva likumus tautai, arī rakstu mācītāji un burta kalpi savās baznīcās izdod savus likumus. No šejienes ir redzams, ka rakstu mācītāji un burta kalpi nevarēja būt parasti cilvēki. Jo nekad nav bijis kas tāds, ka priesteri atļautu vienkāršiem ļaudīm izdot baznīcas likumus.

Burta kalpi tajos laikos bija ļoti augstprātīgi. Viņi, nostiprinot baznīcu likumus, pārstāvēja garīgo varu. Te arī radās viņu nosaukums „burta kalpi vai rakstu mācītāji”. Viņi bija kaut kas līdzīgs tagadējai sinodei pareizticīgajās baznīcās. Sinodes locekļi pareizticīgajās baznīcās izdod likumus. Tieši tāpat rabīni ebreju sinagogās izdeva likumus. Tagad tos dēvē par bīskapiem vai kardināliem, bet tad tos sauca par rakstu mācītājiem.

Tāpat arī *farizeji* bija no garīdznieku dzimtas. Tie atšķīrās ar cītīgu rituālu ievērošanu. Tādēļ tos godāja vairāk kā parastos priesterus, un priesteri pilnībā palāvās uz farizejiem. Tāpēc kad tie gribēja pieķert Kristu pie Viņa mācības, tie atveda farizejus (*Marka 12:13*).

Lasītājs no Kristus vārdiem sapratīs, ka farizeji nebija parasti cilvēki, jo arī paši priesteri atzīst, ka Kristus viņus tieši nosauca par farizejiem. Par to Evaņģēlijs saka sekojošo: „*Un, kad augstie priesteri un farizeji dzirdēja Viņa līdzības, tie saprata, ka Tas runāja par viņiem. Tie meklēja Viņu tvert, bet bijās no ļaudīm, jo tie turēja Viņu par pravieti*” (*Mat. 21:45,46*).

Saduķeji bija mācītāja Sadoka sekotāji. Saduķeju organizācijā tika pieņemti tikai bagāti cilvēki un priesteri. Viņi neticēja aizkapa dzīvei un augšāmcelšanai pēc nāves (*Mat. 22:23*). Visi saduķeji uzturēja baznīcas rituālus un priesterus, kā mums to saka Svētie Raksti Apustuļu darbos 5:17-18: „*Bet augstais*

priesteris un saduķeju sekta piederīgie, kas ap viņu bija, dusmās iedegušies, apcietināja apustuļus un iemeta tos pilsētas cietumā”.

Visi šie augšminētie piemēri mums skaidri parāda, ka rakstu mācītāji, farizeji un saduķeji, kas centīgi aizstāvēja baznīcas likumus, bija no priesteru dzimtas. Viņi negribēja, lai Kristus cilvēkus atbrīvotu no baznīcas tradīciju apsega (*Marka 7.nod.*), viņi negribēja, lai tauta uzzinātu Evaņģēlija patiesību, un vēlējās valdīt pār nabagiem. Tā arī tagad visi tie, kuri atrodas priesteru kārtā un nevēlas, lai tauta nodotos Kristus Evaņģēlijam garā un patiesībā, pilnām tiesībām ir nosaucami par farizejiem un saduķejiem.

Bībele - Dieva liecības nesēja

„Starptautiskie Bībeles pētnieki” vai roselīti

Starptautisko Bībeles pētnieku organizāciju ASV organizēja Tazazelems Rossels (ap 1870. gadu). Šis sludinātājs tautai paziņoja, ka no visiem dzīvojošajiem uz zemes nevienam nav pareizas Dieva Vārda izpratnes (*1. sējums, 24. lpp., 4. sēj. 613. lpp.*).

Vai tā būtu patiesība, ka Rossels pareizi saprata Svētos Rakstus? Ja salīdzināsim Rossela mācību ar Kristus Evaņģēlija mācību, mēs to varam viegli saprast. Pirmkārt, ko Svētie Raksti saka par Kristu un ko par Viņu saka Rossels?

Sv. Rakstos mēs lasām, ka Kristus pirms dzimšanas no Marijas bija Vārds pie Dieva vai Dieva Logos – Dieva Vārda radošais spēks. Kā saka Jānis: „*Iesākumā bija Vārds, un Vārds bija pie Dieva, un Vārds bija Dievs. Tas bija iesākumā pie Dieva. Caur Viņu viss ir radies, un bez Viņa nekas nav radies, kas ir*” (*Jņ.1:1-3*). Ap. Pāvils saka: „*Jo ticība ir stipra paļaušanās uz to, kas cerams, pārliecība par neredzamām lietām*” (*Ebr.*

11:1). Jānis paskaidro, ka, kad Kristus piedzima no Marijas, Vārds, ko Dievs izteica Svētajā Garā un caur ko visu radīja, iemiesojās Marijas miesās, un šis Vārds tapa miesa. Tā tas kļuva par Personu – Kristu. „*Un Vārds tapa miesa un mājāja mūsu vidū, un mēs skatījām Viņa godību, tādu godību kā Tēva vienpiedzimušā Dēla, pilnu žēlastības un patiesības*” (Jņ. 1:14).

Kļūst pilnīgi skaidrs, ka Kristus pirms Viņa ieņemšanas Marijas miesās bija „Vārds pie Dieva” - kā Dieva sēkla, caur kuru Viņš no pasaules iesākuma radīja visu dzīvo.

Rossels apgalvo, ka, pirms Kristus piedzima no Marijas, Viņš esot bijis erceņģelis Mihaels, bet, kad šis eņģelis piedzima no viņas, tad Viņš pārstāja eksistēt. (5. sējums 84. lpp.)

Lūk, kāda bija Rossela izpratne par Jēzus piedzimšanu. Rossels netic tam, ko saka Jānis: „*Vārds kļuva par miesu*”. Viņš stingri ticēja tam, ka „erceņģelis Mihaels kļuva par cilvēku un piedzima no jaunavas Marijas”.

Par Kristus augšāmcelšanos Rossels saka tā: „*Bija vajadzīgs ne tikai tas, ka Kristus nomira, bet vajadzēja arī to, ka Jēzus Kristus vairs nekad nedzīvotu*”. (5. sējums, 454. lpp.) „*Cilvēks Jēzus ir miris, uz mūžiem miris. Jēzus mūsu dēļ izcietā nāvi, vārda tiešajā nozīmē „mūžīgo iznīcināšanu”*” (5. sējums, 466. lpp.). „*Jaunais Kristus, kurš nav pats Kristus, ir Gars radīts pēc Kristus iznīcināšanas, kuram nav cilvēka ķermeņa*”, saka Rossels savā 2. sējumā 129. lpp. „*Kad Kristus aizslēgtajā istabā parādījās Saviem mācekļiem, Viņš Sev radīja pagaidu miesu, lai mācekļi noticētu, ka Viņš ir augšāmcelies, bet tad Jēzus miesa pazuda un pārvērtās ēterī vai noslēpās tā, ka vēl šodien neviens nezina, kur tā ir. Kunga miesa tika lieliski paņemta no kapa, jo, ja tā būtu palikusi kapā, tad tas radītu nepārvaramus šķēršļus mācekļu ticībai*” (2. sējums, 125.-130. lpp.). Citiem vārdiem, šis Rossela izteiciens nozīmē, ka Vis-

augstākais mācekļus tikai mānīja par Kristus augšāmcelšanos, bet tā neatdzima par jaunu, bet gan izgausa uz visiem laikiem. Bet Sv. Raksti par Kristus miesu saka tā: „*Jo Tu Mamu dvēseli nepametīsi pazemē, nedz Savam Svētajam liksi redzēt satrūdēšanu. Viņš, to paredzēdams, ir runājis par Kristus augšāmcelšanos: Viņš nepalika pazemē, un Viņa miesa neredzēja satrūdēšanu*” (Ap.d. 2:27-31).

Tāpat Rossels saka, ka mācekļi neredzēja Kristu, bet kaut kādu redzamu parādību, pagaidu garīgo miesu, ko atspēko pats Kristus, jo, kad mācekļi domāja, ka tie neredz Kristu, bet garu, Kristus šo domu atspēkoja. Raksti par to saka sekojošo: „*Kāpēc esat tā izbijušies? Un kāpēc tādas šaubas ceļas jūsu sirdīs? Redziet Manas rokas un Manas kājas! Es pats tas esmu. Aptaustait Mani un apskataīt; jo garam nav miesas un kaulu, kā jūs redzat Man esam* (Lūk.24:36-46). Tādā veidā Rossels nokļuva maldināšanā, kad teica, ka netic Kristus augšāmcelšanai. Rossels tic ne tam Kristum, kuru atdzīvināja Dievs, bet gan kādam citam Kristum, kura miesa pārvērtās kaut kādā ēterī, kā teikts 2. sējuma 125.-129. lpp. Bet lai ar ko Rossels mānītu savus sekotājus un arī sevi, viņš nevar apmānīt Sv. Rakstus, kur skaidri ir teikts par Kristus miesu: „*Viņa miesa neredzēja satrūdēšanu*” (Ap.d. 2:31). Kristus miesa neanihilējās un nepārvērtās ēterī. Kristum bija normāla cilvēka miesa, un Viņa ķermenis tika kontrolēts ar Dieva Garu, bet nevis kā parasts kāds parasts ķermenis ar asinīm, kuram nav Dieva Gara. Tāpēc apustulis saka, ka visiem ticīgajiem ir jādzīvo garā: „*Jo, ko bauslība nespēja, nevarīga būdama mūsu miesas dēļ, to ir darījis Dievs: sūtīdams Savu paša Dēlu grēcīgās miesas veidā un grēka dēļ, Viņš grēku, kas bija miesā, pazudinājis uz nāvi, lai bauslības taisnība tiktu piepildīta mūsos, kas nedzīvojam vairs miesai, bet Garam. Jo miesas cilvēki tiecas pēc miesas lietām, bet Gara cilvēki pēc Gara lietām. Miesas tieksme ved nāvē, bet Gara tieksme - uz dzīvību un mieru. Jo miesas tieksme ir naidā*

ar Dievu: tā neklausā Dieva bauslībai, jo tā to nespēj. Miesas cilvēki nevar patikt Dievam. Bet jūs neesat miesā, bet Garā, tik tiešām, ka Dieva Gars mīt jūsos. Bet, ja kādam nav Kristus Gara, tas nepieder Viņam. Bet, ja Kristus ir jūsos, tad miesa gan ir mirusi grēka dēļ, bet gars ir dzīvs taisnības dēļ. Un, ja jūsos mājō Tā Gars, kas Jēzu uzmodinājis no miroņiem, tad Viņš, kas Kristu Jēzu uzmodinājis no miroņiem, arī jūsu mirstīgās miesas darīs dzīvas ar Savu Garu, kas ir jūsos. Tātad, brāļi, mūs vairs nekas nesaista ar miesu, ka mums būtu jādzīvo pēc miesas; jo, ja jūs pēc miesas dzīvojat, tad jums jāmirst. Bet, ja jūs Gara spēkā darāt galu miesas darbībai, tad jūs dzīvosit. Jo visi, ko vada Dieva Gars, ir Dieva bērni. Jo jūs neesat saņēmuši verdzības garu, lai atkal kristu bailēs, bet jūs esat saņēmuši dievbērnības Garu, kas mums liek saukt: *Aba, Tēvs!*” Te var piemētināt tā paša Apustuļa vārdus: „*Bet to es saku, brāļi: miesa un asinis nevar iemantot Dieva valstību, nedz arī iznīcība var iemantot neiznīcību*” (Rom.8:3-27, 1 Kor.35-58).

Par to, ka Dieva valstības mantinieki, iegūst ķermeni, līdzīgu kā dzīves laikā, viņu maņas tiek izmainītas no miesīgām uz garīgām, praviētis raksta sekojoši: “*Izredzētie nepiedzīvos nāvi pēc savas dzimšanas, bet dzīvo sirdis piedzīvos izmaiņu un viņi iegūs jaunas īpašības. Jo ļaunums būs iznīcināts un izzudusi viltība. Tad uzplauks ticība, tiks uzvarēta miesas satrūdēšana un atklāsies patiesība, kas tik ilgi laiku bija palikusi bez augļa.*”

Rossela mācībā ir daudz maldināšanas, piemēram, Ap. d 1:15-16 ir teikts, ka, lai apustuļu skaits būtu pilns, Jūdas vietā tika izvēlēts Matejs. Bet Rossels saka: „Svētais Pāvils ieņēma Jūdas vietu, jo ir jābūt 12 apustuļiem” (Sk. drāmu 74. lpp.). Ja Rossels nespēja saprast šo skaidro Sv. Rakstu apgalvojumu, tad mēs vairāk par viņa mācību nerakstīsim, jo Rossels ir skaidri parādījis, kā viņš ir paaugstinājis savu mācību pār Sv.Rakstu pamatu.

Kā un kas apkopoja Bībeli un Jaunās Derības grāmatas

Vecajā Derībā ievietotos rakstus 450. g. pirms Kristus apkopoja Ezra. Tā mērķis bija labāk saglabāt Svētos Rakstus un lai lasītājs ātrāk saņemtu atbildes uz viņu interesējošiem jautājumiem. Šai varenajai grāmatai bija un ir liela ietekme uz tautu, tā cilvēku pamudina izmainīt savu dzīvi, tādēļ daudzi strādā pie šīs grāmatas izdošanas un izplatīšanas pa visu pasauli.

Ebreju oriģinālos Svētos Rakstus no senebreju valodas uz grieķu valodu ap 286. g. pirms Kristus sāka tulkot ķēniņš Ptolomejs. No šo tulkojumu apkopojumiem radās Vecā Derība.

Origēns 28 savas dzīves gadus veltīja Sv. Rakstu manuskriptu apkopošanai.

Sīrijas Bībele tika savākta mūsu ēras I gadsimta beigās un II gadsimta sākumā.

Latīņu Bībele tika sakopota II gadsimtā, bet Jeronīms to apstrādāja IV gadsimtā. Tagad to sauc par Vulgātu.

Etiopijas – armēņu – V gadsimtā.

Moisu – gotiskā - IV gadsimta beigās.

Vecslāvu – IX gadsimtā.

Tomēr bīskapiem nepatika, ka tauta varēja lasīt Bībeli, kas pārtulkota no ebreju valodas oriģināla.

Viņi nolēma Bībeles kopējo tekstu sašķelt atsevišķās nodaļās, bet grāmatas, kur Raksti parāda netaisnu priesterības dzīvi, tie izņēma no pašu akceptētā Bībeles Rakstu kanona (deuterokanoniskās grāmatas) un nolika malā vēlākiem laikiem, lai parastā tauta nekad neizlasītu šīs Bībeles nodaļas. Šo nepareizo lietu

iesāka IV gadsimtā arhibīskaps Ambrozijs. Tajā laikā vēl nebija visi tie svētki, kas ir tagad. Lai gan daži no tiem ir pārstājuši eksistēt, tādus svētkus kā svētki ēzelim civilizētiem cilvēkiem svinēt ir kauns. Tā kā Ambrozijs savu darbu nepabeidza, pēc viņa kāds mūks VI gadsimtā izdarīja papildinājumus. Bet bīskaps Lafrangs un bīskaps Langtons XI gadsimtā sadalīja Bībeli nodaļās un pantos, kas ir palicis vēl līdz mūsdienām. Tomēr tas, ka Bībele ir sadalīta nodaļās, nav nekāds šķērslis tās studēšanai. Tieši pretēji, to ir vieglāk lasīt un atcerēties tekstus. Bībeli sadalīja daļās, kas ir obligāti jālasa tieši tajā dienā un ne dienu vēlāk. Tādēļ parastā tauta, kas darba dienās ir savā darbā, nevarēja no tās lasīt kaut ko citu, izņemot tikai to, kas bija nozīmēts tajā dienā, kad viņiem bija laika lasīt. Lasīšana pēc kārtas bija un palika par priesteru privilēģiju, un, izņemot viņus, šo grāmatu neviens cits nelasīja, jo tās vēsts tautā būtu sacēlusi lielu satraukumu.

Vecās Derības grāmatas (laiks un vieta pirms Kristus dzimšanas):

1.Mozus	no 4004. līdz 1635.g.g.
2.Mozus	1635. – 1490. g.g.
3.Mozus	1490. g.
4.Mozus	1490. – 1451. g.g.
5.Mozus	1451.g.
Jozuas	1451. - 1420. g.g.
Soģu	1425. – 1120. g.g.
Rutes	1322. g.
I-II Samuela	1117. – 1017. g.g.
I-II Ķēniņu	1015. – 562. g.g.
Psalmi	1065. – 1015. g.g.

Augstā dziesma	1014. g.
Salamana pam.	1000. g.
Jonas	865. g.
Joēla	800. g.
Hozejas	785. – 725. g.g.
Amosa	787. g.
Jesajas	760. – 698. g.g.
Mihas	750. g.
Nahuma	713. g.
Jeremijas	629. – 588. g.g.
Cefanjas	630. g.
Habakuka	626. g.
Daniela	607. – 574. g.g.
Jeremijas raudu	588. g.
Ecēhiela	595. – 574. g.g.
Obadjas	587. g.
Ezras	536. – 456. g.g.
Hagaja	520. g.
Malahijas	397. g.

**Jaunās Derības grāmatas (laiks un vieta pēc Kristus
dzimšanas):**

Mateja ev.	38 – 65. g.g.
Marka ev.	38. - 64. g.g.
Lūkas ev.	55. – 65. g.g.
Jāņa ev.	80. g.g.
Apustuļu d.	65. g.
I-II Vēst. tesalonīkiešiem no Atēnām	54. g.
Galatiešiem no Romas	58. g.
I Korintiešiem no Filipijas	59. g.

II Korintiešiem no Filipijas	60. g.
Romiešiem no Korintas	60. g.
Jēkaba	60. g.
I Pētera	64. g.
Efeziešiem no Romas	64. g.
Ebrejiem no Itālijas	64. g.
Filipiešiem no Romas	64. g.
Titam no Nikopoles	65. g.
I Timotejam no Lāodiķejas	66. g.
II Timotejam no Romas	66. g.
II Pētera	66. g.
Jūdas	66. g.
I, II, III Jāņa	90. g.
Atklāsme	96. g.

Bībele

Bībele ir pati vecākā grāmata uz zemes. Tai ir bijuši vairāk ienaidnieku nekā visām citām kopā, bet tomēr Bībele turpina eksistēt, tostarp, kad visas citas seno laiku grāmatas ir izzudušas. Visas grāmatas paliek vecas, bet tikai viena grāmata nenoveco, tā turpina dzīvot bez izmaiņām, atverot tautām Patiesību. Visi notikumi pasaulē attīstās pēc bībeliskajām atklāsmēm, daudzi ar tās vārdu pieņemšanu ticībā tika pasargāti no lielām nelaimēm. Lai kur tā mājās atrastos, tā arī klusumā turpina darīt savu lielo darbu, atjaunojot un mierinot lasītāju sirdis kā tēva balss, kurš mierina savus bērnus.

Vai jūs kādreiz esat dzirdējuši, ka cilvēki teiktu: „Es biju pazudis, mani visi neieredzēja, bet no tā brīža, kad es sāku lasīt matemātikas, ģeogrāfijas un visas citas pasaules zinātņu grāma-

tas, es atdzimu un kļuvi par citu cilvēku?" Nē, to jūs nekad un nekur nedzirdēsiet. Bet var teikt par daudziem cilvēkiem, kuri ir teikuši: „*Es biju pazudis, nelaimīgs cilvēks, bez miera un bez cerības, bet, kad es sāku lasīt Bībeli, es sajutu brīnišķīgu Dieva spēku. Tā apgaismoja manas acis un pārmainīja manu dzīvi. Tā man parādīja, ka visi tie, kuri sevi pasludina par Kristus vietniekiem, ir tautas svētības zagļi, kas kalpo mamoni un savam vēderam. Es sapratu, ka tādi kalpotāji nevar izglābt cilvēku. Jo zem debesīm nav cita vārda, kas ir dots cilvēkam, kuram mūs ir jāglābj, kā tikai Jēšua HaMashiah (Jēzus Kristus) vārds*”.

Labā grāmata ir kā labs draugs. Šajā grāmatā – Bībelē ir atraduši mieru daudzi, kas ir cietuši šajā pasaulē. Labas grāmatas lasīšana ir prātam kā ēdiens miesai. Kā miesa nomirst bez maizes, tā arī cilvēki nomirst bez gudras grāmatas norādījumiem. Tādēļ arī ir rakstīts: „*Šī ir Dieva grāmata un bauslība, kas pastāv mūžīgi. Visi, kas viņu tur, dzīvos, bet, kas to atstāj, mirs. Atgriezies, Jēkab, un saņem viņu, dzenies pēc tās gaismas spīduma. Nedodi citam savu godu, nedz svešai tautai savu labumu. Svētīgi mēs esam, Izraēl; jo tas mums ir zināms, kas Dievam patīk. Turait drošu prātu, Mani ļaudis, Izraēla atlikums! Jūs esat pārdoti pagāniem, bet ne uz pazušanu; tāpēc ka Dievu esat apkaitinājuši, jūs esat atdoti pretiniekiem (Baruka 4:1-6).*

Jā, ticībām ir daudz dažādu uzstādījumu. Bet savā laikā tie visi izzudīs, jo visi šie uzstādījumi tika ieviesti, lai ar tiem paverdzinātu tautu un lai to attālinātu no īstenajiem Dieva likumiem, kā to teicis Kristus: „*Jo, Dieva bausli atmetuši, jūs turat cilvēku likumus... Tā jūs atmetat Dieva bausli, lai turētu savu likumu...*” (Marka 7:6-23).

Ir grūti iedomāties, ka agrāk baznīcās būtu bijis vairāk noteikumu un likumu kā tas ir tagad. Tādēļ Dieva tauta ir tik nomākta un nospiesta. Mācītāji un priesteri tautu ir atstādinājuši no

Dieva Likuma un tā vietā tiem iedevuši savus norādījumus. Cilvēkiem nav patikas Bībeli uzskatīt par savu grāmatu. Bet pienāks laiks, kad ļaudis ieraudzīs savu smago stāvokli. Un tad parādīsies Kristus liecinieki, kuriem būs Elijas spēks aizvērt debesis, un lietūs nelīs trīsarpus gadus. Tad ar šie mācītājiem notiks tas pats, kas kādreiz notika ar praviešiem, kad uz Karmela kalna Elija pavēlēja nogalināt visus netaisnības kalpus (*1. Kēn. 18 nod.*) Tad tiks pagodināts Dieva Likums un kopā ar to, tie, kuri turas pie Viņa Baušļiem. Bet tie, kas pilda cilvēku baušļus, paliks kaunā un ies nāvē, jo ir rakstīts: „*Visi dēsti, ko Mans Debesu Tēvs nav dēstījis, tiks izrauti ar saknēm. Atstājiēt tos! Tie ir akli akliem ceļa rādītāji; bet, ja akls aklam ceļu rāda, tad abi divi iekritīs bedrē*” (*Mat. 13:13-14*).

Lai uzaust šī brīnišķīgā Kristus Evaņģēlija gaismā, lai visi cilvēki staigā gaismā, patiesībā, mierā un Kristus, Dieva Dēla, mīlestībā!